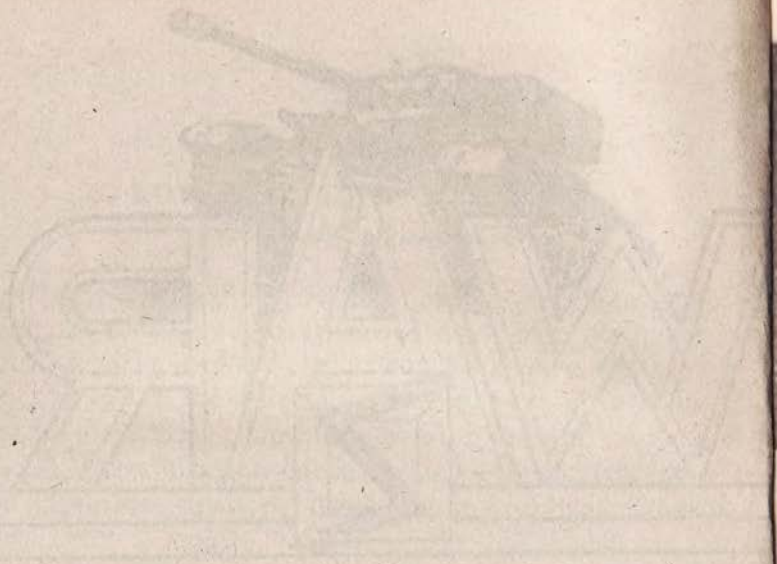

Piet Legay
TORNADE SUR TOBROUK
© „Éditions Fleuve Noir", Paris 1968

PIET LEGAY

FURTUNĂ LA TOBRUK

Traducere de MARCEL ADERCA

EDITURA

BUCUREȘTI-ROMÂNIA 1993

Consilier literar : *H GRAMESCU*

Coperta : *GHEORGHE BALTOC*

ISBN 973-9127-92-4

CAPITOLUL I

20 iunie 1942 ! O liniște încremenită scaldă rețelele tranșeelor camuflate și cazematele ale căror ambrazuri au amuțit. Brăzdate de cicatrice, cioturile de zid ale ruinelor Tobrukului se profilează departe în clarobscurul cerului african. Totul pare adormit, iar nisipul răscolit de picioarele patrulelor nocturne scînteiază domol.

În port zac arboradele navelor scufundate de bombele avioanelor, de obuzele tunurilor, torpilate sau sabordate cu prilejul atacului fulgerător al feldmareșalului E. Rommel. Apa clipocește peste suprastructurile lor inundate, pentru a-și rîde parcă și mai mult de falnicele bastimente lovite mortal.

Mai sus, încercuind orașul, rețeaua de sîrmă ghimpată se întinde în continuarea cîmpurilor de mine. Punctele de sprijin ale apărării, amuțite acum, sînt presărate de morminte anonime. S-au dat lupte pe-aici. Crîncene. Iar nisipul deșertului a supt sîngele tinerilor germani și al celor britanici cu aceeași nepăsare !

„Tobrukul nu va cădea ! Tobrukul va fi apărat pînă la ultimul om !“ Sînt cuvintele care au îndoliat mii de familii și de cămine.

Timp de șase luni, feldmareșalul Rommel și faimosul său *Afrikakorps* [1] și-au tocit zadarnic colții de tunurile

[1] Corpul de armată african (forțele armate ale Germaniei naziste care au luptat în nordul Africii în perioada I. 1941—V.1943). (N.r.r.)

antitanc englezești. Apoi pierzîndu-și răbdarea, au ocolit obstacolul, năpustindu-se spre Cairo. Lăsaseră Tobrukul în urmă, insuliță pierdută în nispuri, lipsindu-se astfel de singurul port utilizabil al Cirenaicii. Căci Tobrukul nu reprezenta numai un obiectiv tactic, ci însăși cheia de boltă a întregului război din Africa.

Tancurile înaintaseră zile în șir, zdrobind sub șenilele lor rețele de sîrmă ghimpată, tranșee și trupuri. Seara, însă, cisternele soseau umplute doar pe jumătate cu o benzină sintetică de proastă calitate. Comandanții de plutoane, cărora le scîrțîia nisipul în dinți, vedeau în depărtare depozitele englezești mistuindu-se în flăcări.

Deșertul sugea și sîngele mașinilor.

Erau siliți așadar să se oprească : escadron după escadron, de la automitralierele ușoare sau Horch-urile de recunoaștere pînă la PzKW [1]-urile grele, întregul *Afrikakorps* bătea pasul pe loc, privind cum dispar la orizont ultimele mașini englezești Powers ticsite de răniți.

Tobruk ! Tobruk și iar Tobruk ! De parcă Malta n-ar fi fost de-ajuns ! Ca și cum înzecitele izbînzi dobîndite pe cîmpul de luptă ar fi fost anulate de fiecare dată din pricina proastei aprovizionări ! Orașul mort stătea înfipt în coasta coloanelor mobile ca un pumnal, și convoaiele cu carburant săreau în aer, noapte de noapte, pe drumurile minate de echipele de comando. Soarta Alexandriei atîrna de acest port strivit sub ploaia de bombe.

Britanicii masaseră aici treizeci de mii de ostași : englezi, indieni, sud-africani sau neo-zeelandezi. De cealaltă parte : Rommel în plină înaintare cu al său *Afrikakorps* și Divizia 90 ușoară.

Coloanele de englezi luați prizonieri în groaznica înfrîngere de la El Gazala nici nu apucaseră să dispară în spatele dunelor, că cercul de fier se strîngea din nou în jurul orașului condamnat.

20 iunie 1942. Ora cinci dimineața.

[1] Blindate, tancuri (n.t.).

Ghemuite în ondulațiile terenului, trupele de asalt așteaptă ordinul de atac cu încărcătoarele montate. Ofițerii cercetează cu binoclurile fiecare palmă de teren. Înapoia lor așteaptă tunurile de asalt, pe șenile, ale regimentului 140 grenadieri. Și mai în urmă se află tancurile, gata să se năpustească la prima breșă și să răzbune crîncen usturătoarea înfrîngere din noiembrie[1]. Cerul e pustiu. Nici un avion cu vreo emblemă. RAF[2]-ul doarme.

Ora cinci și douăzeci ! Racheta roșie, pe care toți o pîndiseră cu înfrigurare, împroașcă un cer de-o puritate desăvîrșită. Țevile lungi ale tunurilor antiaeriene calibru 88 se înalță. Cu un vuiet înspăimîntător, grelele Minenwerfer[3] încep să tragă asupra cîmpurilor minate, ale căror dispozitive ucigătoare explodează în serii întregi. Rotocoale de praf se ridică în lungi spirale.

Nici un infanterist nu s-a clintit încă. Vijelia se întețește cu fiecare secundă. Blindatele înseși încep să sprijine direct focul, umplînd cerul cu ecouri sonore. Cu fața scăldată de sudoare sub greaua cască de oțel, ostașii din elementele mobile ale grupelor de luptă zăresc, trecînd la mică înălțime, formațiile de bombardiere germane marcate de cîte-o cruce neagră.

O sută de bombardiere. Optzeci de Stuka. Întreaga Luftwaffe[4] din Africa. Șuierăturile bombelor acoperă pînă și vuietul artileriei grele. Fortul Gabr Gasren dispare în spatele exploziilor. Stukas-urile coboară în picaj, alcătuind o morișcă infernală.

Pe teren, primii germani încep să înainteze. Sînt neînarmați : pionierii. Camuflați de praf și de substanțe fumigene, mergînd în zigzag printre pîlniile de obuze, pătrund în cîmpurile de mine, desfășurînd în urma lor un

[1] În noiembrie 1941, Armata a VIII-a britanică, sub comanda generalului Auchinleck, a pătruns adînc în Libia, respingînd forțele germano-italiene dincolo de Cirenaica, pînă la El-Agheila (în sudul golfului Sirta Mare). (N.r.r.).

[2] *Royal Air Force* — aviația militară britanică (n.t.).

[3] Aruncătoare de mine (n.t.).

[4] Aviația militară germană (n.t.).

şiret subţire, de culoare albă. Prevăzuţi cu ochelari de mică, cu gura lipită de microfon, comandanţii tancurilor ascultă cu înfrigurare convorbirile radiofonice care se încrucişează în văzduh : a doua bătălie pentru Tobruk a început.

Dar Tobruk nu era decît un punct minuscul pe harta asasinatelor colective. Pîrjolul luptelor se aprinsese azi aici. Mîine va izbucni cine ştie unde. Poimîine în altă parte.... căci oamenii se băteau pretutindeni în anul 1942, în Anglia ca şi în Franţa ocupată, la fel în Germania, deopotrivă în aer, pe pămînt şi sub apă.

Iată la ce gîndea căpitanul-locotenent de marină Ewald Pierson, specialist în lansarea grenadelor antisubmarine, în timp ce vedeta sa torpilor lăsa în urma ei un uriaş siaj[1] argintiu.

Tobruk era departe : două sute de kilometri în linie dreaptă, iar marea, limpede, rămînea netedă ca o oglindă.

Ewald Pierson veghease toată noaptea pe îngusta pasarelă[2] aflată în spatele tunului antiaerian Bofors calibru 40. Nu-i plăceau aceste misiuni mai mult sau mai puţin secrete care-l obligau să navigheze, descoperit, departe în spatele liniilor germane.

Obosit, îşi întinsese falnicul trup pe una din cele trei cuşete ale ruf[3]-ului. Cu capul sprijinit pe antebraţele îndoite, asculta puternicul vuiet al motoarelor Diesel, datorită cărora acest MTB[4] gonea pe apele albastre. Nimic nu-i tulbura tihna, decît, uneori, paşii grăbiţi ai vreunui marinar, chiar deasupra capului.

De şase ore de cînd părăsise Alexandria, vedeta-torpilor 077, trecută în cod cu numele de *Lucky-Mae*, îşi menţinuse aceeaşi viteză, urmînd coasta africană la limita vizibilităţii.

[1] Dîra lăsată la suprafaţa apei de o navă (n.t.).

[2] Suprastructura cea mai înaltă a unui vas, unde se află camera hărţilor şi a instrumentelor de navigaţie (n.t.).

[3] Construcţie mică pe punte ; se întinde numai pe o parte din lăţimea navei, avînd amenajate de obicei în el spaţiile de locuit ale echipajului (n.t.).

[4] *Motor Torpedo Boat* — vedetă-torpilor (n.t.).

Dar Pierson continua să fie îngrijorat, şi chipu-i slab, auster din fire, era şi mai întunecat de-o umbră de nemulţumire. Ştia că se dădeau iarăşi lupte foarte grele în jurul Tobrukului. Aflase de înfrîngerea de la El Gazala, ca şi de faptul că Armata a VIII-a se replia din faţa tancurilor lui Rommel, în ritmul greoi, nehotărît, al camioanelor sale.

Îşi imagina foarte clar coloanele în retragere, înşirate în dezordine pe linia Benghazi-Alexandria, în timp ce avioanele Stuka şi Messerschmidt brăzdau cerul cu dîrele lor fulgurante.

Iar printre unităţile în retragere se afla probabil o antenă chirurgicală volantă[1] : un bloc operator cu patru autosanitare. La volanul uneia din ele se găsea logodnica sa Nancy Opkins. Ce s-o fi întîmplat cu Nancy în acest prăpăd ? Apucase oare să se alăture vreunei unităţi în retragere ? Fusese lăsată pe loc cu unitatea sa pentru a vedea de răniţi ? Sau vreo bombă...

Pierson dădu din cap şi-şi trecu două degete jilave de sudoare prin părul negru, năclăit de transpiraţie. Amărăciunea care-l cuprinsese îi crispă gura cu buze subţiri, accentuîndu-i expresia severă.

În ruptul capului n-ar fi trebuit s-o lase să plece. Pur şi simplu o trăsnaie de femeie. Cu siguranţă că i-ar fi putut găsi un serviciu la Cairo sau la Alexandria... Mai cu seamă că, înainte de a pleca din Sussex, îi întîlnise pe viitorii săi socri, care îi lăsaseră fata în grijă.

Pierson simţea că nu s-a arătat vrednic de încrederea lor. Şi toate astea numai pentru că a cedat capriciului unei domnişoare !

Ce-i drept, ea avea douăzeci şi trei de ani, iar el treizeci şi şase ; de asemenea, ea nu prea înţelegea uneori îndemnurile sale la prudenţă, lipsa-i de entuziasm pentru barurile de noapte sau acea severitate cam rigidă de care nu izbutea niciodată să se dezbare cu totul.

[1] Unitate avansată a serviciului sanitar militar (n.t.).

Pierson își netezi gînditor mustața și clătină din cap.

La urma urmei, poate că Nancy reușise să pătrundă în Tobruk imediat după cele petrecute la El Gazala. Da, așa s-o fi întîmplat, de bună seamă. „Sanitarii" aveau totdeauna prioritate în caz de retragere, pentru a degaja căile de comunicație. Dar Tobruk era în primul rînd un port : dacă evenimentele au luat o întorsătură nefavorabilă...

Un matelot pătrunse deodată în strîmta încăpere, smulgîndu-l pe Pierson din gîndurile care-l frămîntau.

— Ce s-a întîmplat, Rodney ?

Marinarul luă poziția de drepți o fracțiune de secundă.

— Dîre de fum pe coastră, *sir*. Am socotit că e cazul să vă înștiințez.

— În regulă. Urc numaidecît.

Rodney dispăru, iar Pierson se ridică în picioare pe podeaua oscilantă. Își spuse că va trebui să reducă viteza : siajul, teribilul dușman al vedetelor-torpilor, se întindea probabil pe-o distanță de cîteva sute de metri în spatele navei, oferind acest semn revelator privirilor unui eventual „vînător" german sau italian.

Un val de aer încins îi biciui fața și mîinile de cum ieși din tambuchi[1]. Miji ochii sub efectul reverberației brutale.

Doi pîndari scrutau zările. Pe puntea pupa[2] o barcă pneumatică masivă stînjenea trecerea strîmtă dintre catapultele pentru grenadele antisubmarine. Un marinar se foia în jurul tunului antiaerian de 40, ținîndu-se cu o mînă de liftul de muniție.

— Unde e fumul, Rodney ?

Marinarul îi dădu indicativul direcției și arătă cu degetul spre dreapta.

Ewald Pierson apucă binoclul cu mîinile sale osoase.

[1] Deschizătură dreptunghiulară, cu capac, practicată în puntea unei nave, care permite accesul spre etajele interioare ale vasului (n.t.).

[2] *Puntea pupa, puntea prora* — punte orizontală pe unele vase de război, la pupa (partea de dinapoi), respectiv prora (partea de dinainte) a navei (n.t.).

Coasta africană se întindea dreaptă și monotonă, scăldată într-o pulbere aurie. De mai bine de trei ore, nimic nu întrerupsese înfiorătoarea tristețe a acestor dune toropite de soare.

Pierson reperă aproape imediat coloana subțire de fum negru, care urca, dreaptă ca un stîlp, profilată pe cerul alburiu. La baza ei sclipea roșiatic scheletul sfărîmat al unui vechicul de luptă. Silueta îi fusese camuflată cu vopsea galbenă și ocru, astfel încît Pierson trebui să facă un efort pentru a-i recunoaște contururile reale.

— E o mașină blindată lovită probabil în plin, mormăi el nesigur.

— De-a noastră, *sir* ?

Ofițerul scrută îndelung epava, ascunsă cînd și cînd de rotocoalele de fum.

— Nu știu, mărturisi el în cele din urmă. Privește și dumneata !

Rodney dădu să se aplece, dar Ewald îl opri ; chipul i se crispase.

— N-are rost, Rodney. Prieten sau dușman, tot nu-l putem ajuta în vreun fel acum. Misiunea noastră are prioritate, poate-i mai bine să nu știm despre cine e vorba.

— Am înțeles, domnule comandant, consimți marinarul, călcîndu-și pe inimă.

— Deocamdată dă ordin să se reducă viteza. Cu un siaj ca ăsta, putem fi reperați de la peste cinci mii de picioare [1].

— Precis că la ora asta nemții se află cu toții deasupra Tobrukului !

— Dar italienii nu... Micșorează viteza la douăzeci și patru de noduri[2].

Rodney se aplecă spre *chadburn*[3] pentru a da ordinul.

[1] *Picior* — unitate de măsură anglo-saxonă egală cu 304,8 mm (n.t.).

[2] *Nod* — unitate de măsură pentru viteza unei nave, corespunzînd cu o milă marină pe oră (n.t.).

[3] Dispozitiv pentru transmiterea ordinelor de pe punte spre sala mașinilor (n.t.).

Puternicul duduit al motoarelor Diesel se estompă aproape instantaneu. Valul stîrnit de etravă [1] încetă să mai împroaşte prora. Ruliul [2] vedetei-torpilor se accentuă, deoarece nava devenise mai sensibilă la talazurile pe care nu mai ricoşa.

— Cam cînd ajungem ? se informă Pierson, trăgîndu-şi ceva mai mult cascheta pe ochi.

— Cu viteza asta, zece minute, sir.

Ewald scoase un scurt mormăit şi privi spre puntea pupa. Cei doi ochitori se plictiseau la postul lor, uitîndu-se la cer prin vizorul gros, fumuriu.

Pentru barca pneumatică cu două ventile, armată [3] de gruiele de ambarcaţie [4], era suficient un singur ordin. Putea fi lăsată la apă în cîteva secunde.

Pierson prinse cu putere parapetul acoperit de o crustă de sare. Vibraţiile metalului sub mîinile sale îi provocau un fel de plăcere surdă, de parcă cei optsprezece cilindri ai motorului i-ar fi transmis forţa lor.

Privirea-i cenuşie şi rece rătăci spre valurile care defilau de o parte şi de alta a tuburilor lanstorpile, urmărind razele soarelui strecurate sub oglinda apei.

Rodney se uită la cronometrul montat în tabloul de comandă :

— Domnule comandant, ar trebui să fim pe aproape !

Pierson dădu din cap. Deschise gura să răspundă, cînd un marinar tînăr, pe nume Slim, intră vijelios în camera de strajă. Flutura în aer o filă din carnetul său de mesaje şi părea extrem de agitat.

[1] Element de rezistenţă (din metal sau din lemn) care închide corpul unei nave la extremitatea prorei şi cu care nava, înaintînd, îşi deschide drumul (n.t.).

[2] Mişcarea alternativă de înclinare a unei nave în jurul axei sale longitudinale (n.t.).

[3] Aranjată şi fixată pe o navă (o barcă, o încărcătură), ţinînd seama de condiţiile de echilibrare (n.t.).

[4] Dispozitiv de macarale cu scripete, de care sînt prinse şi manevrate bărcile de salvare (n.t.).

— Ia te uită ! Domnule radist Slim, de cînd obişnuieşti să apari nechemat pe pasarelă ?

Glasul lui Pierson sunase tăios.

De altfel, despre căpitanul-locotenent de marină Ewald Pierson nu se spusese niciodată că ar avea o fire blîndă. Fără a face exces de zel, trecea drept omul care reuşise să menţină pe bordul navei sale, în pofida bătăliilor din timpul războiului, o disciplină de fier.

Radistul păru să nu-l audă şi rămase înfipt pe îngusta placă de oţel perforat care servea drept podea.

— Domnule comandant, priviţi ! se bîlbîi el cu răsuflarea tăiată, cu toate că de la postul său n-avusese de parcurs decît cîţiva metri pînă la punte.

Pierson luă mesajul. Se îngălbeni.

— Cum l-ai interceptat ?

— Ascultam o emisiune germană... am prins aproape imediat şi confirmarea.

Pierson îi trecu mesajul lui Rodney şi încremeni cîteva secunde într-o mută contemplare a orizontului. Maxilarele se reliefau neobişnuit de puternic pe faţa lui energică.

Deodată, deconectă toate jack[1]-urile interfonului care legau diferitele încăperi ale vedetei cu postul de comandă. Ştiind că nu mai poate fi auzit, se întoarse spre radist :

— Ai apucat să pomeneşti cuiva despre acest.. despre această...

— Nu, domnule comandant.

— Bine !... Deocamdată contează doar misiunea noastră. N-are rost să zăpăcim echipajul. N-am trecut încă de momentele grele. Interzic categoric ca acest mesaj să fie destăinuit cuiva. S-a înţeles ?

— Da, *sir*.

— Şterge-o !

Marinarul coborî val-vîrtej scara metalică şi dispăru în străfundurile zgomotoase ale vedetei.

— Teribilă catastrofă ! exclamă Rodney abătut.

[1] Dispozitiv de conectare utilizat în telefonie pentru a închide sau deschide contacte electrice (n.t.).

Pierson era atît de consternat încît nici nu-l auzi.

Aşadar, Tobruk căzuse. Tobruk, despre care se spunea că nu poate fi cucerit ! Tobruk, pe care Divizia 90 uşoară a Corpului african îl atacase fără succes timp de şase luni cu un an în urmă, cedase după o SINGURĂ zi de luptă.

Pierson nu se putea dumiri. Îşi imagina coloanele de prizonieri şerpuind printre ruinele pe care nu ştiuseră să le apere. Treizeci de mii de ostaşi. Şi dintre cei mai buni : veteranii din noiembrie !

Pierson clătină din cap.

Ştia prea bine că portul Tobruk, aflat la dispoziţia forţelor Axei, avea să atîrne greu în cumpăna unei bătălii oricum foarte prost începută, pentru a nu spune pe jumătate pierdută.

— De necrezut, şopti el, cu dinţii încleştaţi. De data asta e sfîrşitul... Ce ziceai, Rodney ?

— Că e o pacoste extra !

— Dacă e vorba de „panseuri" de soiul ăsta, păstrează-le pentru dumneata.

— Fum la orizont !

Cei doi bărbaţi întoarseră capul în acelaşi timp şi zăriră cîteva trîmbe desfăşurîndu-şi inelele pe-un povîrniş de nisip.

— Iarăşi nişte vehicule, domnule comandant. Camioane, de data asta.

— Nemţeşti sau britanice ?

Rodney îşi încordă atenţia privind cu binoclul.

— Cred... cred... că sînt nişte Bren-carriers[1], domnule comandant. Dacă asta nu miroase a Luftwaffe, să nu-mi spuneţi pe nume !

Pierson examină scheletele vehiculelor ciuruite, care zăceau în diverse poziţii pe povîrnişul dunelor, aşa cum fuseseră abandonate. Numără şapte.

„Iată cum arată de-adevăratelea retragerea la pifani", gîndi el, încercînd instinctiv, dar zadarnic, să zărească nişte cadavre.

[1] Autocamioane pe care sînt montate mitraliere grele (n.t.).

— Tot nimic ?

— Nimic, domnule comandant. Şi totuşi ne aflăm în zona respectivă.

— În orice caz, fie că se găsesc aici sau nu, consemnul e categoric : nu vor fi aşteptaţi ; nu se va angaja vreo luptă. E oricum strașnic că am ajuns atît de departe fără a fi fost scufundaţi !

— Desigur, domnule comandant, aprobă Rodney, cercetînd fiecare colţişor al imensei plăji cu ajutorul puternicului său binoclu.

Vedeta îşi continuă drumul, navigînd de-a lungul coastei cu viteză redusă. Dunele făceau loc altor dune, într-o nesfîrşită monotonie. Încetul cu încetul îngrijorarea se strecura în sufletele oamenilor din echipaj : cît timp vor mai naviga aşa, sub nasul nemţilor ? Iar dacă ar interveni vreun avion de vînătoare, cîte şanse le-ar rămîne să ajungă măcar la ţărm ?

Parcă spre a concretiza teama fiecăruia, unul dintre pîndari lansă strigătul de alarmă de care se temeau cu toţii :

— Avion inamic în careul trei sute patruzeci... Altitudine şase mii de picioare !

Instantaneu, toate privirile se îndreptară spre direcţia indicată, încercînd să descopere neagra musculiţă aducătoare de moarte.

— Stop ! ordonă Pierson.

Şuşotitul mătăsos al apei pe coca[1] lungă şi subţire se potoli, iar vedeta-torpilor, cu botul în valuri, îşi neutralizâ inerţia după cîteva sute de metri.

Ewald zări în sfîrşit avionul : un Macchi italian, care se înapoia desigur din patrulare.

„Prea sus, aprecie el uşurat. Nu ne poate zări."

Într-adevăr, micuţa vedetă antisubmarin era practic invizibilă de la acea înălţime. Avionul de vînătoare străbătu sonor cerul şi se pierdu în zare.

[1] Corpul unei nave, exceptînd suprastructura (n.t.).

Abia atunci remarcă Pierson ciudata tăcere care cuprinsese nava.

— Încet înainte ! ordonă el, spulberînd apatia generală.

Demarajul motoarelor Diesel semăna cu un uriaş oftat care uşură toate piepturile. Zece minute mai tîrziu, tocmai cînd Pierson se pregătea să comande cale întoarsă, unul dintre marinarii de strajă tresări.

— Domnule comandant, punct luminos pe coastă !

Reflectate de-o oglindă S.O.S., razele soarelui izbeau vedeta într-o chemare febrilă.

Reperă cu uşurinţă locul de unde venea apelul şi-şi îndreptă imediat binoclul în direcţia respectivă.

— Ei trebuie să fie, şopti el, zărind cîteva pete negre care coborau în grabă povîrnişul unei dune.

— Avertizaţi posturile de luptă. Echipa de recuperare pe punte.

Apăsă pe un jak al interfonului :

— Maşinile la drum ![1]

— 'nţeles, domnule comandant.

— Cîrma banda ![2]

Rodney acţionă bara. Vedeta execută o lungă ambardee[3], accelerînd la maximum.

— Ne vom apropia cît se poate de mult. Veţi stopa la mai puţin de şase sute de yarzi de coastă. Vreau ca de data asta evacuarea să aibă loc în mai puţin de zece minute.

Săltînd peste valuri pe care le despica cu vîrfu-i ascuţit, etrava se împodobi în curînd cu o dublă mustaţă de spumă. Din cauza vitezei, curentul de aer deveni atît de puternic încît sili echipele de servanţi să stea cu capul plecat în spatele plăcii de blindaj.

[1] Cu toată viteza ! (n.t.).

[2] Comandă care se dă pe navă pentru a pune cîrma la maximum spre una din laturile navei (n.t.).

[3] Abatere incidentală a unei nave de la drumul urmat (de obicei datorită valurilor) (n.t.).

Semnalul fu repetat de cîteva ori fără să se poată desluşi dacă era vorba de-un mesaj în alfabetul morse sau de-un simplu apel.

Încet-încet, detaliile se precizau. Pierson numără opt siluete. Două din ele erau culcate. Aliniate pe plajă, celelalte făceau semne disperate.

— S-ar zice că se bucură văzîndu-ne, mormăi ofiţerul, schiţînd un zîmbet.

— Ba zine că nu ! exclamă Rodney. Ar avea de mărşăluit nu glumă ca să ajungă la ai noştri !

Zîmbetul lui Pierson dispăru.

Pe puntea prora turela tunului Bofors se rotea în direcţia coastei. Simplă măsură de precauţie.

— Rodney ! De cîţi ostaşi din grupul de comando pomenea mesajul ?

Rodney încruntă din sprîncene, ceea ce îl făcu să semene niţel cu un urs înfuriat.

— Ăă... de şase, domnule comandant. Cred că de şase.

— Eu văd opt ! Doi în plus.

Pierson îşi aţinti din nou binoclul spre siluete. Nu încăpea nici o îndoială, se distingeau clar uniformele kaki ale Armatei a VIII-a, cu latele buzunare aplicate în dreptul pieptului. Tichiuţele de lînă semănau mult cu ale celor din grupele de comando.

— Au luat probabil doi prizonieri, *sir*... Am ajuns la şase sute de yarzi.

— Reduceţi viteza. Boyd pregăteşte dinghy[1]-ul !

Vedeta frînă brusc. Fiind stabilizată, ţeava tunului de 40 compensa cele mai mici oscilaţii. Un uriaş bărbos ţîşni dintr-un tambuchi şi se năpusti greoi spre barca pneumatică, desfăcîndu-i tacheţii de amarare. Ca o macara în miniatură, gruia prinse barca pneumatică şi o lăsă la apă cu un plescăit puternic. Cel pe care Pierson îl numea Boyd sări în dinghy şi declanşă propulsorul.

Barca se îndepărtă imediat de vedetă şi viră în direcţia plăjii.

[1] Barcă preumatică de salvare (n. t.).

Ewald își morfolea nervos mustața fină și neagră.

Acesta era momentul care i se părea cel mai nesuferit. Vedeta evolua foarte încet, la mică distanță de coastă, în timp ce Boyd și barca lui pneumatică înfruntau singuri pericolele salvării unor camarazi. O lovitură dată de o piesă de 88 ar fi fost de-ajuns, dintr-o asemenea apropiere, ca să nu se mai pomenească vreodată de *Lucky-Mae* sau de echipajul ei. Tabla subțire de oțel nu era în stare să devieze nici cel mai mic proiectil.

Cu fața contractată, Rodney scruta coasta.

— Duc o brancardă, *sir*.

— Așa-i. Doi dintre ei par cam betegiți. O clipă m-am temut de tot ce putea fi mai rău : de-o capcană.

Rodney își înăbuși un zîmbet crispat.

— Sînt mai ușor de recuperat niște oameni-broască sau niște piloți doborîți deasupra mării, nu-i așa ?

Pierson preferă să nu-și rostească părerea.

Barca pneumatică încetinise între timp, și primii oameni se cățărară în ea. Istoviți, unii dintre ei fură nevoiți să încerce de cîteva ori pînă să reușească. Boyd se străduia din răsputeri să-i ajute.

— Par complet istoviți, domnule comandant. Unul e bandajat.

— Mda. Au scăpat de suferință... sper că au scăpat, se corectă Ewald, gîndindu-se la drumul de întoarcere, care continua să fie problematic.

Barca pneumatică luneca acum în plină viteză pe apa de culoarea smaraldului.

— Tot nimic pe dune ? îi întrebă Pierson pe matelo-țîi de strajă.

— Nimic, domnule comandant, răspunseră cei doi marinari într-un glas.

— Rodney, manevrează pentru acostare.

Înaintînd foarte încet, vedeta se roti în jurul ei și țîșni apoi în direcția bărcii pneumatice, care i se alătură, micșorîndu-și la rîndul ei, cu măiestrie, viteza. Primele brațe se prinseră de parapet. Înarmați cu cîngi, marinarii îi

ajutară pe cei din grupul de comando să pună piciorul pe punte.

Majoritatea lor, bărboși, murdari, se întinseră imediat, direct pe tăbliile încinse. Alții se tîrîră spre unul din puținele unghere umbroase, cerînd ceva de băut. Multora le lipseau cartușierele, fără îndoială golite. Abia ajunși pe vas, își lepădară automatele Thompson, de parcă arma i-ar fi îngrozit acum.

Chipurile tuturor purtau stigmatele fricii.

Pierson se încruntă recunoscînd uniforma unui tanchist. Rănit la ambele picioare, omul gemea într-una.

La un ordin, palanul [1] articulat smulse dinghy-ul gol din valuri, depunîndu-l lin între catapulte.

— Cap compas[2] zero doi cinci ! strigă Ewald spre timonerie.

Vedeta-torpilor făcu un adevărat salt înainte, și aerul reîncepu să șuiere prin ascunzătorul de flăcări al mitralierei antiaeriene Vickers cu două țevi. Scurt timp după aceea, răsună un clopot anunțînd schimbarea cartului. O nouă echipă veni s-o înlocuiască pe cea dinainte, care se afla de patru ore la posturile de luptă.

Tocmai cînd Pierson se pregătea să coboare, își făcu apariția un om călcînd apăsat.

Purtînd o uniformă ruptă și decolorată de soare, avea trese de plutonier-major. Ochii îi scînteiau, iar pe obrajii săi, acoperiți de-o barbă țepoasă, șiroia sudoarea.

— Domnule căpitan-locotenent, sînt plutonierul-major Wembley, se prezentă subofițerul ; după obiceiul celor din armata de uscat, i se adresa lui Pierson rostindu-i gradul efectiv. M-am întors din misiune !

Pierson îl măsură din cap pînă-n picioare.

— Felicitările mele, domnule plutonier-major, rosti el fără a-i întinde mîna. A fost greu ?

[1] Macara formată dintr-un sistem de scripeți cu axele paralele și dintr-un cablu sau lanț trecut pe șanțul scripeților (n.t.).

[2] Direcție de mers a unei nave în raport cu nordul arătat de busolă (n.t.).

— Ne-au reperat la întoarcere.

— Am observat. Cine sînt cei doi ostaşi pe care i-aţi adus ?

— Doi răniţi, *sir*. Un tanchist care-şi dădea sufletul lîngă automitraliera lui şi un artilerist. Pe ăsta îl prinsese somnul în timpul unei deplasări nocturne. La un hop a căzut de pe autotun.

— Cum merge treaba pe front ?

— Prost, făcu omul, cătrănit. Au răzbit prin toate cîmpurile noastre de mine... Aveţi cumva o ţigară ?

Pierson îşi stăpîni o tresărire de indignare, apoi, făcînd un efort ca să rămînă calm, răspunse pe-un ton măsurat că nu fumează.

Hotărît lucru, nu se va obişnui niciodată cu felul de-a fi al pifanilor. Slava Domnului, ierarhia continua să fie respectată în Marina militară britanică ! Zîmbind pe furiş, Rodney întinse un pachet de *Camel* prin spatele comandantului său.

— Vin cu blestematele lor de tancuri, continuă plutonierul-major suflînd un nor gros de fum, imediat după echipele de pionieri şi pătrund grămadă prin breşele abia balizate. După aia dau năvală infanteriştii. Şi vin de nu se mai termină.

— Dar tunurile noastre antitanc ce păzesc ?

— Păi, în ce să tragă ? E mai rău ca noaptea. Nisipul îneacă totul. La trei metri nu se mai vede nimic. Fiecare ostaş se pomeneşte deodată singur. Fără comandant, fără camarazi...

— Şi ce făceaţi de fapt ?

— Puneam buşoane de mină pe căile de aprovizionare.

— Şi... vechiculele săreau în aer ?

Pierson găsi jignitor rînjetul ostaşului din grupul de comando.

— Doar n-am stat să vedem !

— Poţi pleca, domnule plutonier-major. Mulţumesc.

Coasta dispăruse cu totul. Vedeta-torpilor se afla sin-

gură între apă şi cer, cu întreaga-i încărcătură de mizerie morală, de suferinţă fizică şi de spaimă.

— Hotărît lucru, n-o să mă obişnuiesc în ruptul capului cu felul lor de-a fi, dădu glas Pierson gîndului său. De ce-or fi vrînd mereu să facă pe grozavii !

— Fac şi ei ce pot, domnule comandant, replică Rodney, trebuie să ai un curaj nebun ca să circuli în spatele frontului mai ales acum...

— La fel şi ca să-i pescuieşti pe dumnealor, şi totuşi nu scoatem ochii nimănui ! Pînă una-alta, treizeci de mii dintre ei au depus armele la Tobruk.

Deodată, Ewald băgă de seamă că imaginea ostaşilor din grupul de comando aflaţi la capătul puterilor îi evoca dureros de clar o fată pierdută printre nesfîrşitele coloane în retragere. Sau prizonieră, ceea ce era şi mai rău. Naziştii nu deplasaseră oare pe frontul african acea unitate disciplinară formată din duşmani ai regimului, din condamnaţi de drept comun şi din ofiţeri degradaţi ? [1] Se spunea că nu se sinchisesc nici de Dumnezeu, nici de Diavol, că nu respectă nimic..

Se auzi interfonul bîzîind.

— Caporal de marină Slim. Am recepţionat un mesaj de alarmă, domnule comandant.

— Cobor !

Slim ridicase măsuţa rabatabilă, ca să facă mai mult loc în spaţiul strîmt pe care-l împărţea cu aparatele sale. Pierson trebui să-şi plece capul pentru ca uriaşul său trup să poată pătrunde în mica încăpere. Slim nu „prinsese" încă tot mesajul, ale cărui linii şi puncte se perindau cu o viteză ameţitoare prin eter.

Pierson se văzu nevoit să citească, rînd după rînd, peste umărul radistului.

---

[1] De fapt, batalionul 361, care a luptat straşnic, era alcătuit mai ales din nemţi înrolaţi pe vremuri în Legiunea străină franceză. Celebrul batalion 999 n-a intrat în luptă decît mult mai tîrziu (n.a.).

— Aici Amiralitatea. CAIRO. G.H.Q.[1]
— Către H.M.S.[2]. M.T.B. 077 LUCKY-MAE.
— URGENT !
— Relevmente[3] patrulă antisubmarină HEINKEL 113 sector LIMA 562 OSCAR 302. STOP. Ordin de interdicţie radio pînă la aterizare.
— Terminat.

Pierson smulse fila din carnet şi se îndreptă grăbit spre careul ofiţerilor. Îi fură de-ajuns cîteva minute ca să calculeze o nouă rută, ale cărei date le transmise imediat timoneriei.

Rămase o clipă pe gînduri, privindu-şi mîinile cu unghii lustruite şi îngrijite.

Ce avea de făcut ? Să gonească spre Alexandria, lăsînd în urmă o coamă spumoasă de cîţiva kilometri ? Sau să mai reducă viteza, ceea ce ar suprima acest risc, dar ar prelungi misiunea cu cîteva ore ?

Înainte de-a urca din nou la postul de veghe, îşi îngădui cîteva clipe de reflecţie.

Dar ce calcule se puteau face cînd doar norocul călăuzise vedeta de la plecare ? Norocul, pentru a nu spune hazardul.

Pierson hotărî să accelereze la maximum, modificînd itinerarul navei. Încordarea ajunsese la culme, şi fiecare se aştepta să zărească ivindu-se avioanele-torpiloare anunţate de Cartierul General al Aviaţiei.

Dîre de condensare brăzdară cerul în mai multe rînduri. Dar nici un avion nu coborî în picaj spre mărunta ambarcaţie, cu punţile ticsite de răniţi, care n-ar fi avut, desigur, nici cea mai mică şansă de scăpare.

Exact la 12, după şaisprezece ore petrecute pe mare, vedeta se plasă de-a lungul apuntamentului[4]. Istoviţi,

[1] Marele Cartier General (n.t.).
[2] Vasul Maiestăţii-Sale (n.t.).
[3] Măsurători prin care se precizează poziţia unor vase, avioane etc. (n.t.).
[4] Punte de-a lungul malului servind la acostarea navelor (n.t.).

marinarii săriră pe chei. Fuseseră pregătite cîteva autosanitare, şi brancardierii veniră în grabă.

Pierson îşi şterse fruntea. Se temuse pînă în ultima clipă de-un atac aerian. Abia cînd zări uriaşele fabrici de ciment ale Alexandriei, toropite sub reverberaţie, îl lăsă pe Rodney singur la postul său.

Se schimbă şi părăsi vasul ultimul.

Un sergent aştepta, încremenit în poziţie de drepţi, în faţa unui jeep.

— Contra-amiralul de escadră O'Rilley doreşte să stea de vorbă cu dumneavoastră, *sir*, zise omul ducînd mîna la cozorocul caschetei.

Pierson urcă, gînditor, în jeep.

O'Rilley comanda o parte a escadrei din Mediterană şi avea un cuvînt greu de spus în bătălia contra submarinelor. Comanda direct cele două flotile de vedete-torpilor[1] care hărţuiau convoaiele germane între Malta şi Cirenaica.

În subconştientul său, Pierson era îngrijorat. Ce însemna această convocare neaşteptată, cînd în principiu ar fi avut dreptul la patru zile de odihnă pe uscat înainte de-a reintra în dispozitivul de alarmă ? Avea să fie transferat ? Sau poate era vorba de Nancy ?

Alungă acest gînd : O'Rilley avea griji mai importante decît problemele personale ale unuia din ofiţerii săi.

Jeep-ul dădu ocol oraşului arab, o luă de-a lungul docurilor şi apucă pe bulevardul Muffir. Patrule circulau pe dinaintea faţadelor pustii. Maşini puţine. Oraşul părea mort.

— Toată lumea o şterge, *sir*, răspunse sergentul la remarca lui Ewald. De cînd a căzut Tobrukul, civililor le-a intrat frica-n oase !

Două camioane militare trecură huruind. Soldaţi nebărbieriţi moţăiau, cu picioarele atîrnate în afară.

— ...De altminteri, ştiţi, şi nouă, continuă subofiţerul.
— Rommel e în marş spre Alexandria ?

[1] Flotilele 10 şi 15 : fiecare a cîte 9 unităţi (n.a.).

— Nu-i marş, e pas alergător. Nu mai avem cu ce să-l oprim. Pare să fie debandadă peste tot. Statele-majore şi unităţile de aprovizionare au primit ordin să se retragă la Cairo. Arabii nu mai pot de bucurie, vă daţi seama ! Mai-mai să ne rîdă în nas !

Pierson rămase cu gura căscată. Niciodată nu şi-ar fi închipuit că dezastrul luase atît de repede asemenea proporţii.

Aşadar totul se sfîrşise. Armata a VIII-a pierise, înghiţită de nisipul deşertului, risipită de tancurile germane ca o turmă de oi prinsă de furtună...

Ewald era atît de cufundat în gîndurile sale că nu lipsi mult să vină în nas cînd jeep-ul opri brusc în faţa unui peron cu două rînduri de scări arcuite.

— Aici ? nu-şi putu el ascunde uimirea, recunoscînd faţada barocă a *Royal Yacht Club*-ului, transformat de puţină vreme în Cartier General al Flotei de război britanice.

— Întocmai, *sir*. Contra-amiralul vă aşteaptă la etajul întîi.

Din ce în ce mai mirat, Pierson trecu printre două santinele, ale căror palme pocniră simultan pe paturile puştilor lor Lee-Enfield.

Avea impresia că a pătruns dintr-o dată în altă lume. În atmosfera molcomă zumzăiau conversaţii purtate în şoaptă. Sprijiniţi de balustradele balconaşelor, aşezaţi confortabil în balansoare sau rezemaţi în coate la bar, ofiţeri ai celor trei arme tăifăsuiau într-un murmur vătuit şi discret.

Culoarea bleumarin a uniformelor marine predomina totuşi.

Mulţi contemplau escadra Mediteranei, ale cărei unităţi erau ancorate în splendidul golf. Pe pereţii diverselor saloane, fresce monumentale înfăţişau bătălii din trecut, şi pavilioanele a jumătate din ţările lumii filfîiau la pupa vaselor cuprinse de flăcări.

Pierson se opri o clipă în prag. În ciuda calmului său, nu se aştepta să găsească aici o atmosferă atît de senină tocmai cînd nemţii înaintau în plină viteză pentru a încercui oraşul, iar aviaţia germană se putea ivi dintr-o clipă într-alta.

Nu lipsea mult să te crezi în perioada de optimism exagerat din ianuarie 1941 !

Lîngă o fereastră monumentală, contra-amiralul de escadră O'Rilley stătea de vorbă cu un corp de ofiţeri superiori. Cînd Pierson bătu din călcîie în faţa lui, murmură cîteva cuvinte de scuză şi-l luă deoparte.

O'Rilley era un bărbat mai curînd scund, fapt pe care nici o uniformă nu-l putea ascunde, oricît de măiastră i-ar fi fost croiala. Chipul său aducea destul de mult cu înfăţişarea unui buldog. Fălcile căzute încadrau o faţă masivă cu vinişoare roşii, acoperită de mici coşuri, pe care nici soarele Egiptului, nici marea şi nici hamsinul [1] nu izbutiseră s-o bronzeze.

Proaspăt şi trandafiriu, plesnind de sănătate şi de bună dispoziţţie, îşi teroriza totuşi subalternii prin violenţa crizelor sale de furie şi prin însuşirea aproape drăcească de-a se ivi pe neaşteptate tocmai acolo unde neam de marinar n-apucase să zărească vreun amiral.

— Ce-i cu misiunea, domnule căpitan-locotenent ? întrebă el brusc.

— Îndeplinită complet, *sir*. Am primit mesajul dumneavoastră de schimbare a rutei imediat după recuperarea grupului de comando... N-am fost atacaţi.

Amiralul dădu din cap, cu gîndul aiurea. Tocmai trecea de la un grup la altul un servitor arab cu *séroual* negru, vestă albă cu fireturi şi fes roşu, ducînd o tavă de aramă pe care zăngăneau nişte pahare. Îl chemă pocnind din degete.

— Serviţi-vă, domnule căpitan-locotenent ! Mai mult ca sigur că vă e sete. Jeep-ul meu a venit să vă ia de îndată ce-aţi acostat, nu-i aşa ?

[1] Vînt din Egipt care stîrneşte furtuni de nisip (n.t.).

— Exact, domnule amiral, spuse Ewald, apucînd un lung pahar de cristal în care se ciocneau, cu clinchete ușoare, cuburi de gheață.

Se simțea din ce în ce mai stingherit. Care era oare rostul acestei întruniri de *gentlemeni trîndavi*, acum cînd ambasadele începuseră deja să-și ardă cifrul și documentele ?

O'Rilley îi surprinsese probabil șovăiala, și un zîmbet nițeluș amar îi lumină chipul trandafiriu.

— Îmi imaginez perfect gîndurile care vă trec prin minte, domnule locotenent. Ați aflat desigur că...

Pierson confirmă cu o mișcare a capului, de parcă s-ar fi temut de cuvinte.

— Vedeți, continuă O'Rilley, cel mai important acum e să-ți păstrezi mintea limpede. Și, vă rog să mă credeți, în clipa de față am grozav nevoie de așa ceva, urmă el, arătînd cu o rapidă mișcare a bărbiei flota nemișcată, prizonieră a golfului în care se afla.

Pierson zări o turelă a unui tun al apărării antiaeriene pivotînd pe un vas de escortă și se încruntă.

— Da, continuă superiorul său, trebuie să dăm egiptenilor impresia că sîntem siguri de noi, că nu riscăm nimic. Nu așteaptă decît un semn de panică din partea noastră pentru a ridica fruntea. Vă dați seama că, în clipa de față, o răscoală ar avea cele mai grave consecințe. Să nu uităm nici faptul că au observatori peste tot. Observatori plătiți de nemți, bineînțeles.

— Și vă bizuiți pe această reuniune, *sir*, ca să-i induceți în eroare ?

— Nu. Dar de ce naiba să le lăsăm naziștilor *whisky*-ul nostru ?

Pierson își mușcă buzele.

— Situația e chiar atît de gravă ?

— Mi-e teamă că da... în ciuda aparențelor, nu așteptăm decît ordinul să ridicăm ancora. Poate sosi dintr-o clipă într-alta... și e unul din motivele pentru care toți ofițerii mei se află în jurul meu, aici ! Chiar dacă au un pahar de *whisky* în mînă domnule căpitan-locotenent !

Pierson plecă ochii, întrebîndu-se unde oare ar putea să se refugieze Marina militară, încolțită la extremitatea Mediteranei după ce fusese nevoită să părăsească Malta.

Nu i-ar fi dat niciodată prin cap că, nici mai mult nici mai puțin, avea să traverseze Canalul de Suez pentru a-și pierde urma în Marea Roșie [1].

— Dar cum s-a putut întîmpla ?

— Întrebarea asta și-o pun cu toții aci. Vorba e că Rommel, numit în grabă de Hitler feldmareșal, date fiind împrejurările, înaintează repede spre Cairo, via Alexandria ! Nu-mi cereți amănunte, e tot ceea ce știu.

O'Rilley sorbi de cîteva ori din pahar, urmărind din ochi un căpitan de covertă a cărui uniformă albastră era împodobită cu aripile formațiunilor aeriene ale Marinei militare. Privirea celor doi se încrucișă în răstimpul unei fracțiuni de secundă, și amiralul făcu un semn discret cu capul. Pierson pricepu că superiorul său se va grăbi să încheie cît mai repede convorbirea pentru a i se aduce la cunoștință ultimele știri.

— Domnule căpitan-locotenent Pierson, începînd de azi sînteți scos din circuitul operativ, spuse brusc O'Rilley.

Ewald deschise gura, dar nu apucă să vorbească.

— Știu. Ați efectuat șapte misiuni din cele cincisprezece prevăzute în mod normal. N-are importanță : toate vedetele au fost retrase din zona de operație. Vă încredințez comandamentul flotilei a zecea. Veți acționa cu cele două vedete-torpilor ale dumneavoastră în strînsă legătură cu flotila a cincisprezecea. Felicitările mele, domnule căpitan-locotenent !

O'Rilley ridică paharul și zîmbi văzînd chipul buimăcit al lui Ewald Pierson.

— S-ar putea să vi se pară ciudat, mai ales în acest moment, să zicem dificil... dar aflați că e vorba de a pregăti o debarcare în Grecia !

— În Grecia ! exclamă Pierson uluit. Tocmai cînd sîntem luați la goană ?!

[1] Autentic n.a.).

— Dacă nu vă vine a crede, domnule căpitan-locotenent, cel puţin făceţi-i pe ceilalţi s-o creadă. Mă bizui pe dumneavoastră !

O'Rilley făcu stînga-împrejur şi dispăru printre ofiţeri, lăsîndu-l pe Pierson înmărmurit.

Îşi reveni din buimăceală abia cînd auzi urletul caracteristic al sirenei unui submarin. Puse paharul pe jumătate gol pe tăblia de mahon a unui bar, o zbughi pe uşă afară, coborî val-vîrtej scările şi sări într-un jeep de serviciu.

— Biroul de operaţiuni terestre, spuse el şoferului din fugă.

O oră mai tîrziu, ieşea din cazemata care servea drept sală operaţională şi dispecerat.

Nu reuşise să afle nimic referitor la Nancy. O frază rostită între două uşi de un ofiţer de legătură făcea să-i zvîcnească tîmplele :

— Autosanitarele ? Nu vor răzbi prea departe, vă daţi seama ! Au prioritate absolută convoaiele de trupe şi blindatele care ne-au mai rămas...

Ofiţerul pornise în fugă spre o motocicletă cu ataş, prăfuită.

— ...Şi e-o harababură acolo ! zbierase el, pornind motorul.

CAPITOLUL II

— Ia priviţi, domnule locotenent ! Dacă or ţine-o tot aşa, mai va pînă să ajungă, rosti cu un rînjet şoferul de pe Bren-carrier, arătînd cu degetul un grup de neo-zeelandezi cocoţaţi pe nişte măgăruşi luaţi cu japca.

Ostaşii păreau istoviţi şi moţăiau de-a lungul drumului, acoperiţi de praful convoaielor care se retrăgeau cu toată viteza.

Locotenentul Bob Stany, un bărbat scund şi îndesat, aşezat pe capotă, ridică alene ochii de pe hartă.

— Ei, începe să iasă ? se adresă el celor trei ostaşi care se trudeau să degajeze roata dreaptă din spate, îngropată în nisip pînă la osie.

Fără să răspundă, aceştia continuară să lopăteze de jur împrejurul butucului roţii, punctînd nisipul cu sudoarea lor.

Bob Stany trase o linie şi se strîmbă. Mai avea de străbătut douăzeci şi cinci de kilometri pînă să ajungă la locul care trebuia minat. Îşi trecu o mînă pătată de unsoare prin părul blond, foarte scurt, parcă tuns cu maşina.

Pornise din Marsa Matruh cu un avans de două ore faţă de indicator, bănuind că nu va fi o treabă uşoară să circule, pe distanţă de o sută de kilometri, în direcţie opusă şuvoiului unei armate în plină retragere. Pentru început, pierduse o oră întreagă cu o pană la delco. Iar acum căpăţînosul ăsta de Borman izbutise să împotmolească maşina.

— Dă-le o mînă de ajutor, Borman, i se adresă Bob Stany, aruncînd şoferului o privire înveninată. La urma urmei, tu ne-ai împotmolit aici, nu ?

— Domnule locotenent, tanchistul nu ne văzuse, dădea peste noi dacă...

— Şterge-o !

Borman îşi înăbuşi un oftat care ar fi putut înduioşa un întreg regiment S.S. şi sări pe nisipul care dogorea.

O maşină de stat-major, supraîncărcată, acoperi Bren-ul de praf. Bob Stany suflă nisipul de pe hartă şi-şi trecu limba aspră peste buzele crăpate.

Ce tîmpenie... Toţi o şterg spre Cairo, numai noi ne-am găsit să ne ducem la Benghazi !

— Hai, trîntorilor, dacă o să-i daţi înainte tot aşa, hunii vor ajunge înaintea noastră la kilometrul 28 !

Stany desprinse o placă P.S.P. şi-o aruncă jos. Avusese senzaţia că a atins un fier înroşit în foc ; îşi privi mînios umerii, de pe-acum dureroşi tot din pricina soarelui.

— Asta ar mai fi lipsit ! făcu el cu năduf.

Borman porni motorul. Ceilalţi trei soldaţi, Conway, Shaker şi Tool, băgară placa perforată sub roata ridicată în prealabil cu ajutorul cricului. Băgat în viteza întîi, Bren-ul tresări ca un cîine bolnav. Roata basculă în jurul cricului şi recăzu pe placa P.S.P. O accelerare constantă scoase osia centimetru cu centimetru din şanţ.

Cei trei bărbaţi se urcară dintr-o săritură. Shaker, mitraliorul cel gras, se postă în spatele piesei de 12,7 mm. Conway şi Tool, pionierii, se aşezară de o parte şi de alta a containerelor cu cap de mort.

Aerul încins le biciui obrazul din clipa în care Bren-ul se angajă din nou pe pistă.

Borman era nevoit să săvîrşească minuni de dibăcie spre a ocoli pîlniile de obuze, şanţurile lungi sau rămăşiţele de tot felul presărate de-a lungul drumului.

Un lung convoi de camioane Power prăfuite defilă uruind. Camioanele vădeau urmele unei bătălii recente şi caroseria purta numeroase semne de gloanţe. Înăuntru, îndesaţi unii într-alţii, moţăiau nişte Highlanders [1] toropiţi de oboseală, de sete şi de soare.

În două rînduri, Borman fu cît pe-aci să tamponeze nişte camioane ai căror şoferi abia îşi mai ţineau ochii deschişi. În cele din urmă, Stany îi ordonă să tragă pe stînga [2], lăsînd convoiul să treacă.

— De necrezut, făcu el cînd o porniră din nou, circulaţia e mai intensă decît pe Piccadilly-Circus [3] la amiază !

— Păi, nu-i de mirare, *sir*. Toată Armata a VIII-a a făcut stînga-mprejur.

Stany dădu din umeri şi lăsă jos pistolul-mitralieră Sten, care de la o vreme îi frigea genunchii.

— Nu, din păcate nu toată !

— Mă mir că Luftwaffe nu pisează drumul ăsta !

— Vine şi-asta, proroci sentenţios Tool.

Creasta căştii sale fluiera în bătaia vîntului. Tool îşi purta totdeauna casca. „O veche amintire", zicea el. Cei din grupul de comando purtau cu toţii berete de lînă kaki. El prefera iluzoria protecţie a „lighenaşului". Ce-i drept, o purtase la Dunkerque. O referinţă, nu glumă !

O zdruncinătură mai puternică fu cît pe-aci să-l zvîrle din maşină. Trase o înjurătură cînd una din lăzile cu mine, alunecînd, îi juli piciorul.

O uriaşă maşină Mamouth de stat-major ardea pîrîind. Stany nu-i acordă nici o atenţie : la orizont urcau în spirală cîteva rotocoale de fum.

Duse binoclul la ochi, dar hurducăturile îl împiedicară să-şi dea seama dacă era vorba de-o bătălie sau de stîrnirea unei furtuni de nisip.

Un tren de artilerie trecu pe lîngă ei cu viteză redusă. Bren-ul stopă din nou, deoarece osiile largi ale maşinilor 105 HM2 ocupau aproape întreaga pistă.

— Mă, deştepţilor ! Cairo e în direcţia opusă, le strigă cineva.

[1] Ostaşi ai unui regiment scoţian (n.t.).
[2] Conform regulilor de circulaţie britanice (n.t.).
[3] Centru londonez cu trafic intens (n.t.).

Shaker, care nu scosese încă nici o vorbă, își înghiți o înjurătură. Simțea cum îl cuprinde teama și nerăbdarea.

— Tare îi mai scade moralul unui ostaș dacă trebuie să-și pună pielea la bătaie tocmai cînd ceilalți o întind, rosti el sentențios.

— Dă-i drumul, demarează ! se mărgini să spună Stany, adresîndu-se lui Borman.

O companie a Corpului cinci se tîra din greu de o parte și de alta a drumului, alcătuind parcă niște lungi serpentine. Oamenii mergeau cu capul plecat, fără a rosti vreun cuvînt.

— Două ore ! anunță Tool.

Locotenentul se întoarse :

— Cum adică ?

— Păi, dacă o țin tot așa, în două ore îi înhață nemții.

Cei rămași în urmă erau răspîndiți pe-o distanță de cîțiva kilometri. Unii nu mai aveau armă. Nici nu ridicară măcar capul cînd mașina trecu prin dreptul lor.

— Cred că se îngroașă gluma, băieți, mormăi Borman apăsînd mai tare pe accelerator. Ia uitați-vă !

La o depărtare de cîțiva kilometri, o patrulă de avioane se năpustea în picaj asupra unui vălmășag inform de oameni și mașini. Șiraguri de perle portocalii și albastre se desprindeau de sub aripile lor. Avioanele de vînătoare-bombardament se redresau la firul ierbii, țîșnind apoi din nou spre soare. Cînd atingeau o anumită înălțime, porneau din nou în picaj, ca o morișcă fără sfîrșit. Limbi de flăcări începură să joace de-a lungul drumului. Niște puncte negre se împrăștiau în toate direcțiile pe povîrnișul dunelor.

— Vai de mama lor ! făcu Borman mînios, apăsînd într-una pe accelerator.

— N-are rost să ne văicărim, în zece minute venim și noi la rînd, i-o întoarse Stany în chip de avertizare.

— Dacă e de față Luftwaffe, trebuie să fie și tancurile nemților pe-aproape. Totdeauna lucrează în combinație, de-aia sînt așa tari.

Privirile neliniștite ale celor cinci bărbați erau ațintite spre întinderile de nisip, pîndind apariția primului monstru de oțel printre coloanele de fum ale incendiilor.

Camionul era să se împotmolească de două ori în nisip pînă să ajungă în zona care tocmai fusese mitraliată. Avioanele Junkers 87 erau îndreptățite să revină spre baze cu satisfacția că făcuseră treabă bună. Nu se mai zăreau decît vreo zece epave fumegînd și găurite de la un capăt la celălalt. Cîteva trupuri se tîrau ici și colo, lăsînd dîre adînci în nisip. Primii ostași porniseră să se strîngă laolaltă, ivindu-se dintre dune ca niște arătări din altă lume. Un vuiet puternic, alcătuit din urlete, tînguiri și țipete, răzbătea din flăcări.

Camionul trebui să oprească în fața unui jeep care bloca tot drumul și pe care vreo zece infanteriști se străduiau să-l rostogolească în șanț.

Cînd Borman izbuti în cele din urmă să pornească mai departe, își șterse cu dosul palmei sudoarea care-i îmbrobonea pieptul.

— Simt că mă apucă toți dracii, *sir*. Aduce a țicneală, nu credeți ? Ce mai prăpăd ! Și te pomenești că tocmai cu astea trei lăzi de mine o să-i oprim ?

După tonul pătimaș al ostașului, Stany pricepu că acesta începea să se înfierbînte.

Oricare alt ofițer și-ar fi repezit șoferul. Dar nu Stany. Prea erau de multă vreme împreună. Șase luni încheiate, iar pentru un comando de pionieri, șase luni conta în 1942 cît un veac.

— Întoarceți și luați-ne cu voi, strigă un artilerist care mergea de-a lungul drumului sprijinind un hindus rănit la cap.

Privirea lui Stany ocoli cele două jalnice făpturi, pe care toți le dăduseră uitării.

O autosanitară împotmolită pe dreapta scăpase de flăcări. Înăuntru, nici un semn de viață.

Deodată, cei cinci bărbați își dădură seama de singurătatea în care se aflau. Exceptînd cîțiva ostași izolați, sortiți prizonieratului sau măcelăririi, nu-i mai despărțea

nimic de avangărzile blindatelor inamice. Liniştea deşertului îi învălui ca o mantie de plumb. Grăsanul Shaker deplasă puţin mînerul mitralierei.

Dunele erau tot pustii. Numai nisip cît vedeai cu ochii, întinat pe-alocuri de scheletul vreunei maşini sau de sîrme ghimpate.

— Nu mă simt de loc în apele mele, şopti Borman. E clar c-o să se ivească dintr-o clipă într-alta.

Cîţiva ostaşi ologi se iviră dintr-o adîncitură a dunelor, făcînd semne disperate. După turbanul lor kaki-deschis se vedea că e vorba de nişte supravieţuitori din divizia a 12-a indiană. Maşina nici nu încetini măcar. Se aşezară din nou, fatalişti, aşteptîndu-şi soarta.

Un steag cu o cruce roşie, înfipt în coasta unei dune, arăta locul unui post de prim-ajutor, acum părăsit.

— Încă şapte kilometri, socoti Stany, cu un glas ciudat de coborît. Deschideţi lăzile ! Pregătiţi detonatoarele !

Tool şi Conway se aplecară de îndată, bucuroşi că au prilejul să se mai gîndească şi la altceva. Baionetele scîrţîiră pe cercurile de metal, care plesniră vibrînd sonor.

— Ia ascultaţi !

Lătratul turbat al unei mitraliere de infanterie se rostogolea de la o dună la alta, de parcă ar fi venit din toate direcţiile. De după o cotitură a drumului apăru un tanc Stuart, cu un huruit asurzitor. Stany rămase încremenit cîteva clipe, pînă ce recunoscu şoricelul african, roşu pe fond alb, emblema diviziilor blindate britanice.

Ce-i drept, multe tancuri englezeşti fuseseră capturate de nemţi, iar aceştia le schimbaseră pur şi simplu semnele de identificare, aruncîndu-le apoi din nou în luptă fără nici o jenă. Era o mică răzbunare pentru convoaiele torpilate în largul apelor Maltei.

— Ei, pifanilor, aţi luat-o greşit ! zbieră cît îl ţinea gura comandantul tancului înainte de a dispărea în spatele unui nor de nisip spulberat.

Borman fusese obligat să vireze brusc, ajungînd astfel periculos de aproape pe marginea nesigură a drumului. Readuse camionul pe urmele lăsate de şenile şi apăsă din nou cu putere pe accelerator.

Zgomotul exploziilor se distingea tot mai clar pe măsură ce înaintau. Lui Tool i se păru că recunoaşte sunetul răguşit al unui FLAK[1] de 88 şi inima începu să-i bată mai tare, gîndindu-se la precizia teribilului P.A.K.[2] german. Cîteva secunde mai tîrziu, un proiectil zbură pe deasupra drumului, văitîndu-se ca o bufniţă.

Oricît ar fi fost de ciudat, cei cinci bărbaţi nu zăreau încă nimic, exceptînd creasta dunelor printre care şerpuia drumul. Cîţiva ostaşi ai unui grup de luptă, chirciţi în jurul unei biete puşti-mitraliere, se iviră în mijlocul unei vîlcele. Priviră cu gura căscată la maşina care se îndepărta.

— Vai de mama lor ! nu se putu abţine Borman să exclame, vîrînd în gură o tabletă de *chewing-gum* ; trebuie să fie ţicniţi de-a binelea infanteriştii ăştia, dacă nu se mişcă de-aici !

— Probabil că şi ei gîndesc acelaşi lucru despre noi, zise Stany ; deocamdată tot noi sîntem sinucigaşi mai serioşi !

— Ferească sfîntul să ne ia drept dezertori şi să tragă în noi cu rîşniţa aia ! E de-ajuns un glonţ în lăzi ca să ne facă artificii !

Camionul pătrunse deodată într-o hamada[3] nemărginită. Nisipul se termina brusc, ca un zid, şi locotenentul Stany pricepu de ce trebuia minat drumul tocmai acolo : la kilometrul 28.

Borman frînă brusc.

— Bagă în marşarier ! răcni Bob, zărind blindate germane rotindu-se în jurul unei baterii de artilerie pe care o surprinseseră descoperită.

Un lung convoi de muniţii exploda în zare.

Roţile maşinii patinară scrîşnind. Tool, Conway şi Stany coborîră făcînd o săritură acrobatică şi se opintiră

[1] Tun antiaerian german (n.t.).
[2] Tun antitanc (n.t.).
[3] Platou stîncos în pustiurile sahariene (n.t.).

pentru a împinge masivul camion înapoi pînă în dreptul crestei. În cele din urmă, anvelopele speciale muşcară nisipul şi, lăsînd două urme adînci, aduseră maşina pînă în spatele dunei.

— Daţi minele jos ! Dispozitiv în trio [1].

Tool şi Conway, asiguraţi de Shaker cu mitraliera, dădură zor. Nisipul era uşor de deplasat. Zece secunde săpatul, zece secunde plasarea minei, deşurubarea planşaibelor de presiune şi introducerea detonatoarelor. Un minut pentru a adapta dispozitivul antideminare şi a îngropa totul : pionierii lucrau repede. Aplecaţi spre uneltele aducătoare de moarte, progresau venind de-a-ndaratelea în direcţia camionului.

— Poate că au mai rămas camarazi în urma noastră ! le atrase atenţia Borman.

Cu trăsăturile crispate, rămas la volan, privea prăpădul pe care-l făceau tancurile germane în hamada.

Nici o piesă de artilerie nu mai răspundea tunului de 88, ale cărui obuze ricoşau pe grohotiş.

— E ora şaptesprezece şi douăsprezece minute. Trebuia să scoatem ştifturile fix la şaptesprezece. În tot cazul, dacă au mai rămas ceva camarazi, nu trecătoarea asta o să-i salveze. De crăpi aici sau cu zece kilometri mai încolo, sub un tanc, aceeaşi scofală !

Cinci triouri de mine cu încărcătură cumulativă [2] fuseseră deja plantate, şi barajul se întindea pe treizeci de metri în adîncime, cînd o automitralieră de recunoaştere Willys reuşi să scape din vîrtej.

Shaker privea îngrijorat cum se apropie.

— Atenţie, băieţi : o automitralieră !

Stany tresări şi dădu fuga pînă în vîrful dunei. Cu ajutorul binoclului reuşi să vadă emblema britanică a vehiculului blindat.

[1] Acest sistem de aşezare duce la explodarea uneia din cele trei mine obligatoriu *sub* caroseria maşinii blindate, indiferent de direcţia din care se abordează dispozitivul (n.a.).

[2] Masă de explozibil în care s-a prevăzut o cavitate conică, ceea ce măreşte forţa de perforare a minei (n.t.).

Fapt surprinzător, nici un tanc nu pornise să-l urmărească. De altfel, în deşertul ăsta stîncos tot nu i-ar fi servit la nimic ; uşoara automitralieră putea goni aici cu toată viteza, aproape şaptezeci de kilometri pe oră, şi roţile maşinii vibrau pe pietre.

Primul tanc german părăsi lupta după două interminabile minute şi stopă făcînd faţă dunelor. Turela i se rotea încet.

Conway plantă ultima sa mină, a douăsprezecea, declarîndu-se satisfăcut. Era gata să pornească spre camion, cînd zări chipul crispat al lui Stany. Privirea i se îndreptă imediat spre şesul negru.

— Dumnezeule ! Sînt de-ai noştri... s-a zis cu ei.

Exclamaţia asta păru să-l trezească pe Stany.

— Conway, strigă el, ocoleşte barajul şi fă-le semn, altfel o să nimerească în plin !

Ostaşul se ridică din nisip şi trecu peste creastă. Făcu un larg ocol şi se proţăpi în mijlocul drumului, agitîndu-şi braţele cu înfrigurare.

Vehiculul blindat se apropia cu iuţeală. Devie brusc din cauza unei explozii, dar îşi reluă direcţia. În urma lui, comandantul tancului german îşi potrivea înălţătorul.

— Conway, spune-le să coboare şi să dea foc rablei. Îi luăm în camion, urlă Stany.

— Raportez de executare, domnule locotenent, anunţă Tool, arătînd, după cum îl obliga regulamentul, ştifturile de siguranţă pe care tocmai le smulsese de pe mine.

— Îngroapă-le ! Du-te la camion şi spune-i lui Borman să ne aştepte la două sute de metri mai încolo !

— Dar mitraliera de sprijin ?

— Mă doare-n cot de Shaker şi de mitraliera lui de sprijin ! Deocamdată e altceva mai important !

O a doua explozie aruncă în aer un întreg perete de stînci. Obuzul explodase chiar la marginea hamadei. Tras de la peste două mii de metri într-o ţintă mişcătoare, mare doar cît o automitralieră de recunoaştere, dovedea o precizie aproape miraculoasă.

Suflul îl azvîrli pe Conway la pămînt. Izbuti să se ridice tocmai cînd Willys-ul ajunsese în fața lui. Mașina, frînată brusc, derapă pe pietroaiele ascuțite. Capacul turelei basculă și se ivi o cască neagră.

— Ne fugărește un „88". Nu luăm pe nimeni, strigă comandantul vehiculului blindat, crezînd că ostașul voia s-o șteargă.

— Nu-i vorba de asta, *chieffie* [1] ! răspunse Conway cu sufletul la gură. Terenul e minat. Nu se poate trece. Dă foc trotinetei ! Vă luăm cu hardughia noastră.

Sergentului-șef îi trebui o secundă pînă să înțeleagă.

— Cum adică ? exclamă el înecîndu-se. Ați minat drumul ? Idioții dracului, în urma mea se mai află o întreagă baterie de tunuri blindate antitanc.

— La ora asta tunurile voastre sînt fărîme. Dă-te jos pînă nu te faci surcele.

Subofițerul păru să șovăie. O uriașă explozie știrbi creasta dunei la vreo două sute de metri spre dreapta sa. Dădu încet din cap.

— N-am ce-i face. Tot o să trec, oricîte tîmpenii ar făta un cap de pifan !

— *For Christ's sake* ! [2] îl imploră Stany, las-o baltă ! Ce-i aici ajunge să te facă de o sută de ori praf și pulbere.

Văzu deodată nisipul învolburîndu-se de-a lungul unei linii frînte ce se cățără apoi cu o iuțeală înfricoșătoare pe povîrnișul dunei.

— Domnule locotenent, au început să tragă cu mitraliera ! gemu Conway, privind disperat spre creasta care-l împiedica să zărească Bren-ul.

Panzer-ul părea să fi renunțat la încercarea de a nimeri ținta în plin din locul unde se afla. Fără îndoială că nu dorea să irosească niște obuze de care ar fi putut avea mare nevoie pînă la sfîrșitul zilei. Se năpustea acum cu toată puterea spre vîlcea și, fapt mai grav, chemase prin radio plutonul său de recunoaștere, care venea să i se alăture. Două automitraliere Horch cu cîte opt roți.

[1] Diminutiv familiar pentru sergent-șef (grad militar superior sergentului și inferior sergentului-major) (n.a.).

[2] Pentru numele lui Hristos ! (engl.).

— Vin, domnule locotenent ! strigă Tool, alergînd pe creasta dunei cu casca în mînă.

De parcă Stany n-ar fi văzut turelele ațintite spre el :

— Ascultă-mă, încăpățînat afurisit ce ești ! N-ai nici urmă de șansă. Am ordonat să se smulgă știfturile. Nimeni pe lumea asta n-ar mai putea să dezamorseze vreo mină de aici. Atît la stînga, cît și la dreapta vîlcelei, automitraliera ți se împotmolește în nisip. Evacueaz-o ! E un ordin !

Subofițerul păli. Îi venea greu să-și părăsească automitraliera. Ca toți tanchiștii, îi atribuia probabil însușiri de natură magică. Privirea îi deveni rugătoare, trecînd alternativ de la panzer la Stany.

În cele din urmă, reacționă :

— Bennett, sări ! rosti el în microfonul său.

Tunarul, un roșcovan lung cît toate zilele, țîșni din Willys și se cățără pe dună.

— Ghidați-mă, *sir !*

Comandantul automitralierei vorbise rugător. Stany șovăi cel mult o secundă, apoi, înghițindu-și înjurătura, se plasă în fața turelei.

Gestul acesta îi salvă viața. Se auzi țăcănind o rafală de mitralieră grea, care biciui dunele, făcînd să țîșnească nisipul ca niște gheizere rapide.

Conway se aruncă la pămînt.

— Hai, acum ! Vino exact după mine, la centimetru !

Alb la față de spaimă, subofițerul bolborosi un ordin, și anvelopele late, începură să se rotească, cu porniri și opriri precise.

Stany îl ghida cu ambele mîini, mergînd chiar sub tunul 37.

— Panzer-ul stă, strigă Conway sărind peste creastă.

Pricepuse rostul acestei opriri la mai puțin de opt sute de metri de obiectivul imobilizat.

— ...Stop... Mult la stînga acum... Mai încet !. Atenție... drept înainte... viraj la dreapta... mai mult... Și mai mult ! Acum stop ! Înapoi !

Duna explodă O floare purpurie se rostogoli, smulgînd munţi de nisip şi de praf. Se auziră nişte schije ţiuind. Unele se înfigeau în pămînt, altele ricoşau pe blindajul automitralierei şi porneau vîjîind spre înaltul cerului.

Stany, care se pomenise lipit cu violenţă de plăcile frontale ale automitralierei, luptă cu ispita de-a lăsa totul baltă cît se mai putea şi de-a se cărăbăni mîncînd pămîntul. Se scutură.

Tunul de 88 avea să tragă din nou. Apoi iarăşi. Şi tot aşa pînă cînd nu va mai rămîne din automitralieră decît un morman de fiare, cioburi de sticlă, cauciuc sintetic şi sînge de om.

Roata din stînga atinse uşor o mină. Dădu ordin de băgare în marşarier şi încercă un alt traseu. Întrucît supraveghease activitatea camarazilor săi, îşi amintea destul de precis locul unde săpaseră.

Deasupra vîlcelei, de care se apropiase mai-mai s-o atingă, deosebea chipurile încordate ale lui Tool şi Conway. Lîngă ei, ochitorul de pe automitralieră îşi ronţăia unghiile.

— Trage tancul !

Strigaseră într-un glas. Stany tocmai ajunsese pe creastă. Sări peste ea şi se lăsă să cadă de-a rostogolul. Explozia fu extraordinar de violentă. Un val de flăcări măturâ întreaga dună şi aerul răsună o bună bucată de vreme de şuierături şi urlete.

După amploarea detunăturii, Stany, presimţi catastrofa. Îl văzu pe Tool punînd pe pămînt mitraliera de pe camion în poziţie de tragere. Shaker căra o ladă cu benzi de cartuşe.

— Ai căpiat ?! N-o monta ! zbieră el. Borman, porneşte ! Porneşte !

Ca prin vis, văzu deodată turela Willys-ului ivindu-se de după creastă, apoi capota, roţile. Automitraliera devie brusc, încercă în chip primejdios să pătrundă în nisipul moale, îşi recapătă echilibrul accelerînd motorul şi se opri în cele din urmă în contrapantă.

Stany îl privi pe sergentul-şef de parcă ar fi văzut o stafie.

— De data asta a nimerit la nici zece metri de noi, se bîlbîi subofiţerul, galben ca ceara. Trei din minele noastre au şi plesnit !

Stany se bălăngănea pe picioare ca un boxer năucit de-o lovitură. Ţiuitul sacadat al proiectilelor de 13,2 îl readuse la realitate. Nemţii se sileau din răsputeri să regăsească automitraliera despre care cu o clipă mai devreme crezuseră că se află la discreţia lor.

— Mulţumesc, domnule locotenent !

Stany văzu Willys-ul demarînd val-vîrtej şi dispărînd la primul viraj.

— Plecarea... urcaţi-vă ! strigă el, alergînd spre camion cît îl ţineau picioarele.

Ordinul se dovedi inutil : întreaga echipă se şi îngrămădise în maşină. Shaker termina cu fixarea mitralierei, sprijinind-o pe genunchiul stîng. Apăsînd pedala de acceleraţie pînă la refuz, Borman coborî panta în goană. Stany se lăsă pe spate şi-şi luă pistolul-mitralieră Sten, pe care-l lăsase lîngă containerul de detonatoare.

Puternicele motoare Mercedes se auzeau duduind în urma lor într-un *crescendo* înnebunitor.

Deodată se făcu linişte. Tancul păru că şovăie acolo unde se termina nisipul. Motorul porni în sfîrşit din nou şi zgomotul acceleraţiei se pierdu în explozia brutală a unei mine cu încărcătură cumulativă.

Stany abia o auzi. Cu inima bătîndu-i nebuneşte în piept, închisese ochii, retrăind fără încetare clipele dureros de intense prin care trecuse. Degetele îi tremurau sacadat, şi nu le putea face să stea locului. Lungi dîre de sudoare, uscate imediat de aerul torid, i se prelingeau pe obraji.

Timp de douăzeci de minute, sfidînd parcă moartea, maşina goni pe acest drum de calvar, fără a-i da cuiva prin minte să deschidă gura.

Shaker fu cel dintîi care rupse tăcerea, cerînd o ţigară. Nu izbuti s-o aprindă din pricina curentului, şi în cele

din urmă o strivi înainte de-a o arunca. Ridicînd din umeri, scrută din nou cerul, asemănător plumbului topit.

Borman conducea strîngînd din dinţi, cu privirea aţintită spre drumul ce se desfăşura cu toată viteza pe dinaintea parbrizului lăsat. Fiecare secundă constituia o victorie în sine, fecare metru străbătut o şansă în plus de-a scăpa cu viaţă.

Camionul ajunse în cele din urmă la drum drept. Hinduşii, care nu se clintiseră din locurile unde stăteau aşezaţi, nu schiţară nici un gest, mulţumindu-se să-l petreacă cu privirea inexpresivă.

— Probabil că tancul a blocat vîlceaua, domnule locotenent ! remarcă Tool după vreo zece kilometri.

Stany făcu din cap că nu, ieşind încet din starea de letargie.

— Poate una din automitraliere. Ar fi ciudat ca însuşi comandantul plutonului să se vîre cu tancul lui fără a folosi Horch-urile de recunoaştere... În tot cazul, acum nu mai are nici o importanţă. Nădăjduiesc doar că blindatul aruncat în aer să astupe vîlceaua cît mai multă vreme, altminteri...

Îşi coborî de pe frunte ochelarii de mică, deoarece îl usturau cumplit ochii din cauza prafului.

— N-aş fi crezut niciodată că o să scăpăm atît de ieftin, se bucură grăsanul Shaker.

Tool ridică din umeri, ţinîndu-şi comic casca să nu i-o ia vîntul.

Povestea încă nu se terminase, iar Armata a VIII-a se afla probabil undeva departe în faţa camionului. Nu ieşiseră încă din *no man's land*[1].

Autosanitara zărită cu o oră în urmă zăcea în continuare împotmolită. O siluetă aşezată pe bara de protecţie contempla descurajată pista. Auzind zgomotul motorului, sări în picioare şi veni în mijlocul drumului, mişcîndu-şi frenetic braţele.

[1] *Ţara nimănui* — între două fronturi de luptă, spaţiu neocupat de vreo armată (n.t.).

— Accelerează, Borman ! adăugă cu voce aspră Stany. Nu oprim.

— E o autosanitară, *sir*, făcu Tool cu glas măsurat.

— Cu atît mai mult. Nu putem lua pe nimeni. Or mai fi şi cîţiva betegi, şi atunci trebuie triaţi. N-am chef să mă bag în treburi de-astea !

Pupilele lui Borman se îngustară, privind cu atenţie jalnica siluetă care se agita în mijlocul uriaşei întinderi pustii.

— ...În plus, continuă Stany, căutînd parcă scuze, sînt ocrotiţi de Convenţia de la Haga referitoare la personalul medical. Noi n-aveam norocul ăsta !

Soldatul se zărea tot mai mare, răcnind cuvinte pe care nimeni nu le auzea. Stany îşi aţinti privirile în altă direcţie, cînd camionul ajunse în dreptul lui.

— Domnule locotenent... imploră Borman.

— Nu opri ! zbieră Stany, apăsînd din răsputeri pe piciorul ţinut de şofer pe accelerator.

Camionul făcu un salt înainte, şi soldatul, care avea o brasardă alb cu roşu, sări în lături, evitînd în ultima fracţiune de secundă bara blindată de protecţie. Rămase locului, năucit, neîndrăznind încă să creadă că i-au părăsit toţi.

— E monstruos ! şopti Conway, căruia i se uscase gîtlejul.

— Monstruos ori nu, dacă se află răniţi în autosanitară, vor fi mai degrabă îngrijiţi de...

— Domnule locotenent !... E-o femeie ! Sînt sigur că e-o femeie, auziţi ? zbieră Borman.

— Ai căpiat !

— E din W.A.A.G.[1] Am auzit-o ţipînd... un bărbat nu ţipă aşa.

Stany purtă o scurtă luptă cu sine însuşi, după care, împlinind ruga mută a tuturor, ordonă şoferului să se întoarcă.

[1] *Women's Auxiliary Army Corps* — Corpul auxiliar feminin (n.t.).

Toate privirile erau aţintite asupra autosanitarei. Silueta rămăsese nemişcată pe drum, în timp ce braţele îi atîrnau fără vlagă. Cînd văzu că maşina se întoarce, alergă s-o întîmpine.

Cu o nemărginită uimire, Stany recunoscu o femeie foarte tînără, cu chipul aproape complet ascuns de casca cu cruce roşie. Era scundă, mai curînd slăbuţă, şi purta o uniformă boţită, care îi venea ca vai de lume. Chipul, încadrat de-un păr ondulat blond-arămiu, aducea destul de bine cu al unei şcolăriţe surprinse asupra unei pozne.

Ofiţerul sări pe nisip fără să aştepte oprirea camionului.

— Ce naiba faci aici ? Sîntem ultimii.

Nu părea să-l fi auzit.

— M-am împotmolit în nisip de cinci ore şi nu-i chip să mai ies ! strigă ea cu un freamăt în glas. Domnule locotenent ! Nu-ţi cer să mă iei în maşină, doar să mă ajuţi să pornesc, atît.

Se vedea cît colo că e la capătul puterilor, cu nervii încordaţi la maximum.

Stany se uită la autosanitară. Roţile din spate, împotmolite adînc, aduseseră carterul în contact cu nisipul.

— Cum naiba ai reuşit să te abaţi atît de mult ?

— Oh !... un agent din M.P.[1] mi-a ordonat să las cale liberă unei baterii de auto-tunuri. Le trebuia toată lărgimea şoselei şi mergeau mai repede ca mine.

— De cînd ?

— Se fac cinci ore, oftă ea.

Lui Stany nu-i veni greu să înţeleagă calvarul pe care îl trăise tînăra femeie. Pe dinaintea ei defilase probabil o bună parte a Armatei a VIII-a şi, în mijlocul agitaţiei şi zăpăcelii ce cuprinseseră unităţile decimate, dar care mai luptau încă pentru a scăpa de prizonierat, nu se găsise desigur nimeni destul de inimos să aibă grijă de-o modestă autosanitară. Pe marginea drumului zăceau atîtea vehicule părăsite sau distruse că nici nu mai erau băgate în seamă.

[1] *Military Police* — poliţia militară (n.t.).

— Nu se poate, ca să sapi un şanţ ca ăsta înseamnă că ai încercat să ieşi în marşarier.

— Păi, am încercat în toate felurile !

Îi veni să rîdă de atîta naivitate, dar se reţinu la timp. Chipul i se înăspri la gîndul eventualilor răniţi.

— Şi înăuntru cîţi sînt ?

Ea ridică o sprînceană a mirare.

— Nu e decît un rănit. Eram şase la plecare, dar pe cinci dintre ei am reuşit să-i predau spre evacuare convoaielor, pe măsură ce treceau. Nu refuzau brancardele.

Stany îi aruncă pe furiş o privire admirativă. Deodată, oamenii din camion începură să dea semne de agitaţie la auzul unei explozii înăbuşite. Încercară să stabilească direcţia de unde venea zgomotul, dar nu zăriră aspectul caracteristic de ciupercă. Sunetul părea că nu vine de nicăieri, şi cît vedeai cu ochii pustiul se întindea la fel de gol.

Drept care nervozitatea lor spori şi mai mult.

— Scoate-mă de aici, domnule locotenent ! se rugă tînăra. Pe urmă procedezi cum crezi, mă descurc eu.

Stany se duse repede la autosanitară şi-i examină o clipă roţile. Se întoarse clătinînd din cap.

— N-am ce-i face : în halul în care te-ai împotmolit, punîndu-ne toţi şase pe treabă, tot ar dura mai mult de-o oră. Ai aflat, poate, că nemţii se ţin scai de noi !

— Încearcă totuşi. Te asigur...

— Poate cu un cablu, *sir*, propuse Borman, care, ca vechi şofer, avusese prilejul să înveţe cele o mie şi una metode de a scoate un vehicul din cele mai grele situaţii.

— A intrat prea adînc : nu rezistă bara de protecţie.

Stany se scărpină la ceafă. Spre apus se ivise un nor de praf, foarte departe încă, dar plin de semnificaţii pentru toţi.

— Vii cu noi. Lasă hodoroaga aici.

— Nici în ruptul capului ! făcu ea pătimaş.

Ca să n-o mai lungească, Stany se îndreptă spre ea.

— Fii atentă şi dă-ţi seama de realitate. Rănitul poate să rămînă aici. Nemţii sînt pe-aproape. Nu va avea mult de aşteptat, şi au medici la fel de buni.

— Sigur ! făcu ea ieşindu-şi din fire, n-ai observat probabil că de obicei vin întîi tancurile şi pe urmă chirurgii ?

Se auzi un huruit. Priviră cu toţii în sus. Avioane de vînătoare-bombardament treceau în formaţie la mare înălţime. Numărară trei patrule a cîte patru.

— Se înapoiază ai noştri ?

Shaker spuse strîmbîndu-se :

— Mai degrabă nişte Junkers, *sir*. S-ar zice că nu-i interesăm : sînt prea sus să ne zărească.

— Hotărăşte-te ! strigă Stany, pironind fata cu privirea.

Pentru a da mai multă greutate cuvintelor sale, se urcă în camion, al cărui motor nu fusese oprit.

— Bine, domnule locotenent. Dar luăm şi rănitul cu noi.

— Vezi bine că nu mai e loc. Unde ai vrea să-l pun ? In motor ?

— Poate să şadă.

— E iubitul dumitale ?

Avu plăcerea s-o vadă roşind pînă în vîrful urechilor. Mînia făcu să-i apară nenumărate riduri la colţurile buzelor, ca nişte gropiţe mititele, şi ochii negri îi scînteiară.

— Nu te-a învăţat încă nimeni...

Cu un gest, Stany puse brusc capăt protestelor ei.

— Tool şi Conway, aduceţi-„i“ ologul !

Nu prea bucuroşi, cei doi plecară şi reveniră curînd sprijinind un bărbat neras, cu braţul drept în eşarfă, care se sui în maşină gemînd, se strecură de bine de rău înapoia mitralierei şi rămase apoi nemişcat.

— Îi dăm foc hodoroagei, *sir* ? întrebă Shaker rotind mitraliera.

— Autosanitarelor nu li se dă foc, grasule. Gata !

Borman porni fără să se lase rugat şi Stany se ghemui pentru ca fata să poată lua loc lîngă el pe bancheta din faţă.

Îşi scoase casca ce-i tu[illegible]ea părul. Vîntul îi flutura cîrlionţii.

— Cum te cheamă ? întrebă ofiţerul, care o privea de cîtva timp pe furiş.

Îşi trecu limba peste buzele bine conturate înainte de-a răspunde :

— Opkins... Nancy Opkins.

— Pe mine Stany... Bob ! Nu eşti obligată să-mi rosteşti şi gradul.

Borman emise un fluierat deosebit de obraznic, şi Stany îi aruncă o privire furioasă. Zări patru perechi de ochi care se uitau la el rîzînd, ridică uşor din umeri şi nu mai spuse nimic.

Străbătură patruzeci de kilometri cu viteza maximă a camionului. Patruzeci de kilometri de-a lungul cărora filmul înfriguratei retrageri se desfăşură de o parte şi de alta a drumului în chip de morminte anonime sau de vehicule încremenite. Cînd, după ce se împotmoli de două ori în nisip, Borman zări în cele din urmă ultimele elemente ale Armatei a VIII-a, observă aproape imediat cum se năpustesc asupra lor o haită de avioane de vînătoare şi de bombardiere în picaj.

Shaker identifică nişte Focke-Wulf 190 şi nişte Stuka.

Avioanele atacau un convoi ce se retrăgea, silind maşinile să oprească una după alta, ostaşii împrăştiindu-se care încotro. Aviaţia militară engleză nu se arăta. Absenţa ei era desigur îndreptăţită, întrucît o escadrilă de avioane Messerschmidt veghea în chip de *top-cover*[1], ţesînd în urma ei nenumărate dîre de condensare.

— Stop ! ordonă Stany, luînd binoclul.

Cercetă o clipă norul de praf şi de fum care se învîrtejea deasupra drumului.

— Piraţii ăştia au dat peste un convoi de infanterie motopurtată. Pentru ei e-o joacă : îi zboară toate vehiculele.

[1] Formaţie care protejează de la mare altitudine o escadrilă angajată într-o acţiune la sol şi avînd misiunea de a intercepta orice eventual ajutor pe care l-ar primi inamicul (n.a.).

— Să zicem bogdaproste că nu ne-au văzut, spuse Shaker. Noroc c-am fost codaşi.

Stany dibui nervos prin buzunare după o ţigară, nu găsi şi luă fără să se jeneze din pachetul lui Borman.

— Cred că e inutil să încercăm străbaterea acestui cazan, declară el urmărind din ochi parabola şuierătoare a unei bombe de cinci sute de livre. Ar însemna să ne vîrîm imediat în gura lupului.

— Nici rămasul pe loc pînă se potoleşte furtuna nu e o soluţie mai bună, îşi dădu cu părerea Borman, oferind cu un aer filozofic bricheta antivînt.

— Nemţii acţionează exact ca şi cum ar vrea să taie pista, adăugă Tool, continuînd să fie îngrijorat.

O explozie, mai seacă decît celelalte, semnală o lovitură în plin. Într-adevăr, fragmentele trunchiate ale unui camion se înălţară deasupra flăcărilor, rotindu-se încet pe spate ; atingînd din nou pămîntul, produseră un zgomot asurzitor de tablă răsucită.

Stany se întoarse spre Nancy Opkins.

— În situaţia în care ne aflăm, nu ne rămîne decît o soluţie : să nu mai circulăm pe pistă.

Fata făcu ochii mari. Auzea pentru prima oară că te poţi abate de pe un drum cu un camion încărcat.

— Mai ai posibilitatea să alegi, continuă el. N-o să fie prea amuzant.

— Rămîn cu dumneavoastră.

Stany dădu din cap.

— Înseamnă că nu rişti nimic, am mai auzit eu că pentru cei săraci cu duhul există un înger păzitor special.

Nancy izbucni în rîs, descoperind un şirag de dinţi strălucitori şi simetrici.

— Cu cît sînt mai mulţi zănatici...

— În regulă, oftă Stany. Atenţie, Borman. Direcţia sud. Tool, scoate compasul solar.

Borman anclanşă angrenajul pentru a străbate creasta unei dune şi lăsă apoi maşina să derapeze de cealaltă

parte, provocînd numeroase avalanşe. Nancy Opkins fu cît pe-aci să cadă din maşină.

— Şi ăsta-i abia începutul ! rînji Stany fără a face haz.

N-apucară să vadă cum în spatele lor un Stuka, încercînd să se redreseze cu un urlet al motorului, explodează în chip de ciupercă purpurie.

CAPITOLUL III

Înaintarea se dovedi de îndată extrem de anevoioasă pentru oameni ca și pentru vehicul. Șirurile paralele de coline nisipoase trebuiau escaladate pe rînd, obligîndu-l pe Borman să dea dovadă de toată îndemînarea și măiestria sa la volan.

Situația deveni și mai critică la căderea nopții, deoarece mergeau cu farurile stinse.

Stany verifica drumul după stele. Își făcea socoteala că pe la sud ar putea evita să fie încercuit de forțele Axei, urmînd să se îndrepte apoi spre zona oazelor.

Bineînțeles, nici nu putea fi vorba de a ajunge la Siwa, unde erau cantonate formațiunile L.R.D.G.[1], ci de-a răzbi pînă la prima formație engleză încă nedezorganizată. Trebuiau deci să coboare spre sud, mereu spre sud, și să gonească pentru a nu fi ajunși de patrulele pe care nemții le trimiteau fără răgaz spre flancuri.

Orele treceau descurajant de încet. Epuizată, Nancy Opkins aținise în ciuda trepidațiilor și hurducăturilor care chinuiau camionul la trecerea fiecărei dune. Capul i se clătina înainte și înapoi. Dar nici asta nu izbutea s-o trezească.

La patru dimineața, conform dorinței tuturor, Stany făcu semn lui Borman să oprească într-o vîlcea.

[1] L.R.D.G. *(Long Range Desert Group)* — batalion pentru misiuni de comando pe mari distanțe asupra căilor de aprovizionare ale dușmanului. Devenit celebru prin strălucitele sale fapte de arme : distrugerea unei escadrile la sol cu un jeep-mitralior, tentativă de asasinare a feldmareșalului Rommel, atac asupra unui depozit de carburanți, acțiuni de recunoaștere... (n. a.).

— Cred că ne-am depărtat destul ca să nu ne mai temem de vreo raită a nemților, spuse el în chip de explicație. Ne odihnim două ore și în zori plecăm.

— Cînd mă gîndesc că am fi fost acum la Cairo, dacă nu ne abăteam din drum, șopti Shaker cu jumătate glas.

— Sau pe lumea cealaltă ! replică Tool, lăsîndu-se greoi la pămînt.

— Shaker : primul cart. Conway : al doilea. Fiecare cîte o oră.

Dinspre camion încetă orice zgomot ; îngrijorate, santinelele începură să perceapă sunetul a numeroase motoare plutind deasupra deșertului. Ascultau cu încordare, dorind din toată inima să recunoască uruitul liniștitor al vreunui motor britanic.

Stany se trezi la schimbarea gărzii ; era prea nervos ca să-și poată găsi odihna în somn. Întorcîndu-se, observă că Nancy coborîse din camion și se culcase pe nisip, la vreo doi metri de el. Dormea dusă.

Își plimbă ochii cu sfială pe acest trup care părea să se ofere privirii ; avea impresia că-i răpește ceva. Trecuse mult de cînd nu se mai apropiase de-o femeie. Patru luni încheiate. Patru luni de cînd, în cadrul L.R.D.G., îndeplinea o misiune după alta, fără a reveni vreodată la Cairo sau a pleca în permisie. Nici un răgaz, doar nisip, mine, explozii și goană disperată. Cîteva beții cu camarazi de ocazie. Nicicînd moliciunea vreunui trup de femeie.

Îl străbătu brutal dorința de-a o strînge în brațe.

Cîți ani o fi avînd ? Douăzeci și doi, poate douăzeci și cinci. În nici un caz mai mult.

Sunetele unei canonade îndrăcite se dezlănțuiră brusc, deocamdată însă abia perceptibile. Cerul se umplu de fulgere pe care se profilau dunele asemenea unor umbre chinezești.

„E foarte tînără, gîndi el, tulburat de sînii care se ridicau și coborau în ritmul unei respirații liniștite. Și a dat dovadă de foarte mult curaj. Nu s-ar zice, dacă te-ai lua după mutra asta de fetiță bosumflată..."

Observă deodată că deschisese ochii şi că-l fixa de cîteva clipe. Stînjenit, se întoarse.

Ea se aşeză, prinzîndu-şi cu braţele genunchii îndoiţi ; o trecu un fior pe nisipul rece ca gheaţa.

— Plecăm îndată, Nancy.

Nu protestă auzindu-l că-i spune pe numele mic ; preferă să dea impresia că n-a remarcat.

— Cînd vrei, şopti ea, scuturîndu-şi părul scurt. Sper că nu mai durează mult.

Stany zîmbi, îşi pipăi buzunarele căutînd o ţigară, apoi, din prudenţă, renunţă să fumeze. În ciuda slabei lumini care se ivea la răsărit, era încă prea întuneric ca să-şi îngăduie acest chef.

— Tare aş vrea să fie aşa. Deşertul e o femeie capricioasă. Îi place să-i dezamăgească pe cei care o... vreau să spun că-i place să-i ducă de nas pe călători.

— Oh ! dar presupun că te pricepi să le vorbeşti femeilor, replică ea cu o sclipire în ochi.

Stany redeveni serios şi-şi scutură nisipul care-i intrase în părul blond.

— Să zicem patru ore, poate cinci. Ar trebui să fim la El Wadi înainte de amiază.

— El Wadi ?

— Un simplu punct de apă, dar apărat de o companie a unităţii de care aparţin. Şi în special un depozit de benzină, adăugă el, destăinuindu-şi astfel principala îngrijorare. De-acolo, cu primul grup de legătură, te poţi îndrepta spre Baharieh, ajungînd la Cairo într-o singură zi.

Sesizase oare tînăra femeie uşoara părere de rău care-i întovărăşea ultimele cuvinte ? Oricum, îi zîmbi, fără a înceta să-l privească.

— Şi dumneata ?

— Oh ! cu siguranţă că mă aşteaptă noi ordine. Armata nu uită pe nimeni, din păcate ! Nici în clipa asta, ştii ?

Se uită la ceas — şase fără cinci — şi nu-şi asumă dreptul de a răpi nici cinci minute din somnul ostaşilor tolăniţi în jurul maşinii.

— Ia spune-mi, ce căutai cu autosanitara dumitale pe drumul ăsta ?

— Ţin de un batalion al serviciului sanitar. Batalionul 38. Fusesem afectată unei antene chirurgicale mai spre spatele frontului. Ai aflat desigur că s-a transmis un ordin prin care s-a interzis prezenţa personalului auxiliar la mai puţin de douăzeci de kilometri de linia frontului ?

Dădu din cap, în timp ce privea caduceul[1] brodat pe mîneca tinerei femei.

— Cînd au început bombardamentele, şeful meu m-a expediat imediat, trimiţîndu-mă chipurile după medicamente. Fără îndoială că era perfect informat asupra situaţiei reale.

— Şi ce-i cu betegii de care vorbeai ?

— Păi, la plecare n-aveam pe nimeni în autosanitară. Şi tocmai pentru că brancardele erau disponibile, mă opream cînd vedeam cîte-un rănit abandonat pe drum. Mi s-a întîmplat să am şi doisprezece în maşină... am pierdut timp fără să-mi dau seama. Nici pomeneală să-mi închipui ce se petrecuse. Apoi a avut loc un bombardament şi poliţia militară a trebuit să intervină ca să se degajeze drumul. Şi aşa!

— E timpul, domnule locotenent, şopti Conway, care se apropiase în tăcere.

Fără a rosti vreun cuvînt, Stany o ajută pe Nancy să se ridice, apoi se duse să-i trezească pe ceilalţi. Reîncepură călătoria extenuantă o dată cu primele raze de soare. Cît vedeai cu ochii totul era pustiu. Doar ici-colo, printre dune, se iveau cîteva carcase, pe jumătate îngropate. Nici vorbă, se dăduseră lupte crîncene în ultimii

[1] Emblemă reprezentând o baghetă înconjurată de doi şerpi înlănţuiţi şi având în partea de sus două aripioare (simbol al cadrelor medico-sanitare) (n.t.).

doi ani, cu prilejul succesivelor înaintări şi retrageri, în care Armata a VIII-a sîngerase din greu.

Două ore mai tîrziu, camionul tot mai trudea pe povîrnişurile de nisip, fără ca vreo vegetaţie să vestească punctul de captare a apei. Îngrijorarea sporea mereu.

Soarele se afla deja în înaltul cerului cînd Borman, care nu-şi mai descleştase gura din primele ore ale dimineţii, rosti fraza de care se temuseră cu toţii:

— Uitaţi-vă la indicatorul de benzină, *sir* !

Acul oscila în zona roşie, semnalînd că rezervorul e aproape gol. Stany se gîndi la canistrele pe care le lăsase la Siwa, spunîndu-şi că un vas cu două sute de litri ar fi prea de-ajuns. Dar acum vasul era gol — iar rezervorul aşijderea.

Călătoria prin nisipul pustiului provocase carburatorului o nepotolită sete de carburant.

Nancy era ocupată cu rănitul ei, pe care-l ajuta să bea. Omul încetase să mai vorbească. Un obuz de 57 explodase în parapetul tranşeii lui, făcîndu-l să-şi piardă graiul şi lăsîndu-l aproape compet surd. Din ajun, zăcea în colţul lui, buimac; nu se dăduse jos din maşină cît opriseră. Nu izbutise să închidă ochii un minut.

— Borman, cît crezi că mai putem merge ?

— Cinci mile.

— Atenţie ! convoi în faţă ! vesti deodată Shaker, care era pîndarul unei baterii de artilerie antiaeriană.

Borman viră imediat, băgînd camionul într-o adîncitură a terenului şi opri motorul, grijuliu să nu irosească nici o singură picătură din preţiosul carburant. Stany urcă povîrnişul dunei, urmat de Tool, al cărui chip strălucea de bucurie.

— Sînt ai noştri, *sir*, am recunoscut nişte tancuri Stuart şi Mathilda.

La mai puţin de cinci kilometri, un convoi de care blindate înainta cu viteză redusă. Cel din frunte deschidea drumul, zdrobind nisipul sub şenilele sale. Stany identifică fără mare greutate silueta neclară a unui tanc Grant, imposibil de confundat cu linia foarte joasă a panzer-elor germane.

— Ei, Borman ! Cît durează pînă cînd dăm mîna cu ei ?

— E-n regulă, răspunse şoferul, cu faţa numai zîmbet. Dacă se opreşte motorul, lansăm cîteva rachete Very !

Desigur că procedeul nu era indicat, dar nu le mai rămăsese altul.

— Au motocicletele, *sir*, băgă de seamă Conway, care ajunsese în vîrful dunei.

Într-adevăr, Stany zări un punct negru care se deplasa rapid paralel cu convoiul. Cuprins de îndoială, se întoarse la camion să-şi ia binocul şi trase o înjurătură: lentilele nu-i arătară nicidecum un escadron britanic în plină retragere, ci o mare patrulă germană de recunoaştere.

Ce-i drept în fruntea convoiului înaintau cîteva tancuri Grant şi Stuart, dar flancurile lor blindate erau împodobite de uriaşe cruci negre[1]. De altfel, parcă pentru a-l dezamăgi la culme pe ofiţer, forma dezechilibrată a unei piese de antiaeriană de 88 se profilă o clipă pe-o creastă înainte de a dispărea, ivindu-se apoi din nou puţin mai departe.

— Ticăloşii ! mîrîi Stany, al cărui chip devenise pămîntiu. Sînt fritz-ii ! Hunii ! Ne-au depăşit.

— Păi, dacă nu greşesc, înseamnă că practic sîntem prizonieri.

Stany se întoarse auzind vocea clară a fetei. Nancy se culcase ca şi el pe nisip, cu capul ceva mai sus de vîrful dunei. Era atît de uluit încît îi trebui cîtva timp să-i răspundă.

---

[1] Se apreciază că în războiul deşertului, în acea perioadă, Rommel folosea un număr considerabil de vehicule capturate. Cifra de optzeci şi cinci la sută din vehiculele *Afrikakorps*-ului e considerată exactă (n.a.).

— Nu tocmai, dar probabil că n-o să mai dureze mult ! Nu mi-aş fi închipuit niciodată că vor înainta mai repede decît ne retragem noi. Nostim, nu-i aşa ?

În glasul lui începea să răzbată amărăciunea. Nu mai resimţea decît o puternică ciudă la gîndul diferitelor împrejurări ce-l întîrziaseră atît, aducîndu-l în cele din urmă aci : un fel de revoltă tăcută faţă de cei pe care-i ajutase.

Porni spre maşină ca să evite o izbucnire de mînie şi-şi bău pe nerăsuflate apa sălcie din bidon.

— Cu vehiculele astea capturate, nici nu-i de mirare să te înşeli !

Prudent, Borman, care bătea darabana pe volan, încuviinţă din cap.

Stany scotoci într-una din cutiile cu benzi ale mitralierei şi scoase o hartă pe care o despături pe apărătoarea din faţă. O studie o bună bucată de timp, apoi se urcă din nou în camion.

— Doar cu o aproximaţie de vreo douăzeci de kilometri pot să-mi dau seama unde ne aflăm. De altfel, în colţul ăsta lunar, kilometrajul nu serveşte la nimic. Rămîn două soluţii : îi dăm bătaie pînă la ultima picătură de benzină, contînd pe noroc, pînă dăm de cineva. Sau o luăm spre Via Balbo[1] şi ne predăm. Adaug că încă nu e prea tîrziu să ajungem la pistă. Chiar şi pe jos.

O tăcere adîncă se lăsă în maşină. Fiecare reflecta la cazul său.

— Aleg pista, rosti deodată Stany, uitîndu-se drept în ochii tinerei femei.

Ea înţelese că fraza îi fusese dictată de prezenţa ei, voi să protesteze, dar nu avu timp.

— Eu nu ! rosti mînios Shaker, izbind cu palma chiulasa Lewis-ului. De patru luni le scăpăm printre degete, doar n-o să ne răzgîndim azi !

Mitraliorul bondoc, de obicei atît de calm, părea apucat de furii şi privea cînd la ofiţer, cînd la tînăra femeie.

[1] Şosea strategică construită de coloniştii italieni de-a lungul litoralului libian (N.r.r.).

— De acord cu el, aprobă Tool, coborînd de pe dună.

— Dacă n-ar fi fost fata cu noi, n-aţi fi propus să ne jucăm de-a P.O.W.[1]. Amintiţi-vă de Bir Natrun !

Stany sări din maşină, roşu la faţă. Era adevărat. Ceea ce avu darul să-l înfurie şi mai tare. La Bir Natrun, hărţuind cu trei jeep-uri un depozit de carburanţi, dovedise că nu e dintre cei care se predau. Conway fusese cu el în noaptea aceea. Şi Tool, şi Shaker, şi Borman.

— Cred că au dreptate, şopti cu blîndeţe Nancy Opkins. Nu ne rămîne decît să ne încercăm norocul.

— Ascultaţi-i, domnule locotenent.

Necunoscută, vocea îi făcu pe toţi să tresară. Era a rănitului, care, din ajun, nu schiţase un gest, nu rostise o silabă. Nancy se repezi la bărbatul pe care îl treceau toate năduşelile, mărturie a teribilului efort ce-i fusese necesar ca să pronunţe această frază.

— Sînteţi destul de maturi ca să ştiţi ce faceţi, mormăi Stany, fericit totuşi în sinea lui. Aşadar, plecarea !

Conway, care-şi luase deja arma, urcă din nou în Bren, al cărui motor începu îndată să duduie.

Din coloana germană nu se mai zărea decît un nor de praf.

Bren-ul îşi reîncepu mişcarea de basculare de pe-o dună pe alta. Soarele se înălţa pe bolta unui cer aproape alb. Metalul trepidant frigea. După un sfert de oră, se auziră la rînd două-trei rateuri ale motorului, care continuă apoi să funcţioneze. Instinctiv, toţi se aplecaseră înainte, cu faţa crispată.

— E pe sfîrşite, aşa-i ? întrebă Stany, deşi nu avea nici o îndoială asupra răspunsului.

— Bulă de aer, diagnostică Borman o clipă mai tîrziu. Nimic deosebit. Din cauza căldurii.

Bren-ul tocmai înghiţise al nouăsprezecelea kilometru, cînd pătrunse într-un fel de căldare scobită de vînt.

O fracţiune de secundă, fiecare se crezu aruncat în gura lupului, iar Shaker, uluit, fu cît pe-aci că tragă o rafală de mitralieră : vreo douăzeci de vehicule de luptă de

[1] *Prisoner of war* — prizonier de război (n.t.).

toate felurile stăteau nemişcate în centrul vastului crater. Se puteau distinge două tancuri grele Crusaders, cîteva camioane grele, şenilele, patru jeep-uri, precum şi ataşuri.

Tool şi Conway săriseră din maşină cu Lee-Enfield-ul în mînă.

Dar totul părea neînsufleţit. Nici un zgomot. O tăcere de moarte, şi atît. Uşile blindate ale Powers-urilor fuseseră lăsate deschise şi le trîntea vîntul.

Privind mai atent, Stany observă că majoritatea vehiculelor erau găurite de schije. Înaintă încet spre centrul craterului, cu pistolul-mitralieră la şold.

Impresia extraordinar de sinistră pe care o provoca acest cimitir de vehicule devenea şi mai puternică din cauza vîntului care gemea în turelele goale ale tancurilor. Parcă era sirena de ceaţă a unui vas aflat în primejdie.

Din ce în mai impresionat, Stany se împiedică de ceva. Privi în jos : o cruce răsturnată, pe cale de-a fi acoperită de nisip. Un şarpe o luă din loc, ondulînd printre boghiurile unui half-track.

Bob ocoli precaut fiecare vehicul. Simţea în ceafă privirea lui Shaker, care îi urmărea fiecare mişcare prin colimatorul mitralierei sale. Şterse cu un deget urmele de fum de pe-o capotă.

— Groapa asta mă bagă în sperieţi ! mărturisi Borman oprindu-se în centrul ei.

Glasul lui răsună îndelung în căldarea de nisip.

Shaker privea bănuitor carcasele de metal, ca şi cum s-ar fi putut ivi din ele o droaie de schelete, iar Conway nu înceta să fixeze un tanc de parcă turela sta gata să se rotească.

— Luftwaffe ! rosti Stany urcîndu-se. Straşnică lovitură. Avioanele de vînătoare i-au surprins probabil în bivuac.

— De mult ? se interesă Nancy, cu glas răguşit.

— Da... de foarte mult. Se pare că supravieţuitorii şi-au îngropat camarazii înainte de-a porni pe jos, se văd şi morminte.

Tool trase un şut într-un cartuş de 13,2 înainte de-a urca din nou în bena camionului.

— Antiaeriana a tras, remarcă el.

— Nu mai avem ce căuta aici, zise Stany, pe care-l apucase deodată graba să iasă din acest crater al morţii.

Borman porni motorul, dar îl opri imediat.

— Ba poate că da, domnule locotenent... Priviţi : n-au fost incendiate toate maşinile. Am putea încerca să le sifonăm rezervoarele. La urma urmei, n-aveau nici un motiv să golească maşinile înainte de-a le părăsi.

— Mai ales c-or fi fost grozav de grăbiţi s-o şteargă ! completă Conway.

Vreun ordin ar fi fost de prisos. Fiecare sări pe nisip şi se repezi să caute măcar o picătură de carburant. Tool dispăru în turela primului Crusader. Conway în a celui de-al doilea. Părăsind jeep-urile, Borman scotoci în spaţiul amenajat în spatele halftrack-urilor, în vreme ce Shaker scutura cu frenezie ataşele, ciulind urechea în speranţa unui clipocit cît de slab.

— În definitiv, poate că au dreptate, şopti Stany. Cu toate că instrucţiunile comandantului de bord...

— Ce spun instrucţiunile comandantului de bord ? îl întrerupse Nancy uşor ironică.

— Orice vehicul trebuie scos din funcţiune înainte de a-l abandona, cită el textul pe care-l ştia pe de rost. De obicei, e golit de ulei şi se lasă motorul să meargă. E o soluţie radicală. Cînd e grabă mare, se sparg rezervoarele : nemţii se pricep grozav să recupereze vehiculele noastre abandonate şi să le meşterească. Duc un război de sărăntoci, dar îl duc bine !

Un zîmbet ironic flutură pe buzele tinerei femei.

— Mă rog ! cred că au respectat consemnul : vehiculele astea sînt absolut inutilizabile : au fost ciuruite ca nişte strecurători. Ce pretenţie mai aveţi ?

O puternică explozie stîrni ecoul căldării. O jerbă de flăcări ţîşni dintr-un half-track. Stany îl văzu pe Borman, transformat în torţă vie, alergînd în zigzag. Soldatul urla, încercînd să-şi smulgă hainele.

— Culcă-te ! Culcă-te ! zbieră Bob repezindu-se spre năpăstuit.

Înnebunit de muşcătura flăcărilor, pe jumătate asfixiat, acesta nu-l auzea şi continua să alerge urlînd ca un apucat.

Bob plonjă la picioarele lui. Flăcările sfîrîitoare îi pîrliră genele şi părul, arzîndu-l cumplit.

Borman se zvîrcolea, zgîriind nisipul. Nu mai urla şi părea că nu mai respiră.

— O prelată ! strigă careva, în timp ce Conway şi Tool soseau în ajutor cu cîte-o lopată.

În mai puţin de zece secunde, trupul muribundului fu complet acoperit cu nisip şi focul se stinse de la sine.

Adunându-şi toate forţele, şoferul desfigurat se ridică şi prinse convulsiv gulerul lui Stany, aplecat deasupra lui.

— O grenadă ! Au minat totul înainte de a pleca ! gîfîi el, rostogolind nişte ochi lipsiţi de pleoape.

Stany îl sili să se lungească din nou. Deodată, soldatul se încordă tot, apoi se destinse. Stany o văzu pe Nancy Opkins retrăgînd un ac de seringă. Ca să meargă mai repede, îi făcuse injecţia prin stofa pantalonului.

Se ridică şi se îndepărtă cu cîţiva paşi.

— Eram sigur ! „Orice vehicul care nu mai poate fi folosit pentru luptă trebuie făcut inutilizabil înainte de a-l lăsa pe teren." Aşa scrie, negru pe alb, în regulamentul comandanţilor de bord. Trebuia să bănuiesc. Mai ales că cei care au scăpat de focul ucigător al mitralierelor de pe avioanele de vînătoare, împotriva cărora erau practic neputincioşi, or fi fost probabil stăpîniţi de-o singură dorinţă : să se răzbune ! Astfel că şi-au minat maşinile.

Stany se lovi cu palma peste frunte şi reveni încet spre grupul aplecat deasupra lui Borman.

— A încetat să sufere, spuse Nancy.

— Crezi că l-ai putea salva ?

Ea îl privi drept în ochi.

— Vreau să zic : cît poate să reziste cu arsurile lui şi pe soarele ăsta ?

— Depinde de deshidratarea plămînilor. În general...

— Veniţi să vedeţi, *sir !*

Tool se întorcea. Urcase trupul lui Borman în maşină, după ce-l înfăşurase într-o plasă antiaeriană.

— Ce-a spus Borman înainte de a-şi pierde cunoştinţa ?

Bob şovăi.

— Nu văd de ce...

— Vreau să ştiu !

— A spus : „grenadă... au minat totul".

— Exact ce-am bănuit şi eu. Majoritatea rezervoarelor, în afara celor ciuruite de proiectile, sînt pline de carburant. Băieţii noştri, grijulii, le-au lăsat pline. Numai că au fixat cu ştifturi o grenadă la orificiul de umplere. Capacul e menţinut pur şi simplu de presiunea buşonului. E de-ajuns să-l scoţi ca să se elibereze percutorul.

Stany dădu din cap cu amărăciune. Tool avea o pregătire deosebită în acţiunea de deminare. Dacă Stany, în calitate de şef-comando, răspundea de întregul grup, specialistul de fapt era Tool.

— Cît se poate de clar ! N-avem benzină. Rezervoarele sînt pline, dar nimeni nu se poate atinge de ele. Aşadar ? Poţi să le deminezi ?

Tool clătină din cap.

— Imposibil de lucrat fără să te atingi de buşon.

Deodată, Stany se lovi cu palma peste frunte.

— Înseamnă că benzina trebuie scoasă altfel. Am putea găuri rezervorul.

Voinicul Shaker fu desemnat, ţinînd seama de forţa lui, pentru această treabă. Cu un tîrnăcop dintre uneltele de pe bord perfora cu destulă uşurinţă rezervoarele unui half-trak. Fiind plasate în interiorul caroseriei, nu erau blindate. Un jet de benzină colorată ţîşni şi, după ce se împrăştie pe nisip, răsună vesel într-unul din containerele de mine adus în grabă.

În mai puţin de douăzeci de minute îşi făcură plinul şi-o porniră mai departe.

Conducea Stany, cu dinţii încleştaţi.

— Făcut harcea-parcea de-o capcană britanică ! mormăi Conway scuipîndu-şi guma de mestecat... Mare porcărie !

La picioarele lui, lungit între lăzile cu încărcătoare, Borman dormea sub influenţa narcoticului. Era mai bine

pentru el, căci pielea-i carbonizată l-ar fi făcut să urle pînă i-ar fi convins pe ceilalţi să-l lichideze. Respira neregulat şi bolborosea cuvinte fără şir.

Tool îi flutura casca în dreptul obrazului buhăit pentru a-i da iluzia de răcoare.

— E cu neputinţă, exclamă deodată Stany, care de cîteva clipe urmărea compasul Askania, sau am pierdut complet direcţia, sau avem cu toţii vedenii ! Am făcut peste două sute treizeci de kilometri de cînd am părăsit pista. Doar nu s-o fi retras Armata a VIII-a chiar pînă la Alexandria !

Nancy îi aruncă o privire neliniştită.

— La ce distanţă de Alexandria ne aflăm ?

— Dacă am calculat bine, la mai puţin de 100 de kilometri, şi nici urmă de luptă ! În ritmul ăsta, după trei ore sîntem pe malul Nilului !

— Precis că băieţii noştri au fost tare ciocăniţi, îşi dădu cu părerea Conway, ştergîndu-şi fruntea. După felul cum treceau pe pistă, nu era o joacă să fie ajunşi din urmă...

— Afară de cazul că hunii au ajuns la Cairo înaintea Armatei a VIII-a ! făcu ironic Tool, fără a înceta să-şi fluture casca.

Dar gluma nu prinse : neliniştea se prefăcea în spaimă.

Bren-ul urca o dună după alta, trecînd uneori pe lîngă un schelet înnegrit sau ros de hamsin, dar deşertul continua să nu se dezmintă : pustiu cît vedeai cu ochii.

Trecuse jumătatea dimineţii fără vreo schimbare cînd patrula pierdută zări deodată, aproape cu uşurare, licăririle şi fumul negru caracteristice unei lupte de tancuri.

În picioare pe capra mitraliorului, Stany privi îndelung cu binoclul insectele care scuipau foc şi moarte.

— Nu-mi dau seama de care divizie e vorba, mărturisi el o clipă mai tîrziu. Cît despre nemţi, pare o puternică patrulă de recunoaştere.

— Sînt şi nişte tunuri 88, observă Conway : am auzit unul trăgînd.

— Posibil ! Antiaeriana le întovărăşeşte totdeauna tancurile, chiar pe cele mai avansate.

Stany reflectă o bună bucată de timp, apoi demară, urmînd de data aceasta văile dunelor. Cînd şi cînd oprea şi-l trimitea pe unul din pionieri să privească de pe cîte-o culme.

Douăzeci de minute mai tîrziu, camionul ocolise întreg cîmpul de luptă fără a fi atras atenţia tancurilor. Stany îl făcuse să descrie un foarte lung arc de cerc pentru a păstra tot timpul o distanţă de peste cinci-şase kilometri de zona focului.

Nu voia să riste nimic, cu atît mai mult cu cît nu erau în măsură să riposteze eficient nici măcar unei singure automitraliere uşoare.

După o oră, canonada încetă dintr-o dată. Deşertul îşi reluă eterna-i nemişcare, fără a se putea constata rezultatul ciocnirii. Se mai zăreau doar două-trei trîmbe de fum.

Pentru a zecea oară, Conway cobora alunecînd de pe o creastă.

— Nu se mai vede nimic, *sir*. Parcă s-au evaporat.

— Dar trîmbele de fum ?

— În stînga noastră. Puţin în spate acum.

— Înseamnă că le-am depăşit. În cel mai rău caz, sîntem în rînd cu hunii şi înaintăm paralel.

Cei trei bărbaţi dădură tăcuţi din cap.

— Ce-i cu Borman ? întrebă Stany, răsucindu-se spre Nancy.

— Nu şi-a recăpătat cunoştinţa.

— Atunci, hai să-i dăm bătaie ca s-ajungem la ai noştri !

Ambreiă repede şi se angajă cu maşina pe primul coborîş. În faţa lui o întindere acoperită de ondulaţii fine, lărgind orizontul la nesfîrşit.

Stany apăsă şi mai tare pe accelerator, nevrînd să ţină seama de vaietele rănitului şi de înjurăturile camarazilor săi. Nancy trebui să se ţină de cadrul parbrizului pentru

a nu cădea din mașină. Tot ce era metal trepida,provocînd un zgomot asurzitor, și Stany însuși, săltînd pe banchetă, se lovea cu capul de acoperișul cabinei.

Pentru prima oară un zîmbet îi lumină fața : se apropia de țintă. O dată mai mult, își aducea oamenii înapoi la unitate.

Cîțiva kilometri mai încolo, o masă neagră în nisip îi atrase atenția.

Simți că-i îngheață inima în piept. Frînă din răsputeri și opri motorul. Bren-ul derapă violent, cu roțile blocate în plină viteză, și mai patină vreo zece metri cu un sunet strident.

Se auzi un cor de înjurături. Toți căzuseră de pe locurile lor, pînă și Shaker, deși cramponat de pușca-mitralieră Lewis. Nancy se lovise de parbriz. O vînătaie începuse să-i apară pe umărul obrazului drept.

Primul reflex al lui Conway fu să coboare din camion. Stany îl zări în oglinda retrovizoare și trase un răcnet :

— MINE ! NU SĂRI !

Urletul îi încremeni pe toți și Conway tresări...

— Privește, băigui Stany, care, pămîntiu la față, arăta cu degetul obiectul negru pe care vîntul îl dezgropase parțial din nisip. O mină antitanc... Ne aflăm în mijlocul unuia din cîmpurile noastre de mine.

— Or fi scos marcajul perimetric din cauza înaintării nemților, opină Tool în calitate de specialist.

— Cînd te gîndești că n-avem măcar un detector magnetic, bombăni Conway, lovind cu pumnul trepiedul mitralierei.

Stany reflectă o clipă, fără a îndrăzni să facă o mișcare.

Nancy, atingîndu-i blînd mîna, îl sili să întoarcă capul. Îngrijorarea care se citea pe figura tinerei femei o făcea parcă și mai frumoasă, iar ochii ei măriți de frică exprimau o uriașă încredere în el.

Ofițerul se întoarse, căutînd cu înfrigurare o soluție. Ieșirea pe jos din cîmpul minat era o problemă relativ ușoară, mai ales dacă era vorba exclusiv de mine antitanc. Cu Bren-ul însă era altă socoteală ! Cine știe cîte mine nu atinsese în treacăt ! Nici mersul de-a-ndaratelea exact pe urmele roților nu constituia o garanție.

Stany șovăi înainte de a lua cuvîntul.

— Vom încerca să ieșim.. dînd înapoi și folosind reductorul. Cineva va păși pe urmele din stînga. Altcineva pe urmele din dreapta.

Tool și Shaker lăsară amîndoi capul în pămînt, evitînd privirea ațintită asupra lor.

— Ascultați, băieți, reluă Stany, căutînd să fie convingător : chiar de-ar fi să ne prindă noaptea, tot vom reuși ! V-o garantez...

Făcu o mică pauză, cercetînd chipurile ferecate, ale căror priviri fixau solul cu repulsie.

— Mergînd pe urmele roților, nu riscați nimic. Hai nu mă siliți să vă numesc : sînteți trei. Unul singur va rămîne în camion, și doar în prima jumătate de oră.

Tăcerea devenea tot mai apăsătoare, fiecare așteptînd pasiv verdictul, fără a îndrăzni să facă cel mai mic gest, de teamă să nu atragă atenția asupra lui, ratîndu-și șansa.

— Tool la stînga, Conway la dreapta ! Deocamdată... Executarea !

— Hell ! sudui vesel Shaker, îmbrățișînd cu o bucurie ostentativă chiulasa armei sale.

Fără a rosti un cuvînt, Tool și Conway se lăsară ușurel să alunece pe deasupra obloanelor camionului, pipăind precauți nisipul cu vîrful picioarelor înainte de-a se lăsa cu toată greutatea.

Niciodată urma lăsată de-un cauciuc nu li se păruse atît de îngustă.

Începură să meargă înapoi, pășind cu ochii țintă, cu încetinitorul parcă. Stany era gata să pornească motorul, cînd o voce necunoscută răsună deasupra nisipului.

— NU VĂ MIȘCAȚI ! (Și o clipă mai tîrziu.) Stați-pe-loc.

Un megafon portativ răcnea despărțind fiecare silabă pentru a mugi mai tare.

Surprinși, lăsară cu toții capetele în jos. Tocl era chiar gata să se lase pe vine. Dar, fără îndoială, vocea era englezească.

Trecură cîteva secunde pînă cînd Shaker, rămas în picioare pe platforma camionului, începu să gesticuleze, în culmea bucuriei.

— Ai noștri ! exclamă Conway fericit, sărind înapoi în camion ca fugărit de toți dracii.

În cabină, Stany oftă din adîncul inimii de ușurare, și simți dintr-o dată cum i se destinde tot corpul. De parcă și-ar fi eliberat umerii și capul dintr-un laț. O oboseală nesfîrșită îl cuprinse deodată și brațele îi deveniră grele ca plumbul cînd o apucară pe Nancy de umeri trăgînd-o spre el.

Tînăra femeie nu schiță nici o împotrivire, răspunzînd, cu ochii închiși, sărutului care-i strivea stîngaci buzele.

La o sută de metri de Bren-ul imobilizat, cîteva capete se iviră din nisipuri, ridicînd niște plase de camuflaj. Un soldat se cățără pe-un parapet invizibil, fluturînd în aer un megafon.

— Norocul vostru să înjurați pe englezește ! glumi el. La început am crezut că sînteți cercetași nemți. Părăsiți Bren-ul, pășiți pe urmele roților vreo două sute de metri și așteptați ; trimit un ostaș să vă balizeze drumul !

— Și „taxiul" nostru ? strigă Stany.

— Prea tîrziu. Nemții se apropie : o să-l aruncăm în aer cu bazooka[1].

Dunele se împestrițau cu capete zîmbărețe, dezvăluind ca niște linii punctate traseul întortocheat al unei poziții camuflate perfect.

[1] Rachetă antitanc (n.t.).

Stany ajută fata să iasă din cabină și să se urce în bena camionului fără a atinge solul.

— Așa-i, făcu el gînditor, naziștii nu vor ști niciodată să înjure ca noi !

CAPITOLUL IV

Zvîrlind dintr-o mişcare cearşaful care-i acoperea capul, Bob Stany deschise ochii. Războiul dezvoltase în el facultatea de-a trece direct de la somnul profund la luciditatea cea mai deplină.

Totuşi, de data aceasta, îi trebuiră cîteva secunde să se dumirească : nici o colină de nisip nu-i închidea orizontul şi capul nu i se sprijinea de un cauciuc al Bren-ului. Nu, dormea în „confortul" unui gurbi[1]. O colibă infectă, pe care o închiriase în ajun cu un preţ exorbitant.

De fapt, cum războiul distrusese practic comerţul cu sare de El Jaffa, locuitorii din Baharieh erau nevoiţi să facă orice pentru a-şi cîştiga existenţa.

Oftă din rărunchi ridicîndu-se şi se îndreptă spre o fereastră îngustă lipsită de geam.

Un felah zdrenţăros mîna o caravană de cămile jigărite spre o troacă împuţită. În revărsatul zorilor aerul avea o transparenţă de cristal şi nisipul amortiza tropăitul conducătorilor de măgari care alergau spre fîntînă.

Dar Bob nu rămase prea mult să contemple un spectacol cîtuşi de puţin nou pentru el : prea era mînios în dimineaţa asta. Mînios pe armată, care-l rechema neîntîrziat la Siwa.

N-ar lipsi mult ca neînduratul colonel Haseldy, din L.R.D.G., să-l bage la arest pentru întîrzierea cu care îşi

[1] Denumire dată colibelor arabe (n.t.).

făcuse cunoscută prezenţa. Ca şi cum întoarcerea ar fi fost o călătorie de plăcere !

Stany strînse din buze : la el, semn de puternică mînie înăbuşită. Îşi trecu maşinal mîna prin chica-i blondă şi aspră.

Dar nu era numai asta : şi pe cl era înfuriat. Din pricina fetei.

Cu o zi înainte, în culmea fericirii de-a fi reuşit să scape amîndoi teferi dintr-o situaţie în care toţi sorţii le erau potrivnici, nu simţiseră la timp cum se apropia uriaşul val care-i copleşise.

Totul începuse în acel restaurant prăpădit şi intim pe care Nancy îl preferase promiscuităţii unei popote. Vorbiseră despre cîte-n lună şi-n stele, apoi despre ei doi, deja înfiorati de tulburarea care-i cuprindea.

La miezul nopţii, ameţiţi fără să fi băut ceva, se ridicară de la masă, nepreaştiind încotro s-o apuce. Umblaseră cîteva minute printre dunele de nisip şi Nancy nu spusese nimic cînd Stany o frînsese de mijloc ca s-o sărute mai bine.

Iar acum ea se găsea aici, în odaia asta cu pereţii scorojiţi. Cearşaful unui prici dubios îi reliefa trupul superb. Dormind, respiraţia îi ridica şi cobora pieptul cu o regularitate care îl fascina.

În gînd, Stany se ocăra în fel şi chip. Profitase, bineînţeles, de împrejurări, dar... era oare cu adevărat vina lui ? O iubise, da. Dar ea, de ce nu protestase ? De ce nu făcuse vreun gest, de ce nu rostise vreun cuvînt care să-i fi redat luciditatea ?

Nu, se mărginise să-l privească lung, iar el îi citise în ochi acceptarea şi dăruirea deplină.

Şi astfel închiriaseră această mansardă, unde trăiseră o noapte minunată, care depăşea ca intensitate tot ce cunoscuseră pînă atunci, atît fusese de puternică patima ce-l cuprinsese pe fiecare.

Încercaseră să ţină în loc fiecare oră, fiecare minut, căci acestea însemnau un răgaz în drăceasca furtună care le învîrtejea viaţa. Ştiau că pentru un scurt răstimp eva-

daseră din vîrtelnița de moarte și violență care le ritma viața, și se agățaseră cu disperare unul de altul.

Uitîndu-se la ea cum doarme, Stany simți deodată dorința s-o trezească, s-o ia în brațe și să-i spună că nu se vor mai despărți, că se vor ascunde într-un loc numai de el știut, un loc al cărui pămînt pașnic să nu fi fost niciodată pîngărit de vreo bombă sau de vreun obuz, unde văzduhul să nu fi cunoscut zborul șuierător al păsărilor de pradă cu trup de oțel.

Dar la ce bun ? Peste o oră fiecare se va pomeni iar singur, el hurducat pe-o pistă toridă, ea într-un avion de transport zburînd spre Alexandria.

Din iubirea lor nu va mai rămîne nimic, doar un gust de cenușă, impresia că au parodiat ceva sublim, și nici măcar regrete.

Dădu din umeri și plecă de la fereastră.

— La urma urmei, poate că e mai bună soluția asta, își zise el în șoaptă ; toate regretele din lume n-ar fi vreodată în stare să țină timpul în loc, nici măcar o secundă. Acum e mai bine să ne despărțim cît mai iute.

Se apropie de-un lighean plin cu apă pînă sus, lux destul de rar în această oază. Fără îndoială că stăpînul magherniței nu aflase încă ultimele știri și se purta cu aceeași slugarnicie față de englezi.

Își dădu nesățios cu apă, de parcă trupul său ar fi păstrat amintirea crîncenei biciuiri a nisipului.

Motoarele primelor jeep-uri tușeau în tabăra Coldstreamguards-ilor. O trompetă suna apelul.

O motocicletă, coborînd ulița cu eșapamentul deschis, o trezi pe Nancy. Se uită cercetător la tavan, încruntă sprîncenele și își opri privirea încă încețoșată de somn asupra lui Stany.

Se ridică brusc, dezvăluind linia mîndră a unor sîni pe care nu-i mai martiriza o uniformă croită în serie.

Contrar așteptărilor, Nancy îi dărui un surîs, ce-i drept nițeluș forțat. El își șterse toracele pe care se mai prelingeau picături de apă și se așeză lîngă ea.

— Cît e ceasul, Bob ? întrebă ea blînd.

— Exact șapte și un sfert. Mă pregăteam să te trezesc. Avionul tău pleacă la opt.

— Știu, afirmă ea simplu.

O sili să-și ridice bărbia și o sărută tandru, căutînd cuvinte pentru a umple golul pe care-l simțea căscîndu-se între ei.

— Știi, începu el stîngaci, Alexandria nu e la capătul pămîntului. Voi veni la spital să te văd...

Nu-l lăsă să continue, acoperindu-i buzele cu mîna.

— Nu-ți face planuri : aduce ghinion !

Stany încercă să-și ascundă stînjeneala sub masca unei atitudini brutale.

— Poate că mă crezi un... (Nu reuși să găsească expresia.) Doar n-ai să faci pe naiva, nu ? Ce-am făcut eu... Adică, ce s-a întîmplat cu noi...

— Bineînțeles, încheie ea, acoperindu-se pudic cu cearșaful, cînd am venit aici știam la ce mă expun.

— Sîntem amîndoi sănătoși și liberi !

— Nu-i vorba de asta. Ascultă, Bob, poate că o să ți se pară ridicol, dar sînt logodită ! Ciudat, nu-i așa ?

Bob Stany rămase cu gura căscată, apoi trecu de la uimire la mînie.

— Puteai să... De unde era să ghicesc...? Cu cine ?

— Un bărbat foarte bine educat, foarte cult, foarte „salon" și foarte plicticos. (Nancy miji ochii, de parcă l-ar fi zărit deodată.) Dar e plăcut să-ți închipui viața alături de el. E calm, drept, cinstit... Îți dă sentimentul ocrotirii. E o forță !

— Dorești un soț sau un tutore ? zise el acru.

Îl privi mirată.

— Da, continuă el, tocmai tipul desăvîrșitului conțopist. Fără îndoială că-ți va face plăcere să-i aduci papucii.

— Nu, nu e un conțopist : e comandantul unei vedete-torpilor și se luptă ca și tine.

— Flota de război, pf !

— Bob, nu-l vorbi de rău. E un bărbat foarte bine și fii convins că ne-ar trebui cît mai mulți ca el !

Șovăi puțin pînă să-i răspundă :

— E ciudat, s-ar zice... s-ar zice că mai mult pe tine încerci să te convingi. N-am dreptate ?

— Sigur că nu, ce idee !

— Cîți ani are ?

— Nici asta n-are vreo importanță pentru tine, făcu ea clătinînd din cap cu o imensă tristețe.

Și deodată își dădu seama că s-ar plictisi îngrozitor cu acel bărbat pe care-l stimase din totdeauna. Înțelese că respectul și admirația pe care i le purta se contopeau într-un sentiment pe care, în naivitatea ei, îl numise dragoste ! Dar dragostea însemna cu totul altceva : dragostea însemna această cameră mizeră în care se dăruiseră fără rezerve unul celuilalt, însemna acea lungă privire pe care i-o adresase Stany cînd reușiseră să scape din cîmpul de mine. Însemna deopotrivă tinerețea lui, atracția pe care o exercita asupra sa înfruntarea primejdiei, și felul lui de-a rîde, ironia care-i flutura tot timpul pe buze... Și nu senzația de siguranță, confortul și tihna monotonă a unui cămin prefabricat timp de douăzeci de ani...

Făcu un gest de nerăbdare, de parcă ceea ce crezuse pînă atunci a fi adevărul „ei" ar fi devenit deodată ridicol, și începu să se îmbrace.

— Bob, să nu-ți închipui că regret. Orice femeie trebuie să trăiască asta într-o bună zi... și sînt fericită că s-a întîmplat cu tine, încheie ea, roșind toată.

Îl auzi aprinzînd un chibrit și rostind după cîteva clipe :

— Și acum ce-ai să-i spui ?

— Probabil că n-o să avem prea multe de vorbit !

— Și-ți pare rău ?

— Nu mai insista, te rog, încheie ea îmbujorată.

Își aranjă buclele blond-roșcate privindu-se într-o oglindă ciobită, își netezi fusta cu palma și, din nou zîmbitoare, se întoarse spre Stany.

— După cîte știu, avionul pleacă în douăzeci de minute, cred că ar trebui...

Coborîră împreună o scară întunecoasă și nimeriră într-un coridor înfiorător de murdar, a cărui duhoare îi făcu să dea buzna în stradă.

Stany sări în jeep-ul care urma să-l ducă la Siwa.

— Ciudat ! murmură el înainte de-a porni motorul, am impresia că pentru noi timpul a reînceput brusc să se scurgă.

Nu auzi răspunsul tinerei femei și goni spre pista aeroportului.

Avionul Dakota aștepta, cu motoarele în funcțiune, în timp ce un șir de soldați, majoritatea răniți, se îmbarcau, cu fișa de evacuare prinsă de buzunarul din dreapta.

Jeep-ul stopă sub aripă.

— Nancy, o să viu la Alexandria ! Jur că o să viu !

Ea zîmbi fără a-i răspunde, lăsîndu-l nedumerit. Se aplecă și-o trase încet spre el.

Primul ei impuls fu să cedeze, dar se stăpîni deodată brusc, îi evită privirea și buzele, și sări din mașină.

— Adio, Bob !

Pătrunse în carlingă după ce-și mai flutură o dată mîna în direcția lui. Zgomotul motoarelor deveni mai puternic, iar ușa ovală se închise. Calele fură îndepărtate.

Stany rămase o clipă, privind avionul C. 47 care începuse să ruleze oscilînd greoi. Îl zări apoi sclipind și avîntîndu-se pe pista de decolare.

Hurricane-ul său de escortă decolă cîteva secunde mai tîrziu.

Ofițerul se mai uită o bună bucată de timp la cele două puncte negre care dispăreau într-o pulbere aurie. Aventura asta îl copleșise de emoție, mai mult chiar decît salvarea miraculoasă din raita pe care o făcuse prin pustiu.

Plin de ciudă, aprinse o nouă țigară.

Ce importanță avea, la urma urmei ? Nancy sau oricare alta. Drumurile lor se întretăiaseră, atîta tot. Deo-

camdată avea de străbătut trei sute de kilometri pentru a recăpăta dreptul să înfrunte moartea. Dar mai întîi să-l dibuiască pe Tool, pe Conway și pe grăsunul de Shaker, beți morți desigur cîteșitrei. Asta avea de fapt importanță. Și nimic altceva !

CAPITOLUL V

Marea albastră scînteia cît vedeai cu ochii și cotratorpilorul H.M.S. *Marblehead* își urma calea paralel cu coasta egipteană.

În spatele lui, ca niște jucării, nouă minuscule vedetetorpilor dănțuiau în siajul său. Propulsoarele lor uruiau într-un ritm încetinit, dînd doar o mică parte din puterea lor.

Cu toate acestea, pîndarii și tunarii, neocrotiți de vreun ecran, trebuiau să plece capul din pricina curentului de aer care șuiera pe creasta căștii lor. Torpiloarele își croiau căi paralele printre talazuri și adoptaseră formația în „V" larg deschis spre a nu fi stînjenite de vîrtejul pe care îl provocau.

Vîrful triunghiului era ocupat de vedeta 077 *Lucky-Mae*. Ca întotdeauna, Rodney stătea la cîrmă. În spatele lui, Ewald Pierson privea spre flotila „sa" cu sprîncenele încrunate, înregistrînd cele mai mici greșeli de manevră spre a le comenta la raport.

Pierson nu trece nimic cu vederea. De cînd preluase comanda, asprimea lui devenise cvasiproverbială. De la ultimul marinar pînă la secund, toți se temeau de vigilența lui neobișnuită. În larg, comandanții de bord îi știau de frică. Pe uscat, echipajele tremurau ; inspecțiile lui aveau loc pretutindeni și întotdeanua pe neașteptate.

Cu toate acestea, în sinea lui, Pierson era contrariat că trebuie să joace acest rol. Se simțea stînjenit îmboldindu-i pe foștii lui camarazi.

Era nevoit totuşi să-şi creeze o autoritate, deocamdată prea recentă, şi să menţină cu stricteţe disciplina în momentul cînd întreaga armată se retrăgea cu şaizeci pe oră pe Via Balbo, cînd Rommel parcă ricoşa dinspre Tobruk spre Marsa Matruh. Flota de război trebuia să rămînă, aşa cum fusese întotdeauna, un simbol al ordinei şi al disciplinei. Şi asta în ciuda oricărei încercări prin care ar fi trecut şi indiferent de ceea ce gîndeau comandanţii de bord, dintre care ştia că unii se lăsau tot mai mult pradă descurajării.

Fiecare îşi avea amărăciunea sa. A lui se numea Nancy, de la care nu mai avusese nici o ştire.

Ceea ce nu-l împiedica să-şi facă datoria conştiincios. Ceilalţi n-aveau decît să-l imite.

Simţea chiar o bucurie surdă părăsind Alexandria, unde domnea haosul, cu flotila sa impecabil aliniată la pupă.

Chiar dacă aceste exerciţii se dovedeau stupide şi inutile din punct de vedere tactic, erau necesare în ce priveşte disciplina. Nu e bine ca un ostaş să aibă timp să-şi pună prea multe întrebări. Mai ales în asemenea momente.

Pierson era convins de asta.

De altfel, socotise totdeauna că însuşirea de a gîndi aparţine exclusiv ofiţerilor.

— Gata, încep să emită, domnule comandant ! exclamă Rodney arătînd cu degetul spre proiectorul care clipea pe turla de comandă de pe *Marblehead*.

Transmiţătorul dădea dovadă de-o mare virtuozitate : punctele şi liniile se succedau cu o viteză uluitoare.

Pierson aşteptă cu răbdare, netezindu-şi mustăcioara neagră.

Era a şasea oară că repeta acelaşi exerciţiu de debarcare. Ca şi cum ar fi putut păcăli pe cineva ! Pentru asta ar fi trebuit ascunse camioanele înţesate de soldaţi frînţi de oboseală care brăzdau zi şi noapte bulevardul Al Biod, oprite automobilele de stat-major care, claxonînd puternic, îşi croiau drum spre Suez, camuflat fumul documentelor şi al codurilor arse în grabă în clădirile oficiale.

Dar, toate astea ar fi trebui să aibă loc pe ascuns, numai că Rommel era perfect informat despre cele ce se petreceau pe liniile de comunicaţie ale englezilor. Nu fuseseră arestaţi oare de curînd doi agenţi germani deghizaţi în arabi şi care se ascundeau pe o dahabieh [1] ancorată pe Nil ?[2]

O debarcare în Grecia ! Ajutorarea vajnicilor patrioţi pe cale de a fi măcelăriţi !

Pierson avu un zîmbet de milă luînd hîrtia pe care i-o întindea cel ce înregistrase mesajul şi o mototoli fără s-o citească. La ce bun ? Îl ştia pe dinafară :

„Exerciţiu AQUILLON. Trei minute. De luat măsurile de pregătire a transbordării. Stop şi terminat".

— Rodney,îmi vei da semnalul pentru începerea cronometrării.

— Am înţeles, domnule comandant, făcu marinarul privind cu coada ochiului la uriaşa pendulă cu cadran de oţel.

Dintr-o singură mişcare, nişte plase grele, făcute sul, căzură de pe parmaclîcul contratorpilorului *Marblehead*. Se balansară înainte de-a se alipi, pocnind ca nişte bice, de coca acestuia.

— Ordin de acostare. Ieşiţi din formaţie, dictă Pierson marinarului care mînuia semnalizatorul optic.

Dispozitivul porni, lăsînd să se audă rafale de pocnituri. Vedetele se îndepărtară de îndată de *Lucky-Mae*, formînd două linii paralele de o parte şi de alta a vasului *Marblehead*.

Pierson le studie comportarea cu binoclul. De data aceasta nu făcură nici o greşeală ; de altfel, începea să fie o simplă rutină.

— Bun, făcu el, n-o să mai aibă precizia unei manevre de război, ci a unui balet !

— Domnule comandant, acum ! semnaliză Rodney.

Pierson dădu imediat ordinele de manevrare şi ceru echipei de punte să se găsească la posturile de acostare.

[1] Barcă pentru călători folosită pe Nil (n.t.)
[2] Autentic (n.a.).

Cîţiva oameni se iviră, amarînd bordajul de nişte ancore cu amplasament fix, lăsat la apă. Contratorpilorul *Marblehead* să mărea văzînd cu ochii, coca sa covîrşind deja prin masa ei plăpîndele vedete. Făcu greoi o lungă abatere de direcţie în aşa fel încît să vină cu vîntul din faţă pentru a-şi reduce viteza... Marinarii se agitau pe lîngă turele.

La următorul ordin al comandantului, propulsoarele îşi schimbară regimul de lucru, iar vibraţiile desincronizate se repercutară în toată coca vasului.

Plasele păreau să astupe cerul. Ridicînd capul, Pierson putu să vadă zeci de capete de ostaşi cu cască plecîndu-se cu îngrijorare spre bastimentul său.

Rodney redresă în clipa în care etrava lungă şi subţire atinse uşurel coca masivă.

— Înapoi, cu toată forţa !

Timp de zece secunde, colosala putere a motoarelor Diesel fu cheltuită pentru a frîna vedeta, care se imobiliză în cele din urmă, zdrobind ancorele de fixare a bordajului aruncate în grabă între cele două vase.

— Domnule comandant, ce-aţi zice acum de-un Messerschmidt pornit după pradă ?

— Rodney ! se răsti Pierson, scuteşte-mă de tîmpeniile dumitale !

Apucă o portavoce.

— Pregătiţi îmbarcarea ! urlă el.

În aceeaşi clipă, o a doua vedetă acosta contratorpilorul la nivelul porţiunii din spate a punţii. Alte două se opriră în acelaşi fel în partea opusă. Zeci de infanterişti se agăţaseră ca o masă compactă de ochiurile groase ale plasei de cînepă. Coborau încet şi greoi, metru cu metru, cu muşchii încordaţi, sub greutatea armamentului şi a efectelor, cu inima strînsă la vederea golului care li se căsca sub picioare.

Pierson privi cîteva secunde şirurile de tălpi care veneau spre el, nehotărît dacă să se poarte aspru cu Rodney sau să-şi ceară scuze pentru violenţa cu care-i răspunsese.

Ewald avea un foarte ascuţit simţ al dreptăţii şi îi era ciudă că se lăsase pradă mîniei. Dar nervii săi nu mai rezistau. Se împlineau patru zile de cînd alerga pe la toate birourile, pe care le găsea gata s-o ia din loc, pentru a afla ceva despre echipa chirurgicală volantă nr. 38. De fiecare dată se lovea de acelaşi răspuns : „Întîi unităţile blindate ! Pe urmă sanitarii".

Dar cu ce era vinovat Rodney ?

Şi mai erau şi aceste exerciţii, a căror monotonie începuse să-l scîrbească.

Primul infanterist de marină atinse în cele din urmă suprafaţa mişcătoare a punţii. Dădu drumul plasei cu mare băgare de seamă şi se rezemă de una din catapulte, zîmbind de mulţumire. Ce-i drept, văzut de pe *Marblehead*, torpilorul nu părea deosebit de mare.

Pierson îl privi cu acel blînd dispreţ pe care-l au uneori oamenii apelor faţă de pifani. Îl găsea caraghios în ţinuta aceea de campanie, de-un galben-murdar, cu buzunare aplicate, cu obrazul pe trei sferturi acoperit de cască şi cu pistolul-mitralieră caraghios de mic faţă de tunul antiaerian Bofors 40.

Infanteriştii îşi dădeau drumul unul după altul din ochiurile plaselor, lăsîndu-se să cadă pe punte. Catapultele pentru grenade antisubmarine dispărură sub îngrămădirea de căşti plate. Pretutindeni braţe, picioare, zgomot de frecături, şuşoteli, pigmentate uneori de zornăitul unei chiulase căreia i se verifica închizătoarea.

În cele din urmă se ridică un gradat abia ţinîndu-se pe picioarele-i lipite într-un „drepţi" aproximativ.

— Domnule comandant, efectiv complet !

Pierson îi făcu un mic semn cu capul, care putea avea de bine să însemne „înţeles", ca şi „stai jos, prăpăditule", şi se aplecă spre dispozitivul de intercomunicare :

— Pornire, încet. Cît mai spre stînga !

Rodney manevră cîrma cu toată viteza. Cu cele două elice ale ei, care se roteau încet, vedeta se desprinse domol de bordul vertical.

O nouă comandă, şi motoarele porniră în plin.

Soldaţii se întinseră pe puntea de pe-acum udată de picăturile fine împrăştiate de valurile sparte, înăbuşindu-şi suspine de resemnare.

— Domnule comandant, *Dolly* şi *Mickey* se depărtează ! semnală una din străji.

Într-adevăr, două vedete-torpilor depăşiseră tocmai prora *Marblehead-ului* şi goneau de zor să-şi întîmpine comandantul. Şi pe ele punţile nu se mai vedeau de atâtea uniforme kaki. O sută şaizeci de oameni se năpustiră spre ţărm.

— Am mai redus trei minute din durata transbordării, domnule comandant, şopti incorigibilul Rodney plin de satisfacţie.

Pentru prima oară, poate de cînd părăsise debarcaderul din Alexandria înflori un zîmbet pe faţa uscăţivă a lui Pierson.

— Exact. Rodney, recunoscu el, în dorinţa-i inconştientă de-a şterge amintirea celor petrecute. Ai să vezi că, dacă mai facem vreo zece exerciţii din astea, nici n-o să mai fie nevoie să ne oprim : infanteriştii o să-şi dea drumul grămadă doar văzînd că ne apropiem !

Rodney începu să rîdă, mirat că nu e bruftuluit ca de obicei.

— Pînă una-alta, am face bine să schimbăm zona. Cu siguranţă că nemţoii au prins mişcarea. Într-o bună zi o să ne pomenim cu ei de parcă le-am fi dat întîlnire !

— Dimpotrivă : cred că se prăpădedesc de rîs la încercarea noastră de a-i convinge că vrem să debarcăm în Grecia.[1]

— Mai bine să repetăm de o sută de ori prostia asta decît să transportăm grupe de comando în spatele frontului sau să căutăm piloţi de pe urma cărora găsim doar o barcă goală, şi nici asta întotdeauna !

[1] Căutînd să abată inamicul pe-o cale greşită, englezii merseră pînă acolo încît puseră instructori greci să le antreneze unităţile de infanterie marină. Strădaniile lor n-au fost zadarnice, căci „actualmente se ştie că forţele Axei se temeau pe atunci de eventualitatea unei debarcări în Grecia..." Dar britanicii aveau cu totul alte intenţii... (n.a.).

Pierson se încruntă.

Nici lui nu-i erau pe plac aceste misiuni care-i impuneau un neîncetat joc de-a v-aţi ascunselea cu nişte forţe incomparabile mai bine înarmate. Mai ştia, de altfel, că ulciorul nu merge de multe ori la apă.

Dar era contrariat aflînd că Rodney gîndeşte la fel.

Cuprins de-o îndoială, îl privi pe furiş. Nu cumva spusese asta doar ca să-i afle părerea ?

În primul moment, Pierson voi să-i răspundă, dar preferă apoi să tacă şi să-şi abată gîndurile privind alinierea impecabilă a primelor sale patru vedete care se îndreptau cu toată viteza spre coastă.

Lucky-Mae se afla în centrul dispozitivului, iar celelalte îşi potriveau viteza după ea.

În spate, acostate la *Marblehead*, următoarele patru erau pe cale să termine cu încărcarea secţiunilor le asalt. Ultima, în sfîrşit, se aţinea în urma contratorpilorului, gata să ia locul unui M.T.B. în pană sau lovit de vreun proiectil.

Văzînd lîngă el un beculeţ roşu care începuse să clipească, Pierson apăsă pe un buton.

— Aici pasarela. Ascult.

— Sînt radistul Slim. Al doilea val e gata de pornire, *sir*.

Pierson şi Rodney avură acelaşi reflex şi se uitară la cronometru : transbordarea durase şapte minute.

— Fără incidente de data asta, Slim ?

— Nici un mesaj pentru M.T.B. 893, *sir*.

— Transmiteţi : ordin să pornească al doilea val. Viteza, douăzeci şi cinci de noduri. 893 revine la flotilă. Camuflaj la opt sute de yarzi de coastă. Stop. S-a notat ?

— Da, domnule comandant, confirmă radistul.

— Nici un infanterist n-a căzut în apă de data asta, rosti Rodney printre dinţi, imperturbabil. E-o ispravă. Acum trei zile, cît pe-aci să se înece şase !

— Asta nu spune nimic, cîrmaci, replică Pierson plictisit.

Brusc, căldura i se păru înăbuşitoare. Reglă deflectorul[1] care-i trimise un jet de aer încins. Dunele de pe coastă dănţuiau în dosul ferestrelor blindate. Puteau fi zăriţi deja cei şase arbitri [2] şi jeep-ul lor, mumificaţi de soare şi de reverberaţie, aşteptînd cu binoclul la ochi să critice debarcarea infanteriştilor de marină.

„Şi cînd te gîndeşti că trebuie să joc rolul de ofiţer de punte !" gîndi Pierson cu amărăciune.

Toate acestea îi păreau lucruri de nimic, chiar caraghioase oarecum. De altminteri, la Alexandria nimeni nu lua în serios această flotilă, care se fîţîia în larg ore întregi de colo pînă colo, înapoindu-se apoi într-o aliniere impecabilă, ca de paradă.

Şi asta tocmai într-o perioadă în care uriaşele nave cuirasate ale Flotei engleze de război erau ţinute sub presiune pentru a se retrage în spatele Canalului de Suez.

Dar ce poţi să faci cu un cuirasat sau cu un distrugător împotriva puhoiului de tancuri ? Ca să nu mai vorbim de nişte vedete-torpilor !

Pe coastă începeau să se vadă falsele blochausuri flancate de drapele roşii şi galbene, simboluri ale unor tiruri de artilerie sau ale unor cîmpuri de mine fictive.

Dădu din cap dezgustat şi se pregăti să debarce cu primul grup de puşcaşi.

Într-adevăr, avea să ghideze spre ţărm primele două grupuri. Statul-major considera că e mai puţin riscant pentru ostaşi să rămînă pe mal decît să aştepte pe bordul vasului *Lucky-Mae* transbordarea următoare.

Cu al doilea grup va debarca un ofiţer de punte, cu patalama în regulă. Dar fără îndoială că nu merita să fie primejduit un ofiţer pentru numai o sută şaizeci de ostaşi !

[1] Piesă sau dispozitiv care abate un fluid (în cazul de faţă, aerul din direcţia iniţială de curgere) (n.t.).

[2] În cazul de faţă, observatori ai modului în care se desfăşoară manevrele (n.t.).

Patru ore mai tîrziu, întreaga flotilă a zecea se înfăţişa în formaţie de paradă în avanportul[1] Alexandriei.

Pierson, aşezat pe-o cuşetă, se curăţa de nisipul care-i rodea pielea ca un glaspapir. Porni spre punte abia cînd auzi cum se potoleşte duduitul motoarelor Diesel.

Una după alta, vedetele-torpilor îşi micşorau viteza, virînd în direcţia opusă dispozitivelor plutitoare care le balizau amplasamentul.

Pierson ajunse pe ruf exact cînd se întindeau ultimele şapane, răzuind muchia cheiului. Pasarela scîrţîi şi primii marinari se repeziră să fixeze parîmele.

Se stabiliră carturile. De fapt, toţi, sau aproape toţi, urmau să rămînă pe vas. Ordinul de a ridica ancora şi de a evacua Alexandria putea să sosească în fiecare clipă, şi marinarii preferau fără nici o ezitare să părăsească oraşul cu vasul lor decît culeşi din drum pe platforma unui camion sau ca prizonieri de război.

Ewald tot mai controla discret felul cum acostase fiecare din unităţile sale, cînd Rodney tuşi, cu un aer preocupat.

— Doreşti să-mi spui ceva ?

— Da, *sir*, răspunse marinarul cu voce scăzută, pentru a nu fi auzit. Priviţi : *Hunter* şi *Hawk* nu mai sînt acolo. Nici submarinele noastre, *sir*. Escadra a început s-o ia din loc !

De fapt, în timpul exerciţiului, crucişătoarele părăsiseră pur şi simplu locurile unde erau ancorate. Acolo unde în mod obişnuit se zărea silueta liniştitoare a grelelor vase de escadră, apuntamentele [2] păreau şi mai sinistre. Copii cu pielea tuciurie se jucau în mormanele de gunoaie evacuate cu cîteva secunde înainte de plecare.

— Credeţi într-adevăr că situaţia e chiar atît de gravă, *sir* ?

Pierson nu răspunse imediat.

[1] Zonă de intrare într-un port situată înaintea diverselor bazinuri şi amenajată pentru o scurtă staţionare a navelor (n.t.).

[1] Punte (de lemn, pe piloţi) de-a lungul malului unei ape, servind la acostarea navelor (n.t.).

— Nu știu... Plec să mă informez. Toți rămîn pe loc : părăsirea vasului strict interzisă !

— Am înțeles, domnule comandant.

— Dau o fugă pînă la Amiralitate. Nu spui nimănui nimic : și așa o să-și dea echipajul destul de repede seama că lipsesc două crucișătoare și că submarinele au șters-o.

Rodney salută, în timp ce Pierson porni în grabă să străbată îngusta pasarelă.

Docurile și antrepozitele erau pustii. O liniște de moarte coborîse asupra orașului. Din loc în loc, patrula cîte-un ostaș din Poliția militară cu arma în bandulieră.

Înaintînd cu pași mari în direcția serviciului de pilotaj, Pierson zări ieșind de acolo o siluetă care i se păru cunoscută : fustă kaki foarte ajustată pe coapse, corsaj sobru și guler închis. O față ovală, bucle blonde bătînd în arămiu : Nancy și Ewald se recunoscură deodată, și tot deodată începură să alerge unul spre celălalt.

Deși de obicei atît de stăpîn pe sentimentele sale, Pierson simți cum îl străbate un val de fericire.

Nancy era teafără. Așadar scăpase cu viață din infernala retragere prin deșert ! Se înșelase neacordîndu-i mai multă încredere. Nancy reușea totdeauna să se descurce într-o împejurare mai grea. Și apoi,era atît de simplu să faci semn unui camion. Cine n-ar fi oprit pentru ea. Era în măsură, în fine, să dea vești bune familiei ei...

Se pomeniră unul în brațele celuilalt, plini de tandrețe, fără a rosti vreun cuvînt. Nancy stătea cu ochii închiși, îngropîndu-și obrazul în umărul lui Pierson, care se simți ispitit să-i ridice capul pentru a săruta buzele logodnicei sale.

Dar se stăpîni. Nu. N-ar fi corect. De altfel, era în uniformă. Și simțise mai de mult echipajele flotilei sale acționînd în spatele lui, pîndindu-i cele mai mici reacții.

— *Darling*, spuse el, făcînd-o să grăbească pasul, să găsim o mașină de serviciu și să ne repezim pînă la Amiralitate. Ai să-mi povestești acolo tot.

Nancy își mușcă buzele, dezamăgită. Astea erau oare toate dovezile lui de dragoste ?

Șovăi, privindu-l lung, apoi se strădui să zîmbească, potrivindu-și pasul după al lui.

O mașină a comandamentului îl conduse pe Ewald la Marele Cartier General. Nu se dăduse nici un nou ordin pentru flotila a zecea. Deocamdată urma să rămînă la chei și să facă plinul. În timpul nopții, bineînțeles.

Cînd Ewald se întoarse din biroul amiralului O'Rilley. Nancy ședea cu fața spre minunatul golf, învîrtind într-una un pahar de *scotch* între degetele-i lungi și fine.

Bănui de îndată că se întîmplase ceva grav.

Cu o voce monotonă, lipsită de intonații, ea începu să vorbească, fără a-l privi, povestindu-i retragerea pe Via Balbo, răniții pe care-i luase cu autosanitara, apoi intervenția lui Bob.

La auzul acestui nume, Ewald tresări ușor. Nu pentru că s-ar fi temut de vreo slăbiciune din partea ei. Dar n-avea niciun fel de încredere în rangeri, considerîndu-i un fel de tîlhari de drumul mare, mai ales cînd se știau de capul lor.

Cînd începu să-i povestească despre noaptea petrecută la Baharieh, înțelese că presimțirea lui fusese întemeiată.

Nancy tăcu deodată, făcîndu-și mai departe de lucru cu paharul. Se uită cu coada ochiului la Ewald. Obrazul ofițerului părea de marmură. Din buzele sale, de obicei subțiri, nu mai rămăsese acum decît o dîră vineție, asemănătoare cu urma unei răni de sabie brăzdîndu-i chipul ascetic. Printre pleoapele pe jumătate închise se zăreau pupilele negre, care, de mînie, păreau să arunce scîntei. Mîinile îi tremurau ; le ascunse sub masă.

Nancy era sincer afectată de disperarea care pusese stăpînire pe Ewald. Dorea să blesteme în gînd slăbiciunea de-o clipă de care dăduse dovadă.

Dar de atunci, de cînd plecase din Baharieh, și-o repetase de atîtea ori...

Năucit parcă de cele auzite, Pierson nu reacționă imediat.

— Ai dat probabil de-un bărbat lipsit de caracter, zise el cîteva clipe mai tîrziu.

Lăsa lungi pauze între cuvinte, trădînd extraordinarul efort de voință pe care-l făcea pentru a-și limpezi gîndurile.

Calmul cu care reușise să se exprime o înfurie deodată pe Nancy.

Cînd va simți din partea lui un pic de căldură sufletească ? Pînă atunci nu avusese parte decît de acel calm imperturbabil ! Cu toate acestea, era convinsă că e foarte îndrăgostit de ea, iar acum îl simțise sfîșiat de toate chinurile iadului.

— Nu, Ewald, nu cred... Nu, nu e un derbedeu.

— Ba exact așa s-a purtat ! Și tocmai cu o fată care îi cerea ajutor, pe deasupra și domnișoară... În asemenea clipe ! N-avea oare nimic mai bun de făcut decît să... în sfîrșit, decît să te ducă la acel hotel rău famat ?

Nancy plecă și mai mult capul.

Cum să-i explice că și Bob ajunsese în ce-l privea la capătul stăpînirii nervoase ? Cum să-i spună ce simți cînd, după ce-ai fost convins că vei muri, capeți deodată certitudinea vieții, și ce simt un astfel de bărbat și o astfel de femeie cînd se trezesc împreună, față în față și departe de ceilalți ?...

— Oricum, ca să poată profita de slăbiciunea ta, înseamnă că nici tu nu mai erai stăpînă pe nervii tăi. Îmi închipui cum trebuie să arate o asemenea retragere...

— Nu, nu poți să-ți închipui !

Replica țîșnise atît de brusc că Pierson rămase o clipă descumpănit.

Ba da, putea să-și dea seama foarte exact ce înseamnă o luptă de infanterie. De altfel, era în cunoștință de cauză : i se întîmpla destul de des să-i culeagă pe supraviețuitori.

Se stăpîni totuși zărind în ochii ei două lacrimi minuscule, ca niște perle.

— Bine, Nancy, în regulă... Nu e un derbedeu. Dar s-a lăsat dominat de instinct. De aceea îl disprețuiesc.

Cu un gest brusc, Nancy puse paharul pe masă.

Îndîrjirea cu care încerca Pierson să-i găsească scuze o îndurera și mai mult. Îl simțea cum se agață disperat de imaginea pe care și-o făurise despre ea, despre cinstea ei. Nu s-ar împăca niciodată cu ideea că logodnica lui s-a îndepărtat, chiar numai o dată, de la această atitudine. Că n-a încercat măcar să se opună.

Timp de o clipă, îl revăzu pe Bob, cu genele încă prăfuite de nisip, plecîndu-se spre gura ei în cabina încinsă a camionului.

Într-adevăr, ea nu făcuse nimic. Nu spusese nimic. Rămăsese pasivă, și acum îi era ciudă.

— Și... În sfîrșit, presupun, a făgăduit că vă veți revedea, așa-i ?

— Da, Ewald. Și sînt sigură că va veni.

Tonul de profundă sinceritate cu care rostise ultimele cuvinte avu asupra ofițerului efectul unei lovituri de cravașă peste obraz. Încercă, fără succes, să ascundă durerea pe care o resimțise, apoi șopti :

— Îl iubești, nu-i așa ?

Glasul îi tremurase puțin. Masca de impasibilitate pe care o arbora permanent chipul său vădi pentru prima oară o fisură, lăsînd să se vadă cît era de descumpănit.

Pentru moment, Nancy nu-i răspunse. De cîte ori nu-și pusese și singură această întrebare ?

Îi răsunau încă în urechi puternicele hohote de rîs ale lui Bob, rîsul acela care alunga spaimele. Revăzu camionul oprit lîngă autosanitara ei împotmolită, cînd Bob o lua peste picior pentru a o convinge să-și părăsească mașina. În timpul nopții o privise îndelung, pe furiș, crezînd-o adormită.

Nancy se aruncă deodată la pieptul lui Pierson.

— Nu știu, Ewald. Nu mai știu ! Te rog, ajută-mă !

Acest „nu știu" drept răspuns la întrebarea lui i se păru ofițerului o adevărată lovitură de pumnal. Își dădu seama că tot ce fusese între Nancy și el se sfîrșise în clipa aceea. Mai înțelese totodată că, în ceea ce îl privea, ea îi purtase tot timpul sentimentele unei surori față de un

frate mai mare. Așa se explica și faptul că i se destăinuia acum.

Privi uriașa radă în care asfințea un soare de aur roșu. Două vase de escortă părăseau portul la rîndul lor, ghidate de două remorchere.

— Vreau să-i știu numele ! mîrîi deodată Pierson printre dinți.

CAPITOLUL VI

Ostași ai Corpului de armată african, spusese feldmareșalul Erwin Rommel în seara căderii Tobrukului, acum trebuie să nimicim inamicul definitiv. aștept de la voi eforturi maxime !"

Da, acum trebuia să obțină repede un rezultat decisiv ! Fără să țină seama de epuizarea *Afrikakorps*-ului, de pierderile pe care le suferise armata în oameni și material, de lipsa de carburanți și de părerea generalilor săi, prestigiosul mareșal ceru și mai mult ostașilor săi : le ceru să uite de Tobruk, să uite că repurtaseră o victorie de prima mărime, despre care însuși W. Churchill avea să spună : „A fost cea mai grea lovitură a războiului".

Le cerea să reînceapă ceea ce abia înfăptuiseră, să se avînte din nou pe drumurile nesfîrșite pentru a spulbera Armata a VIII-a, care începuse să se clatine.

Fără să-și îngăduie nici o singură zi de odihnă, ostașii din *Afrikakorps* și Divizia 90 ușoară se puseră din nou în mișcare, zdrobind nisipul sub șenilele lor victorioase, măturînd din calea lor unitățile de sacrificiu, anihilînd punctele de rezistență înjghebate de inamic în pripă pentru a salva restul. Unitățile de vîrf ale coloanelor de blindate ajunseră din urmă și uneori chiar depășiră coloanele în retragere, pe care nu-și dădeau nici măcar osteneala să le captureze.

Nu mai conta nimic, nici oboseala oamenilor, nici a materialului, nici ochii injectați ai tanchiștilor, nici motoarele care refuzau să funcționeze sau vehiculele împotmolite în nisip : înainte, tot înainte, pentru a-i împiedica

pe britanici să reconstituie ceva care să aducă a front, să le atace căile de comunicație, surprinzînd în cele din urmă grosul trupelor în plină reorganizare : acesta era consemnul.

Rețelele de spionaj progerman, instalate la Cairo, la Alexandria, la Suez, își extinseră activitatea fără o clipă de răgaz, luînd contact cu tineri ofițeri egipteni, reprezentanți ai unui naționalism în față dar de pe-acum aprig, pentru a pregăti intrarea triumfală a „vulpii deșertului"[1].

„Armata a VIII-a e deosebit de slabă, afirma Rommel, coloana ei vertebrală se rezumă la două divizii de infanterie. Unitățile ei blindate, aduse în mare grabă din spatele frontului egiptean, nu pot avea vreo forță de șoc demnă de acest nume..."

Într-adevăr, așa era, și pentru moment, ea își jertfea cele mai bune trupe, pradă gurilor de tun ale blindatelor germane. Unitățile de comando încercau cu disperare să le încetinească irezistibila înaintare. Pretutindeni, depozitele de carburanți ardeau, tancurile săreau în aer, deși drumurile fuseseră dominate doar cu cîteva ore mai înainte. State-majore de unități erau lichidate cu pistoale-mitralieră de către „teroriștii" din *Long Range Desert Group*.

În ziua de 23 iunie, Rommel, doar foarte puțin stînjenit, trece frontiera egipteană. Luptînd la loc deschis, ripostînd tunurilor antitanc camuflate *Afrikakorps* zdrobește izolatele baze organizate pentru apărare.

Din acest moment totul prevestește catastrofa : nici un dispozitiv de apărare nu rezistă. Blindatele nu pierd decît cîteva ore. Duc lipsă de carburant ? Supremă ironie a soartei : printr-o fericită întîmplare se capturează un depozit în gara distrusă din Habata, ceea ce îngăduie tancurilor nemțești să înainteze fără întrerupere grație combustibilului britanic.

Au ajuns la Marsa Matruh : în sfîrșit, vor da aici de-o rezistență organizată — își spuneau generalii germani — ceea ce le va da prilejul atît de rîvnit de a captura divi-

[1] Porecla lui E. Rommel (N.r.r.).

ziile de elită neo-zeelandeze și indiene, care au scăpat tefere din toate luptele. Iar după asta Armata a VIII-a nu va mai fi decît o infirmă, fără mîini și fără picioare.

Tancurile atacă. În pofida eroicei împotriviri a maorilor, nemții depășesc tabăra fortificată și reușesc s-o încercuiască. Va fi oare Marsa Matruh un nou Tobruk ?

De data asta izbînda e a lor. Au plătit-o scump, fără îndoială, căci tancurile *Afrikakorps*-ului au presărat povîrnișurile nisipoase cu schelete de oțel. Dar e ultima bătălie. De data asta toți sînt încredințați că e așa.

Dar vai ! nu e decît o iluzie : deși rănit la cap, comandantul neo-zeelandezilor își deschide — chiar acesta e cuvîntul — o ieșire printre rîndurile *Afrikakorps*-ului, luptînd corp la corp. Neo-zeelandezi dau năvală în urma lui. Au loc scene înfiorătoare : agățați cu o mînă de camioanele supraîncărcate și ținînd în cealaltă cuțitele folosite în junglă, maorii, înnebuniți de vederea sîngelui și de spaimă, se năpustesc urlînd asupra infanteriștilor germani.

Breșa pe care și-o croiră rămase jalonată de trupuri groaznic mutilate, dar divizia izbuti să treacă scăpînd de încercuire și dispăru iarăși prin nisipurile deșertului.

Ultima lovitură de tun a uneia din cele mai sîngeroase bătălii din războiul deșertului răsuna în ziua de 29 iunie. Opt mii de sud-africani și șase mii de englezi plăteau cu prizonieratul îndîrjita lor rezistență.

Dar pentru trupele germane nota de plată se dovedi mult mai costisitoare : pierduseră un timp prețios. Goana trebuia continuată.

Marsa Matruh era desigur o mare victorie. Dar nu era VICTORIA.

Ca în atîtea alte rînduri, nici de data asta nu obținuseră un rezultat hotărîtor : la o distanță nu prea mare, forțele britanice se regrupau. Fură distribuite cîteva „Cruci de război" germane, după care reîncepu nebuneasca străduință pentru izbîndă. În această cursă spre Alexandria, comandanții de pluton trăiesc clipe de exaltare, pîndind ivirea primelor minarete. În relatările de pe front se vor-

beşte iarăşi tot mai des de victorie ! Nemţii încercuiesc El Daba, măturâ totul în cale la Abd el Rahman. Pe pagina deschisă a portharturilor pătate de ulei se poate citi, în dreapta, ţinta mult rîvnită : Alexandria. Distanţa se micşorează : o sută de kilometri, nouăzeci, optzeci şi cinci ! Oraşul pare asemeni unui fruct copt care nu aşteaptă decît să fie cules.

După el vor urma Siria, Irakul, Iranul, predat fără luptă întrucît nu poate fi apărat, şi, în sfîrşit, jonctiunea cu trupele care au invadat Uniunea Sovietică : marele vis !

Printre englezi domneşte panica. Dar e o panică organizată. Flota de război ridică ancorele, pornind spre Port-Said şi Haifa ; grupe de comando cu misiuni de distrugere se pregătesc să arunce în aer marele pod de pe Nil. Se decretează starea de asediu şi patrulele M.P. trag fără somaţie. Coloane în retragere defilează prin faţa piramidelor.

Şi iată El Alamein ! Sînt 56 de grade la umbră. Iar în turelele blindatelor şi mai cald.

La fel ca la Tobruk, Sollum, Marsa Matruh, Rommel vrea să încercuiască trupele britanice pentru a desăvîrşi măcelul. S-ar zice că are loc o vînătoare şi că a sosit clipa în care hăitaşii, sunînd din corn, dau de ştire că vînatul a fost încolţit. A intrat în luptă şi R.A.F., care atacă „fără a ţine seama de pierderi", conform ordinelor date de primul ministru.

Surpriză tragică : panzer-ele nimeresc în nişte cîmpuri de mine care se întind pe-o distanţă nebănuit de mare. A doua catastrofă : un corp de armată maori capturează întreaga artilerie a diviziei italiene „Ariete".

De ambele părţi sînt aruncate ultimele forţe în acest cazan gigantic ; de mult nu se mai zăreşte aci soarele de atîta praf. Atac, breşă, contra-atac... Un ochitor german distruge singur, cu tunul său, cincisprezece blindate britanice. În ce priveşte eroismul, nici una din tabere nu se lasă mai prejos, iar pierderile în oameni şi material sînt înspăimîntătoare.

Pe neaşteptate, la 3 iulie : lovitură de trăsnet Rommel ordonă trupelor sale să sape tranşee. Aflat la capătul puterilor, *Afrikakorps* a fost oprit. Stoarse de vlagă, cele două armate nu sînt în stare să efectueze nici o singură mişcare spre a obţine superioritatea. Combatanţii scăpaţi teferi zac buimăciţi, aproape leşinaţi.

În prima bătălie de la El Alamein două armate de valoare egală s-au măcinat să obţină vreun rezultat cît de cît hotărîtor.

Şi imediat începe goana pentru aprovizionare. Nu încape nici o îndoială că prima oaste capabilă să atace va dispune din primul moment de un imens avantaj asupra duşmanului încă imobilizat. Disperarea şi înfrigurarea domnesc de o parte şi de alta. Sorţii încă nu s-au ales, dar se simte că nu va mai dura mult.

Încolţiţi, englezii ştiu că o simplă pătrundere printre linii în cadrul unei acţiuni de recunoaştere, declanşată de nemţi cu efective puternice, ar fi hotărîtoare. N-ar mai însemna pentru ei o simplă înfrîngere, ci sfîrşitul întregii campanii din Africa.

Iar printre nemţi domneşte deruta : grosul carburantului trimis din Italia este incendiat, bombardat sau torpilat de echipele de comando, de R.A.F., de submarine.

Ambele tabere se zbat din răsputeri, căutînd să afle prin ce şiretlic, prin ce întîmplare extraordinară ar putea obţine izbînda hotărîtoare. Într-adevăr, e nevoie de-o cacialma. De-o cacialma uriaşă, pentru a recăpăta superioritatea...

CAPTOLUL VII

Razele orizontale ale soarelui care asfinţeşte colorează marea şi cerul în purpuriu. Nisipul răsfrînge căldura primită peste zi. Nici o adiere nu mîngîie dunele încununate de sîrmă ghimpată. În aerul supraîncălzit, praful stîrnit de autocisternele nemţeşti, care trec cu un uruit asurzitor pe drumul de coastă, pluteşte nemişcat şi compact.

Resacul[1] monoton al unei mări netede ca o oglindă piere foşnind la ţărm.

În peisajul acesta, parcă de început de lume, nimic nu pare a fi însufleţit. Nici trupurile trîntite pe plajă în cele mai ciudate poziţii. Nici măcar santinelele, în uniforme *feldgrau*[2], pe creste, nemişcate ca nişte statui.

Pe chipurile prizonierilor englezi, fără îndoială supravieţuitori ai ultimelor bătălii de la Knight Ridge, se mai zăreşte pecetea atrocităţii luptelor corp la corp, ca şi a spaimei. Prin uniformele lor rupte sau zdrenţuite se zăresc piepturile lucind de transpiraţie.

Cei mai mulţi zac cu faţa în sus, privind cerul fără a-l vedea ; pe obrajii lor pluteşte acea expresie absentă, caracteristică tuturor prizonierilor din lume.

Alţii pîndesc din ochi santinelele, dar în privirile lor nu e pic de vlagă. Cîţiva stau jos, rezemaţi spate-n spate cu cîte-un camarad, şi vorbesc pe şoptite, de parcă s-ar teme să nu-i audă cerberii lor.

Unul dintre ei poartă uniformă spălăcită pe buznarul căreia se poate citi :

[1] Val provocat, la ţărm, de întoarcerea violentă a apei care a lovit un obstacol (n.t.).

[2] Culoarea uniformelor germane (verzuie-cenuşie) (n.t.).

Lt. B. STANY. INFy.

Plăcuţa de identificare pe care cel de-al doilea personaj o învîrtea între degetele-i distrate indica, sub un număr matricol de zece cifre :

J. F. HASELDY. Lt. Col.

Era un tip roşcovan, iar mustaţa-i stufoasă evoca cicatricea roşie a unei vechi lovituri de sabie.

Ca şi Bob, purta părul tăiat mărunt

Deocamdată vorbea de unul singur. Stany luase mutra unui om care doarme dus, dar nu pierdea un singur cuvînt din spusele şefului său.

— Iată trecînd al doisprezecelea convoi cu cisterne de benzină. Mă întreb de unde-or fi scoţînd tot acest carburant. De necrezut ! Cînd te gîndeşti la asigurările ce ni s-au dat că nimic nu va mai trece de Malta...

Stany ridică pe jumătate pleoapa dreaptă şi zări pîntecoasa parte din spate a unui Wrecker de captură dispărînd după nişte vîrtejuri de nisip.

— Ar trebui tăiată pista, şopti el închizînd ochii. Dar cum să tai un drum de nisip ?

— Nici R.A.F. nu izbuteşte. Aici noptile sînt germane.

— Am auzit că piloţii noştri au suferit pierderi grele deasupra localităţii Alam Halfa. Şi aviaţia germană de altminteri !

Nu, nu exista nici un mijloc de a tăia această cale, deşi era perfect dreaptă şi lipsită de orice ocrotire. Nici un mijloc să împiedici aprovizonarea cu carburant a panzerelor încă mobilizate. Afară de unul : distrugerea sursei însăşi de aprovizionare. Cu alte cuvinte, un vis amăgitor.

Poate că ar fi fost mai uşor de distrus imensele rezervoare unde se acumulau stocurile. Din păcate, ele se aflau chiar la Tobruk. Şi în jurul oraşului pîndea *Flak*-ul. *Flak*-ul masat în cantităţi uriaşe.

Haseldy desfăcu plosca atîrnată de centură. Bău fără nici o strîmbătură apa călduţă pe care pastilele de purificare reuşeau s-o facă absolut dezgustătoare.

— Această benzină îi costă teribil de scump. Dar e singura şi ultima lor şansă de-a termina cu noi. Dacă o scapă, sînt pierduţi. Şi o ştiu bine.

— Pare-se că tancurile lor n-au actualmente decît o sută cincizeci de kilometri autonomie.[1]

— Propagandă ! zîmbi îngăduitor locotenent-colonelul Haseldy.

Un fluierat sfredeli aerul lipsit de consistenţă. Un fel de muget informe, alcătuit din suspine, jelanii şi înjurături se înălţă din rîndul prizonierilor.

La ordinul dat de una din santinele, se aliniară în coloană de cîte trei. Încă un ordin, şi fiecare şir se urni spre unul din cele trei Bren-Carriers de captură, care staţionau în spatele unei dune. O autoblindată de recunoaştere — Stechen Wagen — supraveghea mişcarea, cu ţeava mitralierei îndreptată asupra camioanelor.

Două Mercedes-uri uriaşe de stat-major trecură ca o vjeliei. Ofiţerii naziști nu acordară decît o privire dispreţuitoare turmei care termina îmbarcarea.

Un spectacol devenit banal, într-adevăr, în ultimele săptămîni !

Locotenenet-colonelul Haseldy îi privi trecînd cu o mutră inexpresivă, care nu trăda nici cel mai mic sentiment. Se aşeză direct pe tabla părţii dn spate a caroseriei, printre oameni săi. Stany reuşi să se instaleze lîngă el.

— Nouăzeci ! numără satisfăcut un feldwebel[2] pe a cărui manşetă figura triplul „winkel" al subofiţerilor.

Cîte patru nemţi stăteau înghesuiţi în fiecare cabină. Cu toată canicula, n-aveau de loc chef să stea pe platformă printre englezii aştia păduchioşi şi murdari. De altfel, orice încercare de evadare era cu siguranţă sortită eşecului pe acest teren chilug. Fără a mai pune la socoteală mitraliera de pe Stechen-Wagen care încheia convoiul.

Bren-urile porniră ridicînd nori de praf. Noaptea se lăsa repede. Dunele începuseră deja să se coloreze violet, semn prevestitor al întunericului.

[1] Autentic (n.a.)
[2] Plutonier (n.t.)

Convoiul înainta repede : treizeci de mile pe oră. Abia dacă încetineau pentru a face loc convoaielor de cisterne. Uneori, o ştafetă cu mutră de marţian se încrucişa cu coloana de camioane ca un bolid. Motocicleta cu ataş dispărea în direcţie opusă cu o viteză ce părea ameţitoare.

În carcasele tancurilor distruse, britanice sau naziste, care mărgineau sinistru Via Balbo, se deschideau goluri imense : era vădit faptul că echipe speciale lucraseră să recupereze tot ce-ar mai fi putut să fie de folos.

Feldwebel-ul care numărase prizonierii înainte de îmbarcarea în primul camion, un soi de matahală cu faţa congestionată, ras în cap şi cu buze groase, duse deodată mîna la ochi :

— Tobruk ! dădu el de ştire, fără ca cel mai palid zîmbet să-i lumineze chipul.

Camaradul său, un blond cu ochi albaştri spălăciţi, tipul de arian „pur" cum scrie la carte, dădu afirmativ din cap, apoi încruntă sprîncenele : pe marginea drumului apăruse silueta galben-murdară a unui cort, cu mult înainte de primele ruine ale oraşului.

Lîngă cort : o santinelă. Un lanţ de oţel întins între doi ţăruşi cu sîrmă ghimpată barau simbolic drumul.

— Un post de îndrumare şi control al circulaţiei, mormăi matahala schiţînd o strîmbătură.

Apucă mînerul uşii şi făcu semn şoferului să oprească. Camionul stopă cu un scrîşnet care imobiliză întregul convoi.

Matahala sări jos, prezentînd carnetul de bord, ordinul de misiune şi buletinul de parcurs cu taloane, conform dispoziţiilor.

— *Ach, Engländer ! Etwas neues am El Alamein ?*

— *Noch immer nichts neues, Freund !* [1] răspunse matahala, izbind cu genunchiul abdomenul santinelei încremenită de nedumerire.

[1] — A, englezi ! Ceva nou la El Alamein ?
— Tot nimic nou, prietene ! (germ.)

Cu ochii bulbucați, ostașul se frînse de mijloc și se prăbuși, țintuindu-și pieptul în vîrful pumnalului care țîșnise ca prin farmec dintr-o mînecă.

Zgomotul făcut de căderea corpului semăna cu spargerea unui cauciuc. Ca trăsnit, nu se zbătuse de fel.

Nimic extraordinar în toate acestea : făptașul, ca membru al unui grup de comando, repetase de sute de ori pe zi, cu instructorii, acest gest, și numai acest gest. Era în stare să lovească drept în inimă cu ochii închiși.

Ceilalți doi soldați săriră din cabină. Unul dintre ei despică cu o lovitură de pumnal cortul. Pătrunseră toți trei înăuntru. Zgomote de luptă, gemete și zornăit de obiecte metalice. Deodată un țipăt ascuțit, care se sfîrșește cu un horcăit disperat.

Dar ce importanță are un țipăt în mijlocul acestei pustietăți ?

De îndată ce totul se liniștește, devine perceptibil țăcănitul ritmic al unui emițător-receptor reglat pentru ascultare. O izbitură surdă semănînd leit cu o lovitură dată cu patul unei arme, și zgomotul încetează.

Cei trei rangeri ieșiră din cort. Unul dintre ei dădu jos lanțul. Celălalt tîrî corpul santinelei pînă sub cort. Al treilea schimbă Mauser-ul lung, de care avusese nevoie pentru a-și juca rolul, cu o mitralieră ușoară Schmeisser infinit mai practică în continuare.

Un nor ocru în ultimele raze ale soarelui : se apropia un convoi blindat.

Bob Stany se ridică :

— Grăbiți-vă, băieți !

Cei trei rangeri se reîmbarcară și Bren-urile porniră din nou pe Via Balbo. În urma lor, postul de îndrumare și control al circulației părea doar părăsit.

Locotenent-colonelul Haseldy băgă de seamă cu o imensă ușurare că blindatele nu s-au oprit la post. Acum respira mai în voie. Acest post fusese pentru el un coș-

mar, un adevărat coșmar de cînd îl detectase pe fotografiile aeriene.

Cu toate acestea, chipul lui cu trăsături aspre continua să nu trădeze nici cea mai mică satisfacție.

Calea pe care trebuia s-o mai străbată pentru a-și duce misiunea la bun sfîrșit era imensă. Și, la rîndul ei, reprezenta abia o mică parte din operațiunea *Agreement*.

„Doar situația extrem de gravă îndreptățește o asemenea cacialma", spuse amiralul H... la ultima consfătuire inter-arme a Înaltului Comandament.

Era vorba, nici mai mult nici mai puțin, decît de a recuceri — ce-i drept, doar pentru cîteva ore — portul Tobruk. Prevăzut la origine drept acțiune cu obiectiv limitat : aruncarea în aer a enormelor rezervoare cu carburanți pentru a stăvili înaintarea tancurilor germane, planul fusese treptat extins, pînă ce căpătase o amploare extraordinară.

Conform indicațiilor actuale, controlul asupra orașului trebuia prelungit suficient de mult pentru a permite comando-urilor să distrugă și arsenalele batalionului 548. Această splendidă unitate de specialiști, „adevărată fabrică de tancuri în Africa", recondiționa, depana, reconstruia blindate de toate felurile și de toate naționalitățile spre a fi retrimise pe front.

Trebuiau lichidate aci cu orice preț mașinile-unelte, instalațiile și bancurile de probă.

La început fusese vorba de 10—15 oameni, iar acum operațiunea *Agreement* necesita cooperarea a trei arme.[1]

Se făcuse întuneric beznă, și un șofer după altul aprindea farurile de camuflaj. Nu întîmplător s-a ales o noapte fără lună.

Haseldy își consulta cu nerăbdare cronometrul.

[1] Fusese preconizată și lichidarea companiei 621, ai cărei specialiști interceptau și descifrau toate comunicațiile prin radio ale Armatei a VIII (n.a.).

Cînd ajunseră la numai două mile de Tobruk, colonelul opri convoiul pe marginea drumului şi ordonă „santinelelor" să coboare.

— Am ajuns cu zece minute prea devreme, şopti el contrariat, adresîndu-se lui Stany.

— Cu siguranţă că a şi fost semnalată pătrunderea avioanelor englezeşti în spaţiul aerian, răspunse locotenentul, înseamnă că vor opri plecarea convoaielor de cisterne. Nu riscăm să le părem suspecţi, chiar dacă staţionăm.

Parcă pentru a da mai multă greutate acestei afirmaţii, sirenele din port se porniră să urle toate odată.

Ricoşînd din dună în dună, sunetul se repercuta în deşert cu o intensitate sfîşietoare.

— Avioanele Lancaster vor fi punctuale, proroci Stany calm.

Îşi imagină trupele repezindu-se în adăposturi, birourile golindu-se, posturile de comandă de asemenea. Rămîneau la post doar pîndarii unităţilor de artilerie antiaeriană, la rigoare cîteva săli de control şi personalul centralelor telefonice.

Cei nouăzeci de luptători din unitatea de comando a lui Haseldy aveau să atace un oraş pustiu.

— Un singur lucru e cert, mormăi deodată Haseldy : soarele a apus. Înainte de-a răsări din nou, totul ar trebui să fie consumat.

— Totul va fi „consumat ÎN MOD OBLIGATORIU, corectă Stany, cu aer sinistru fără să vrea.

Ascultă o clipă miile de zgomote ale nopţii, dar nu percepu decît respiraţia neliniştită a oamenilor săi. Nu apăruse încă nici un bombardier.

— Grupul Oward trebuie să ajungă la marginea sudică a oraşului ! exclamă Haseldy cu gîndul la grupul de comando care avea misiunea să pună mîna pe unica pistă de decolare a oraşului şi să lichideze în acelaşi timp statul-major al comandamentului combinat din Tobruk.

Asasinat ? Poate, dar misiune de-o importanţă capitală, întrucît paraliza timp de cîteva ore orice încercare de ripostă.

— Fără îndoială, adăugă în continuare Haseldy ca pentru a se convinge, Oward e cel mai capabil... Dar nu mi-ar surîde perspectiva unei retrageri prin deşert, avînd sute de kilometri de parcurs, fugărit de nemţi.

— Desigur, şopti Stany, pentru a nu impresiona oamenii îngrămădiţi în jurul lui, dar el nu e prizonier al deşertului ca noi. El POATE să se retragă. Noi, dacă nu reuşim să distrugem bateriile şi fortificaţiile lor de pe coastă şi să balizăm plaja pentru debarcarea puşcaşilor marinei, n-avem nici o şansă. NICI UNA !

Acesta era tragicul adevăr. Dar Marele Cartier General făcuse tot posibilul să le ofere cei mai mulţi sorţi de izbîndă zdrobind cartierele periferice ale Tobrukului printr-un potop de bombe. Ceea ce putea duce la credinţa că-i vorba de-un bombardament de amploare, gen „covor", vizînd îndeosebi vasele-cisternă din port.

Stany îşi aminti cuvintele superiorului său înainte de plecarea din Siwa :

„Marina militară şi şase sute cincizeci de puşcaşi aşteaptă în larg. Plaja e apărată de nişte baterii. Trebuie să le distrugeţi !"

Tocmai în asta consta viclenia : atacarea Tobrukului dinspre mare n-ar fi însemnat altceva decît o acţiune de sinucidere în plus. Fără nici o îndoială, artileria de coastă ar fi provocat un adevărat măcel, ca la Dieppe, cu atît mai mult cu cît aici TUNURILE ERAU ENGLEZEŞTI !

În schimb, un atac dezlănţuit pe neaşteptate, din spatele blochausurilor orientate spre larg, avea toate şansele să reuşească. Debarcate apoi fără pierderi, companiile de puşcaşi ai marinei ar ocupa arsenalele, neexistînd deocamdată vreo posibilitate ca duşmanul să contraatace.

— Auziţi, domnule locotenent ?

Stany încremeni locului. Uruitul aşteptat cu nerăbdare de toţi, simbolizînd şansa lor de a scăpa cu viaţă,

părea să pornească de peste tot şi de nicăieri anume, alergînd la suprafaţa solului, prăbuşindu-se din cer cu o intensitate mereu crescîndă. În cîteva secunde, tot întunericul nocturn se porni să vibreze.

— Phii, de necrezut ! şuieră careva admirativ, întregul R.AF. e deasupra noastră !

— Înainte, ordonă simplu Haseldy.

Ostaşii unităţii de comando nu auziră motoarele pornind, atît de mult se amplificase zgomotul escadrilelor de avioane Lancaster.

„La nevoie veţi fi sprijiniţi de aviaţie toată noaptea", li se făgăduise la Alexandria.

Haseldy socotea să isprăvească în mai puţin de o oră.

Unul după altul, camioanele Bren îşi reluară drumul în direcţia ruinelor. Nici „ochii de pisică" nu mai sclipeau. Convoiul-fantomă înainta într-o beznă totală.

Ca prin farmec, nişte arme îşi făcură apariţia în mîinile „prizonierilor". Mitraliere uşoare Sten şi Thompson, puşti-mitraliere D.A.R., rocket-gun [1]-uri stăteau ameninţătoare în mîinile unor trăgători de elită. Benzi şi grenade încingeau piepturile rangerilor.

— Începe balul ! exclamă Haseldy, în timp ce toate proiectoarele antiaeriene porniră deodată să străpungă noaptea.

Stany izbucni într-un uriaş hohot de rîs, care încordă nervii celorlalţi.

În grupuri de cîte cinci, primele trasoare împestriţau cerul negru cu flori aurii. Fascicolele de lumină ale reflectoarelor, tatonau, şovăiau, căutîndu-şi prada.

Stechen-Wagen-ul trecu în frunte, depăşind convoiul, şi pătrunse ca o furtună pe străzile mărginite de ruine. Ostaşul unui post de îndrumare şi control al circulaţiei crezu că e un convoi care goneşte spre un loc mai sigur. Santinela verifică uniforma gradaţilor din cabine şi alergă să se pună la adăpost.

[1] Ţevi pentru lansarea rachetelor antitanc (n.t.).

N-a aflat niciodată că în seara aceea neglijenţa i-a salvat viaţa.

Bren-urile nici măcar nu încetiniră. Maşina din frunte deschidea drumul. Înăuntru, şase soldaţi care cunoşteau pe degete pînă şi cele mai mici ruine : veterani ai Diviziei 12 sud-africane. Cîte o rană providenţială determinase evacuarea lor pe mare cu puţin înainte de catastrofa din iunie.

Nu şi-ar fi închipuit nici în vis că se vor întoarce astfel într-un oraş pe care-l blestemaseră de-atîtea ori !

Ruinele alternau cu mormanele de dărîmături. La tot pasul, bucăţi de zid purtînd încă cicatrice de toate calibrele, pîlnii de explozie transformate în tranşee, intrări în adăpost mascate cu pînză de cort.

— Nici ţipenie ! făcu bucuros Stany văzînd străzile pustii.

— Deocamdată nici o bombă, răspunse Haseldy, obsedat de ideea că intervenise prea devreme.

— Băieţii de la comandamentul aviaţiei de bombardament n-au nici un motiv să se grăbească... Ia te uită, fritz-ii l-au încadrat pe unul !

Oamenii ridicară capul, uitînd o clipă de teama care-i biciuia.

Sus, pe cerul smolit, un Lancaster prins în lumina unui proiector strălucea ca un peşte scos din apă, oferindu-şi pîntecul argintat tunurilor antiaeriene de 88.

Toate bateriile începură să tragă, înecînd oraşul într-un vacarm asurzitor.

— Mult mai bine decît credeam ! răcni Stany, cu figura lăţită de-un zîmbet imens. Niciodată n-o să ne audă într-un asemenea infern.

Nu se înşela : nimeni nu-i auzi reflecţia

Încadrat de-o grămadă de fulgere veninoase, Lancaster-ul se cabră de aripa stîngă şi vră în picaj. Derutat, proiectorul reacţionă o fracţiune de secundă prea tîrziu.

Bren-urile continuau să gonească pe străzile pustii, micşorînd neîncetat distanţa care le despărţea de port.

Primele şiruri de bombe se porniră a mugi, în timp ce convoiul care se îndrepta spre fortul Pilastrino îşi schimba direcţia la răscrucea Sidi M'Hamed, luînd-o la dreapta.

Primele dificultăţi : buldozerele germane nu degajaseră această rută, lipsită cu totul de vreo importanţă strategică. Bren-urile înaintau acum pe molozul faţadelor sfărîmate şi rangerii se văzură nevoiţi să se ţină cu amîndouă mîinile de obloanele camioanelor.

O patrulă germană îşi făcu apariţia, strecurîndu-se de-a lungul zidurilor ciuntite, grăbită să se pună la adăpost. O simplă rafală ar fi pus capăt vieţii celor şase oameni în şir indian : nimeni nu trase, şi camioanele îşi continuară cursa zgîlţîitoare.

— Au de lucru, nu glumă ! Încasează zdravăn ! spuse cu satisfacţie un caporal arătînd spre cer.

Şoferul frînă brusc, drept care toţi rangerii fură azvîrliţi înainte : o baricadă părăsită, încropită dintr-o faţadă dărîmată, închidea complet drumul. Aflat în plină viteză, Stechen-ul din frunte stopă instantaneu, aruncînd scîntei din botu-i turtit.

Presimţind că li se va da acest ordin, ostaşii săriră din maşina.

— Imposibil de mers mai departe ! spuse Haseldy, înjurînd cît îl ţinea gura, în timp ce artileria antiaeriană lătra dezlănţuit. Locotenent Stany : deschide calea !

— Cercetaşii în frunte !

Stany sări peste baricada părăsită, urmat de cei patruzeci şi cinci de ostaşi ai săi.

Lungi vîlvătăi se înălţau acum din cartierele dinspre sud şi incendiile duduiau ca o uriaşă forjă deasupra oraşului mort.

Membrii grupului de comando străbătură în pas alergător peste patru sute de metri fără să întîlnească ţipenie de om. Gradaţii dădeau ordine prin viu grai şi prin semne. Supli şi tăcuţi, oamenii se strecurau printre dărîmături.

Bubuitul înăbuşit al cîtorva grenade Mill's, deşi aproape pierdut în haosul general, deschise oficial „balul".

Bob Stany ajunse în faţa intrării fumegînde a unui adăpost din care ieşeau cîţiva rangeri.

— Italieni ! strigă unul dintre ei.

Nu stărui : cea ce îl interesa era un P.C. [1], cazemată instalată într-un fost siloz şi care controla două din cele trei baterii de coastă. După socotelile sale, nu mai putea să fie departe.

O rafală de pistol-mitralieră Sten, cîteva explozii de grenadă : un adăpost e lichidat.

Pe o faţadă strălucea o lumină prost camuflată de o draperie găurită. Stany văzu înaintînd doi rangeri, mai mult alunecînd decît mergînd, în spatele faţadei.

Dădu fuga într-acolo, coborî cîteva trepte şi strecură o privire printr-o gaură a ţesăturii.

Încăperea adăpostea o masă lungă. Şase bărbaţi jucau cărţi. Unul din ei avea epoleţi de căpitan. Ceilalţi cinci păreau să fie doar comandanţi de subunităţi.

Stany simţea prezenţa oamenilor lui, în spate, după respiraţia lor accelerată. Îndepărtă brusc perdeaua şi se dădu la o parte :

— *Fire !* [2] strigă el, sub privirile ofiţerilor încremeniţi.

Pistoalele mitralieră Sten ţăcăniră, golindu-şi încărcătoarele. Sticla cu petrol, care slujea drept lumină, se rostogoli la pămînt. Flăcările începură să se răspîndească, lingînd nişte trupuri care încetaseră să mai simtă durerea.

Stany ieşi din adăpost cu impresia că a săvîrşit un asasinat.

Un bombardier descria pe cerul tuciuriu o parabolă de flăcări. Umbrele furişate alergau în toate direcţiile şi ţăcănitul sacadat al pistoalelor-mitralieră puncta vacarmul cu zgomotul lui aducător de moarte.

„Cui să dai ordine ?" se întrebă Bob. Lăsaţi în voia lor, cunoscîndu-şi pe degete misiunea şi topografia zonei de

[1] Post de comandă (n.t.).
[2] Foc ! (engl.).

operații, rangerii continuau să se năpustească asupra diverselor obiective fără să se oprească o clipă.

Pe un fond sonor alcătuit din urlete de spaimă, se auzi un șir de explozii rapide : a fost lichidat un dormitor. Nici aici, nici în vreun alt loc n-aveau să mai rămînă supraviețuitori.

Pătrunseră deodată într-o piață curățată de moloz. Erau pe punctul de a traversa, cînd se ivi o mașină de legătură ieșind dintr-o stradă transversală.

Din dreptul cercetașilor aflați în prima linie porniră flăcări albăstrii. Opelul, mitraliat din imediată apropiere, mutilă o fațadă. Lovit în continuare de nenumărate gloanțe, devie și își încheie călătoria izbindu-se de-o baricadă. Două grenade îl incendiară.

Nu se deschise nici una dintre uși.

— Locotenent Stany ! Am dat în sfîrșit de dumneata ! zise Haseldy cu sufletul la gură, ivindu-se dintr-un ungher obscur. Strașnic, așa-i ?

Bob dădu energic din cap, fără a încerca să afle ce era strașnic.

— Am dat de centrala telefonică, spuse în continuare ofițerul, cu un glas sacadat. Băieții noștri i-au țintuit pur și simplu pe locurile lor ! Abia așteptau să le-o plătească !

Se ivi un agent de legătură gîfîind.

— Căpitanul Bates a străbătut ued [1]-ul, *sir* !

— Bun ! în regulă ! aprobă Haseldy, al cărui chip se lumină ca un far.

Gata-gata să-l doboare pe Stany, bătîndu-l pe umăr, spuse :

— Băiețaș, acum e cazul să atacăm bateriile de coastă. E-o treabă ca și făcută !

Un ued împărțea în două obiectivul grupului de comando al lui Haseldy. Căpitanul Bates, cu patruzeci de rangeri, trebuia să-l traverseze pentru a ataca o baterie de 155. Stany, înaintînd pe celălalt mal, avea misiunea

[1] Vale torențială, de obicei uscată, în Sahara (N.r.r).

să reducă la tăcere două baterii de 180 aflate în apropierea țărmului.

Un proiectil, lansat prea devreme, îi făcu pe toți rangerii să se arunce la pămînt. Traiectoria se termină într-un vîrtej de sclipiri asemănătoare unui foc de artificii.

Dar în mormanul de ruine care rămăsese din Tobruk nu mai era mare lucru de dărîmat.

Oamenii se ridicară la un semnal și-și reluară înaintarea în pas alergător, țintuind la pămînt orice părea să le opună rezistență.

— E un adevărat măcel, îl auzi Stany pe cineva spunînd.

La un colț de uliță întrezări o siluetă care se îndepărta în fugă, dar nu apucă nici măcar să-și îndrepte pușca-mitralieră : aruncată de-o mînă nevăzută, grenada explodă, încremenindu-l pe fugar ca fulgerat de razele unui soare brutal.

Omul se chirci la pămînt fără un strigăt.

Zgomotul mai multor glasuri vehemente îi făcură pe ofițer să se ghemuiască lipit de-o fațadă. Buimăciți, vreo zece italieni se înghesuiau pe pragul unei porți. Rangerii îi atacară trăgînd rafale din armele lor automate. Uluiți, italienii se dădură înapoi îmbrîncindu-se. Cîteva grenade îi urmară.

După ce amuțiră strigătele, rangerii se repeziră mai departe...

— Era o centrală telefonică, *sir*, raportă uriașul cu trei galoane.

Stany scoase o exclamație. Știa de existența acestei centrale. Dar cum să-i fi găsit intrarea în acest haos ? O întîmplare norocoasă îi călăuzise pașii. Din acest moment devenea imposibilă vreo coordonare a celor patru baterii de coastă. Cît privește postul de comandă, doar un curier i-ar mai fi putut transmite ordinele.

Dar n-ar fi dat acolo decît de cadavre.

— Aruncați totul în aer ! răspunse Bob, și-și reluă goana gîfîind.

Depăşi din fugă un ranger lipsit de armă, cu un braţ în eşarfă, fără a se opri măcar.[1]

Un bombardier explodă înainte de a-şi fi aruncat bombele. O cataractă de lumină inundă oraşul timp de cîteva secunde. Dar cine să zărească aceste năluci care se strecurau ba ici, ba colo, printre blocurile de piatră prăvălite ?

Timp de-un sfert de oră, sîngerosul iureş nu întîmpină nici o stavilă, nici un obstacol, nici cea mai slabă rezistenţă organizată. Italieni şi germani, obişnuiţi cu grelele bombardamente sistematice nocturne, liniştiţi datorită celor peste şapte sute de kilometri care-i despărţeau de linia frontului şi tot mai optimişti datorită victoriilor succesive ale Corpului de armată african, nu menţineau la suprafaţă, printre ruine, decît un simbolic cordon de santinele.

N-avea nici un rost să-ţi rişti pielea. Trupele se refugiau sub pămînt la fel ca englezii cu două luni înainte.

Atacaţi, fără vreo posibilitate de a riposta, se văzură lipsiţi de mijloacele de-a da alarma. Mulţi pieriră fără să înţeleagă măcar ce li se întîmplă, şi asta explică extraordinara disproporţie dintre pierderile italienilor şi cele ale rangerilor conduşi de Haseldy în cursul primelor ore ale bătăliei.[2]

Ferocitatea sistematică şi implacabilă a luptei spori şi mai mult prin faptul că luptătorii grupului de comando ştiau că unica lor şansă de a supravieţui depindea de reuşita misiunii. Şi a reuşi însemna a ajunge pe plajă. Nu exista cale de întoarcere : trebuiau să-şi croiască drumul într-acolo cu orice preţ. Şi cu cît rămîneau mai puţini soldaţi care să-i împuşte din spate, cu atît era mai bine.

Oamenii se năpusteau aşadar înainte, cruţîndu-şi gîtlejurile şi muniţiile, supraantrenaţi pentru lupta de stradă, de-o eficienţă lucidă. Se răspîndeau prin uliţele întortocheate, strecurîndu-se de-a lungul faţadelor crăpate sau escaladînd ziduri trunchiate.

[1] Oricît ar părea de uluitor, acesta a fost singurul rănit în cadrul acţiunii de atac. Din tot grupul n-a fost nimeni ucis (n.a.).

[2] Un întreg batalion italian fu masacrat în cursul acelei nopţi de cei nouăzeci de rangeri ai locotenent-colonelului H... (n.a.).

Deasupra capului lor, D.C.A.[1]-ul trăgea dezlănţuit cu toate bateriile sale, accentuînd şi mai mult fundalul sonor care îngăduia rangerilor să ucidă nestingheriţi.

Din cînd în cînd, echipajul vreunui Lancaster sau vreunui Wellington plătea cu viaţa liniştea pe care le-o asigura.

Cînd o formaţie se îndepărta, cotind spre larg, o nouă escadrilă pătrundea de îndată în raza de tir a tunurilor antiaeriene de 88. Operaţiunea *Agreement* se desfăşura pe de-a-ntregul fără greş, piloţii şi membrii grupului de comando executîndu-şi misiunea cu o precizie de cronometru.

Stany încerca să alerge printre dărîmături, purtat de talazul tumultuos al celor patruzeci de luptători ai săi, fără a se lăsa întîrziat de vreo acţiune individuală, ca să-şi păstreze libertatea de conducere pe care o pierduse de mult.

Cu sufletul la gură, ajunse într-o piaţă unde cîteva proaspete focare de incendiu aruncau luciri schimbătoare.

Rafala unei mitraliere Spandau, sfredelind zidul deasupra capului său, îl sili să se arunce la pămînt.

Ridicîndu-se încet pentru a privi pe deasupra parapetului improvizat, nu-şi putut reţine o exclamaţie de bucurie : ued-ul Oum es Sciausc reflecta hora nebunească a gloanţelor trasoare care urcau spre cer ca nişte jerbe colorate. Mai aproape de el, la vreo sută de metri, ţăcănea o mitralieră Spandau.

Reperă la iuţeală licărirea albăstruie a aruncătorului de flăcări. Dar cea mai mare plăcere i-o produse vederea parapetelor din saci de nisip cu desene complicate flancînd bateria de 180 !

Toţi rangerii dispăruseră ca prin farmec. Mitraliorul german zărise probabil nişte umbre şi, enervat de tirul asurzitor al tunurilor antiaeriene, voise să tragă o rafală asupra ruinelor.

[1] Artileria antiaeriană (n.t.).

Dar nu se zărea nici un trup zvîrcolindu-se prin apropiere. Dispariţia aproape instantanee a celor patruzeci şi cinci de rangeri părea de domeniul miracolului.

Stany voi să se deplaseze, preocupat de ordinele pe care urma să le dea celor două grupe ale sale din faţă : n-avu răgaz. O lumină purpurie se înălţă dintr-odată spre cerul smolit din locul unde trepidase mitraliera. Treipatru încărcături de bangalore[1] explodară simultan, luminînd totodată reţeaua de sîrmă ghimpată pe care o aruncase în aer.

Într-o linişte tragică, diavolii cu feţele înnegrite pătrunseră în spărturile larg căscate. Nimic de făcut în faţa unui asemenea iureş. Concomitent puneau stăpînire pe fiecare cotitură a tranşeii, mitraliau intrările cazematelor de refugiu şi n-o părăseau decît după ce amuţea ultimul oftat al muribunzilor cu piepturile ciuruite.

Surprinşi pe culoarele betonate, unde se simţeau la adăpost de orice pericol, servanţii a două tunuri de 180 cu tragere lungă n-avură nici măcar răgazul să schiţeze un gest de apărare. Doar personalul de gardă — două santinele pe care ţăcănitul armelor automate le făcuse să tresară — schiţă o mişcare : ridică mîinile.

În fierbinţeala luptei, nici un ranger nu le înţelese gestul.

Bob Stany pătrunse în cazemata de artilerie în urma unui caporal uriaş care, în iureşul atacului, se pierduse de cei patru ostaşi din elementele mobile ale grupelor de luptă care făceau parte din echipa lui.

Făcu un pas înapoi cînd zări cele două enorme chiulase căscate gata să înghită tuburile de cartuş umplute cu pulbere comprimată.

O piramidă de ogive[2] perforante umplea pînă la jumătate o încăpere laterală, adăpostită sub aproape doi metri de beton armat.

[1] Ţevi lungi umplute cu exploziv pentru distrugerea sîrmelor ghimpate (n.t.).

[2] Partea anterioară a unui proiectil (n.t.).

— Straşnică treabă, aşa-i domnule locotenent ? jubilă caporalul mîngîind oţelul rece al uneia din ţevile aţintite încă spre mare.

Stany dădu din cap.

— Dumnezeule ! Cu ce-i aici puteau să trimită la fund o flotă întreagă.

Peste suprastructurile bateriei porniră un şir de împuşcături susţinute. Rangerii dăduseră probabil peste un pichet de alarmă, dacă nu cumva era vorba de-un tun antiaerian pe ai cărui servanţi îi lichidau.

— Acum e în regulă, şopti Stany, parcă nevenindu-i încă să creadă, în timp ce se apropia de ambrazura de tragere. Calea e deschisă. Nu mai pot să ne facă nimic, absolut nimic.

Vociferînd, un grup de luptători ataca din flanc un cuib de mitralieră aflat pe plajă. Şiruri de ţîşnituri, asemenea unor gheizere succesive împestriţau nisipul. Primele grenade ofensive începură să explodeze cînd Stany îşi auzi numele strigat pe coridoarele sonore ale cazematei.

Dădu fuga în sala de manevră, sări peste trupul unui ofiţer italian prăbuşit de-a latul unui scripete de încărcare şi se trezi nas în nas cu automatul Sten al unui ranger.

— *Sir*, vă aşteaptă colonelul la postul de telemetrie !

Fără să răspundă, Bob urcă de-a lungul rampei înclinate pînă la nivelul sacilor de nisip. Haseldy îl aştepta în mijlocul unui soi de alveolă semicirculară, al cărei centru geometric era ocupat de un telemetru Wild.

O explozie înăbuşită, caracteristică unei rachete antitanc, îi dădu de ştire încetarea existenţei cuibului de mitralieră !

— Ei, băieţaş ! exclamă ofiţerul cu chica roşcovană, trăgîndu-se cu un aer încîntat de colosala-i mustaţă. Straşnică lovitură, aşa-i ?

Stany îşi vedea vag superiorul în lumina instabilă a incendiilor şi a exploziilor aeriene, dar ar fi putut să jure că ochii acestuia scînteiază de mîndrie.

— N-aş fi crezut niciodată să isprăvim atît de repede, *sir*.

— Nimeni n-o prea credea, zîmbi Haseldy întorcîndu-se spre mare, nici măcar eu. Atît era de necrezut ca așa ceva să reușească ! Iată-ne în inima Tobrukului, sub nasul nemților și al italienilor.

— Păcat că nu putem roti tunurile cu 180 de grade. Cu ce-i aici poate fi stăvilit orice contraatac, chiar al unor unități de tancuri.

— N-are nici o importanță, afirmă Haseldy, arătînd cu mîna înspre marea nevăzută. Băieții noștri sînt acolo, în așteptare. E de-ajuns un semn, și-un întreg batalion de infanteriști ai marinei pătrunde în Tobruk fără să tragă un foc !

Ofițerul încerca zadarnic să-și înfrîneze tonul de satisfacție profundă, care dădea glasului său intonații atît de ciudate.

— Da, domnule colonel, răspunse încet Stany, urmărind cu privirea un bombardier căruia i se aprinsese un motor. Dar ce măcel !

Regretă imediat cuvintele rostite. Desigur, rangerii acționaseră mai curînd ca niște ucigași decît ca niște combatanți, și cîteva sute de oameni pieriseră fără a fi avut nici cea mai vagă șansă de scăpare. Dar dacă bateriile ar fi putut să tragă, cu siguranță că nici ele n-ar fi lăsat vreo urmă de șansă infanteriei marine.

Bombardierul lovit viră anevoie și se îndreptă spre deșert, desfășurînd în urma lui o lungă trenă de scîntei și flăcări.

Un sergent, pe nume Robbin, izbea de zor cu patul armei un proiector de antiaeriană stins de mult.

Siluetele unor ostași treceau încoace și încolo înghiontindu-se, chemați de comandanții echipelor de asalt sau de distrugere.

— Cred că grupul Oward a nimicit statul-major germano-italian. Dacă au fost tot atît de norocoși ca noi, vom vedea în curînd avioanele Messerschmidt arzînd pe aerodrom, făcu Haseldy profetic.

— E cea mai grozavă lovitură din toată cariera mea de ranger, *sir !*

— O fi ! aprobă Haseldy încercînd mereu să-și stăpînească bucuria. Nu ne mai rămîne decît să așteptăm mesajul căpitanului Bates, de cealaltă parte a ued-ului, pentru a chema Flota. Cînd Bates va imobiliza cele două tunuri de 155, vom putea spune că operațiunea *Agreement* a luat sfîrșit pentru noi și să pasăm ștafeta.

Stany se aplecă pe deasupra sacilor de nisip, scotocind întunericul. Zări silueta neclară a cîtorva rangeri care înaintau în genunchi : sondau plaja cu baioneta, balizînd o cărare pentru infanteria marină.

— Credeți că ne vor găsi, *sir* ? nu se putu el reține să întrebe, îngrijorat totuși din pricina întunericului.

— Poți avea încredere în Flota de război domnule locotenent, răspunse Haseldy cu un rînjet. Am mai lucrat cu ea. Băieții noștri ar fi în stare să găsească și-o plută pneumatică în mijlocul Atlanticului !

CAPITOLUL VIII

Rodney fusese cît pe-aci să scape timona din mînă : nu observase apropierea ruliului şi se lăsase luat prin surprindere. Alături de el, în penumbra albăstruie a pasarelei, Pierson, stătea neclintit de aproape un sfert de oră. Rodney putea să întoarcă capul : nici măcar nu-l zărea, dar îi simţea prezenţa aproape fizic şi îşi auzea uneori şeful mormăind confuz.

Ewald Pierson se schimbase mult de la întoarcerea la Alexandria în ziua aceea cînd Flota urma să se replieze spre Port-Said. Devenise şi mai tăios, şi mai inaccesibil, şi mai distant. Cînd deschidea gura să vorbească, rostea mai curînd reproşuri decît încurajări.

Rodney nu şi-ar fi închipuit niciodată că dezastrul militar de la Tobruk ar putea să impresioneze în asemenea măsură pe şeful lui.

Glasul unei străji străpunse clipocitul valurilor pe corpul imobilizat al vasului.

— Nouăzeci şi şapte vine la tribord, domnule comandant.

— Confirm.

Peste două minute, Pierson zări silueta teşită a unei vedete-torpilor supraîncărcată cu patruzeci de infanterişti ai marinei.

— *Lucky-Mae*, sînt *Oscar*, nouă şapte, răsună o portavoce : pană la motoare. Cerem permisiunea de a părăsi flotila. Putem transborda ?

Pierson se simţi cuprins de-o surdă mînie. Începea frumos.

Abia o oră de cînd manevra în jurul aceluiaşi punct, aşteptînd semnalul grupului de comando, şi începeau belelele.

Duse portavoce la gură.

— *Oscar* nouă şapte, sînt *Lucky-Mae*. Faceţi reparaţia pe loc. Transbordarea strict interzisă. Va trebui să menţineţi această viteză.

O jumătate de minut de tăcere. Comandantul vedetei probabil că reflecta. În sfîrşit, i se auzi glasul, venit din neant :

— Confirm !

Silueta cenuşie pieri în noapte. Pierson dădu furios o lovitură de pumn compasului magnetic.

— Nici nu e de mirare ! Tot manevrînd astfel cu viteză redusă, ventilaţia e aproape nulă şi motoarele se încing.

Tăcu, păstrîndu-şi reflecţiile sumbre numai pentru el.

Evident, totul era o nebunie. Să trimiţi nişte rangeri deghizaţi în prizonieri să ocupe Tobrukul prin deşert ! Trebuia să faci parte din armata de uscat ca să-ţi treacă prin minte aşa ceva. Nemţii n-o să se lase păcăliţi nici în ruptul capului : îi costase şi aşa prea scump Tobrukul ca să-şi îngăduie cea mai mică fisură în sistemul lor de apărare.

Şi porcăria asta de emiţător, a cărui folosire era categoric interzisă din pricina instalaţiei lor blestemate de radioascultare !

Se uită la ceas. Ora unu noaptea. Rangerii aveau încă de pe-acum o întîrziere de două ore, ceea ce-i întări convingerea că vor da greş.

În spatele lui, un puşcaş scăpă jos arma ; în cădere, aceasta lovi puntea cu un zgomot surd. Urmă un lung pomelnic de înjurături, pe înfundate.

Pierson clătină din cap scîrbit.

— Nimic, domnule comandant. Oscar nouă şapte şi-a reluat locul în coloană.

— Rodney, vino încet la o sută patruzeci : o să virăm.

— Rodney, vino încet la o sută patruzeci : o să virăm.

— Am înţeles, la o sută patruzeci, domnule comandant.

Pierson aşteptă vreme de un minut, care părea că nu se mai sfîrşeşte, pînă să dea ordinul de virare. În toiul nopţii, cu toate luminile stinse şi fără a folosi staţia de radioemisie, manevra se dovedea extrem de dificilă, deoarece vedetele veneau în linie, una după alta, păstrîndu-şi locul doar cu ajutorul observaţiei vizuale. Ar fi fost deajuns ca una din ele să se rătăcească, pentru a le antrena şi pe celelalte în siajul ei, fără speranţa de-a reveni în formaţie înainte de ivirea zorilor.

Lui Pierson i se părea că focarele de incendiu din Tobruk se rotesc în jurul vasului său. Pe cer, avioanele Lancaster îşi continuau hora. *Bombing-command* [1]-ul lucra impecabil. De cînd se lăsase întunericul, pisau regiunea fără întrerupere. Ce-i drept, îi costa scump, şi multe bombardiere îşi încheiaseră existenţa într-o apoteoză de lumină şi explozii.

Antiaeriana nemţilor trăgea dezlănţuită, iar apele portului erau luminate de fiecare salvă a pieselor de 88.

— Distrugătorul *Sikh* transversal în calea noastră, domnule comandant !

— Tribord douăzeci şi cinci !

Vedeta evită coca lungă a distrugătorului, care aştepta, aproape nemişcat, ordinul de-a forţa intrarea în port pentru a scufunda prin salve de tun navele de aprovizionare germane.

— Ce naiba or fi făcînd afurisiţii ăia de pifani ? sudui cu glas tare Pierson.

— Băieţilor de pe distrugător nu le rămîne nici o speranţă dacă tunurile sînt intacte, nu-i aşa ? întrebă Rodney, pentru care tăcerea devenea apăsătoare, ca de obicei.

Pierson căută zadarnic un răspuns. De fapt, era mulţumit de vorbăria acestuia, care îl împiedica să numere minutele. Şi să gîndească prea mult.

La Nancy, de pildă.

[1] Comandamentul aviaţiei de bombardament (n.t.).

În fugă, dar intens, chipul tinerei femei apăruse în închipuirea sa înfierbîntată.

„Aşa e, recunoscu în sinea lui, sufăr ca un ciine. Cu atît mai mult cu cît e îndrăgostită de pionierul ei pînă peste cap."

Iar acesta nu dăduse nici un semn de viaţă, nici măcar nu-i scrisese, absolut nimic.

Nu găsea cuvinte care să califice purtarea lui Bob. Şi nici nu se putea împăca cu gîndul că locul său îl luase un bărbat josnic. Nu încăpea nici o îndoială că de aşa unul era vorba.

El, Ewald Pierson, n-ar fi cutezat niciodată să se poarte astfel. Mai ales în asemenea împrejurări !

Departe de-a se alina cu timpul, suferinţa, puternică din prima clipă, sporea pe măsură ce treceau zilele. Pierson, în demnitatea sa victoriană, l-ar fi înţeles pe Stany dacă şi-ar fi manifestat dragostea într-un fel sau altul. S-ar fi resemnat. Dar bărbatul se dăduse la fund, ca un tîlhar, ca un criminal.

Încercase să regăsească urma acestui ranger la Siwa, dar se izbise de tăcerea sistematică a superiorilor săi. Se simţea încă răspunzător faţă de Nancy, deşi fata nu-i mai arăta decît o afecţiune stînjenită, şi îşi făcea reproşuri amarnice că nu ştiuse să vegheze asupra ei.

Dar şi mai ciudă îi era pe locotenentul de pionieri Bob Stany.

— Altul la rînd !

Exclamaţia lui Rodney semnala prăbuşirea încă unui bombardier. Cei doi bărbaţi urmăriră imensa parabolă, care se încheie cu o nouă explozie printre ruinele oraşului-martir.

— Tot nimic pe plajă, pîndar ?

— Tot nimic, domnule comandant.

— Eşti sigur că poţi zări proiectorul de semnalizare ?

— Da, domnule comandat. Ne aflăm la mai puţin de trei mile de ued-ul Oum es Sciausc.

— Poate că nu le vedem semnalele din pricina prafului, se trezi Pierson vorbind, deşi n-o credea nici el, de-

oarece bombardierele primiseră ordinul de a feri cartierele portuare.

Numai grupul lui Oward, pe aerodrom, risca să-i pice niscaiva proiectile în cap.

— Cu siguranţă că la nemţi s-a dat alarma, şopti Rodney, concretizînd astfel cele mai grave temeri ale superiorului său.

— O să ne apropiem şi mai mult. Trebuie să debarcăm cu orice preţ aceşti ostaşi, astfel s-a zis cu toată operaţia.

— Şi dacă tunurile au rămas intacte ?

— Chiar dacă tunurile au rămas intacte. Aşa sună ordinul. Chiar de-ar fi să nu se întoarcă nici unul dintre noi, rezervoarele de combustibil trebuie incendiate înainte de ivirea zorilor.

Trăsăturile energice ale lui Rodney se contractară. De o oră simţea cum i se strecoară frica în sufiet şi cum se transformă în panică pe măsură ce trece timpul.

Închise ochii pentru a goni spectrul morţii, care îl obseda.

— Trebuie să ne mai apropiem, Rodney.

— E de mirare cum de nu ne-au descoperit încă proiectoarele lor de coastă, domnule comandant.

— Au destulă treabă cu avioanele noastre. Pîndar, ne urmează vasele ?

— Da, domnule comandant.

— Ce-i cu *Oscar* nouă şapte ?

— Se menţine pe locul ei.

— Bine. Rodney, vino încet la tribord două sute zece. Încet ! Trebuie să ne vadă toată flotila.

Vedeta se aşeză de-a latul talazurilor şi începu să salte.

— Mărim puţin viteza, domnule comandant ?

— Nu. Pîndar, spune oamenilor să se cţţere cum or putea.

Un şirag de bombe incendiare muşcă solul fărîmiţat al oraşului cu un şuierat ascuţit. Exploziile în lanţ fură deodată înecate într-o bruscă deflagraţie mult mai puternică, zvîrlind munţi de flăcări purpurii spre cer.

— Doamne ! exclamă Rodney, zărind pentru prima oară faţa schimonosită a comandantului său în lumina exploziei. Dacă nici de data asta nu ne...

— Tacă-ţi gura, timonier ! strigă Ewald aproape fără să-şi dea seama. Au nimerit probabil un depozit de muniţii.

— Cu siguranţă că asta ne-aşteaptă pe toţi ! proroci un infanterist de marină între două sughiţuri.

— Ne aflăm la mai puţin de două mile, domnule comandant, semnală un pîndar.

Pierson şovăi o bună bucată de timp, neputînd să-şi ia ochii de la licăririle fulgurante care izbucneau ici şi colo deasupra oraşului mort. Pînă la urmă, nu mai putu răbda :

— Reduceţi la o sută patruzeci. Nu ne putem apropia mai mult.

Devenită greu manevrabilă, datorită vitezei sale aproape nule, vedeta răspundea greoi solicitărilor cîrmei. Rodney îşi şterse pe furiş o picătură de sudoare care-i intrase în ochiul drept. Flăcările incendiilor luminau flotila, care vira periculos în apropiere de coastă.

Lîngă catapultele goale, infanteriştii de marină întorceau cu toţii capul spre baletul capricios al flăcărilor. Fiecare era deplin conştient de faptul că dezastrul e iminent.

— De data asta e sigur ! bombăni Rodney, pe care frica îl făcea şi mai limbut : infanteriştii n-au putut răzbi.

CAPITOLUL IX

La extremitatea nord, euforia primelor ore făcea treptat loc îngrijorării. Fără îndoială, calea spre mare era pe jumătate deschisă, dar vasele nu se aflau încă acolo. Cu fiecare minut care trecea, şansele celor din L.R.D.G. se micşorau.

Şi toate astea din pricină că n-aveau nici o ştire de la căpitanul Bates, aflat de cealaltă parte a ued-lui.

Trupele germano-italiene nu manifestaseră încă nici cea mai slabă veleitate de atac. Fără îndoială pentru că, lipsit de informaţii valabile şi de mijloacele de comunicaţii, statul-major mixt se afla în imposibilitatea de-a acţiona. Dar situaţia nu mai putea dura.

Toată operaţia, desăvîrşit cronometrată, urma să se desfăşoare fulgerător şi, exact la miezul nopţii, ştafeta trebuia trecută infanteriştilor de marină.

Ceasornicele arătau ora unu şi zece.

La nord de Oum es Sciausc, Bob Stany îşi plasase rangerii semicircular în jurul bateriei. Trei puşti mitraliere de tip Bren-gun, bătînd cu foc din şanţuri de tragere, amenajate în grabă pentru alcătuirea unui cuib, flancau toată partea dinspre nord a dispozitivului de tragere în anfiladă[1].

Stany şi sergentul Deale, adjunctul său, transformaseră un beci în post de tragere, după ce-l goliseră de cîteva cadavre făcute terci de-o grenadă în timpul asaltului.

[1] Tir dirijat în sensul celei mai mari dimensiuni a obiectivului (n.t.).

Firele unui telefon E.E.8 duceau pînă la bateria pieselor de 180, unde Haseldy fierbea de nerăbdare.

Pe cer escadrilele se succedau cu aceeaşi precizie de ceasornic, iar bombele explodau din timp în timp, evitînd cu grijă bazinele portului.

Sprijinit în coate de ferestruica beciului, de unde supraveghea o piaţă pustie, sergentul Deale lăsă din mînă ţeava îngheţată a pistolului-mitralieră Sten şi îşi trase un pic mai mult boneta de lînă peste urechi. Stany îl auzi înjurînd printre dinţi şi holbă ochii.

Piaţa era goală şi ruinele mute.

— Nu mai înţeleg nimic, şopti Bob, aşezîndu-se direct pe jos. Se face o oră de cînd a plecat Bates. Imposibil să nu fi dat de baterie, ce dracu !

— Chiar dacă macaronarii ar fi fost în stare de alarmă, pregătiţi să intervină imediat, încă nu puteau să-i masacreze pe toţi patruzeci şi cinci, răspunse subofiţerul ca un ecou. Sau or fi dat de cine ştie ce belea !

Cei doi rangeri traseră cîtva timp cu urechea la zgomotul bombardamentului, din care nu răzbătea însă nici un ţăcănit revelator.

— Chiar dacă s-ar afla la numai două sute de yarzi, într-un asemenea prăpăd tot nu i-am auzi trăgînd, domnule locotenent !

— Bates ar fi putut măcar să trimită un agent de legătură.

— Urma s-o facă abia după scoaterea tunurilor din funcţiune, observă Deale. Sau poate că l-au nimerit la întoarcere. La urma urmei, trebuia să se înapoieze în plină zonă controlată de macaronari pentru a traversa din nou ued-ul şi a ne întîlni...

— Ca să nu mai vorbim de schijele antiaeriene, care nimeresc cam peste tot.

— Aşa-i, hunii nu se zgîrcesc azi cu muniţia. Aviatorii noştri au aflat-o pe pielea lor. Am văzut prăbuşindu-se cel puţin şapte din fortăreţele noastre zburătoare.

Bob numărase nouă. Evită să răspundă. Avea senzaţia neclară că, din motive încă nelămurite, expediţia se transforma pe încetul într-o tragedie.

— Unu şi douăzeci ! Peste o oră de cînd trebuiau să trimită mesajul, ce dracu or fi făcînd ? oftă el exasperat.

— Ceea ce mă miră e că macaronarii n-au dat încă semne de viaţă.

— Grupul de comando Oward o fi distrus toate mijloacele de comunicaţie, zise Stany încercînd să se autolinişteasică.

Soneria înăbuşită a telefonului de campanie răsună în beci. Deale dibui dispozitivul microfon-receptor şi îl întinse superiorului său.

— Aici Haseldy, rosti o voce aspră. Nimic nou în continuare ?

— Absolut nimic, *sir*. Nimeni n-a încercat să pătrundă în liniile noastre.

— Vreun semnal ?

— Nici cel mai slab apel.

— Ce-i cu italienii ?

— Tot nimic... E de necrezut.

— Cum aflaţi ceva, sunaţi-mă.

— Am înţeles !

Stany închise receptorul cu un gest brusc şi rămase o clipă nemişcat, cu mîna pe telefon.

Zărea umerii lui Deale în lumina palidă din jurul ferestruicii.

— S-ar zice că şi moş Haseldy îşi pierde răbdarea, spuse ostaşul fără a schiţa vreun zîmbet.

Stany se agăţase cu disperare de speranţa că agentul de legătură trimis de Bates străbătuse liniile într-o zonă unde nu-l putuse zări, dar convorbirea cu Haseldy năruise brusc această posibilitate. Se aflau exact în situaţia de care se temuse.

Altfel spus, cum era mai rău.

Un lung răstimp, respiraţia greoaie a celor doi se contopi. Aţintindu-şi mereu privirile asupra ruinelor, sau

pentru că dorea, încordîndu-şi voinţa la maximum, să zărească o siluetă cît de mică, Deale începu să aibă vedenii.

Vedea cum toate umbrele porniseră să se mişte. Se frecă la ochi.

— Treceţi dumneavoastră, domnule locotenent.

Stany îi întinse ţigara pe care nu mai avusese timp s-o aprindă şi se apropie la rîndul său de ferestruică.

— O fi ! spuse Deale amărît, vorba dumneavoastră : precis că l-au făcut zob pe curier pe cînd încerca să ajungă la noi.

— În asemenea cazuri se trimite o pereche.

— Atunci au fost curăţaţi amîndoi.

— Mai termină, Deale ! În definitiv, habar n-ai.

Un şuier uşor, aproape mătăsos, străpunse aerul. Stany se îndoi din genunchi. Schija ricoşă de cîteva ori, scăpărînd scîntei pe zidurile de piatră.

— Cum să treacă prntr-o vijelie ca asta, *sir* ! Dacă am avea un radioemiţător...

— Ştii foarte bine că n-avem.

— În plus, camaradul nu cunoaşte oraşul.

— Destul, Deale. Fiecare din noi cunoaşte şi ultima grămăjoară de cărămizi chiar înainte de-a pune piciorul în porcăria asta.

O rafală ţăcăni deodată, foarte aproape. Încordaţi la maximum, cei doi tresăriră în acelaşi timp. Se auzi un strigăt prelung, brusc retezat de-o detunătură izolată.

— L-au curăţat, *sir*.

— Lasă prostiile, Deale ; nici nu ştii despre ce e vorba.

Glasul lui Stany luase un ton ascuţit, stîrnind un zîmbet îngrijorat pe chipul sergentului aflat în umbră.

— Atunci înseamnă că e vorba de italieni.

În uriaşul zgomot al bătăliei surveni brusc o pauză. Un gol care dură abia două secunde : antiaeriana amuţise, nici o bombă nu mai cădea peste ruine.

În scurtul răgaz, Bob Stany şi Deale auziră cît se poate de limpede ţăcănitul turbat al cîtorva pistoale-mitralieră Sten. Deşi îndepărtat, nu permitea nici o îndoială

O nouă salvă a pieselor de 88 acoperi zgomotul mai slab pe care-l făceau armele ușoare ale infanteriei.

— E căpitanul Bates, *sir* ! A dat de greu.

Fără nici o îndoială, zgomotul venea din cealaltă parte a ued-ului. Nu putea fi vorba decît de rangerii lui Bates. Și dacă dezlănțuiau un foc de-o asemenea intensitate, însemna că nu izbutiseră să ajungă la tunuri — sau că se retrăgeau.

Realitatea aceasta îi apăru lui Bob cu o claritate tragică

— Reia-ți garda, Deale : am să telefonez.

Sunetul unor pași grăbiți coborînd scara beciului îi făcu pe cei doi să se întoarcă.

— Locotenentul Stany ! strigă un ranger pe care întunericul îl făcea prudent.

— Aici, Muffy ! Vino spre ferestruică ! răspunse Bob, recunoscînd vocea.

Rangerul își făcu în sfîrșit apariția. Luminat intermitent de explozii, chipul său lucios părea hidos din pricina mușchilor contractați.

— Cine te-a trimis ?

— Sergentul Clark. În legătură cu cel care a tras.

— Așa ? zise Stany trecîndu-și repede limba peste buzele lipicioase. Cine era ?

— Un macaronar care făcea pe mortul.

— Și ?

— A vrut s-o șteargă. Sergentul Clark l-a lichidat.

— Asta-i tot ?

— Da, *sir*.

— Întoarce-te la postul dumitale de luptă și spune-i lui Clark să caște bine ochii. Italienii sau nemții vor lansa cu siguranță forțe de recunoaștere dintr-un minut într-altul.

— Înseamnă că e adevărat, nu mai vine Flota de război, așa-i ?

Stany tresări. Înțelese că fiecare ostaș își punea aceeași întrebare și că era dator să-i liniștească pentru a contracara o tendință de descurajare. Cînd cineva se simte părăsit, de la descurajare la panică nu e decît un pas. Și cunoștea mulți veterani care, știind că nu mai e nici o

speranță, s-ar fi năpustit înainte, încercînd mai degrabă să străbată din nou orașul decît să se predea.

— Timpenii, soldat ! răspunse el deosebit de tăios. Nimeni nu se clintește din loc. Căpitanul Bates a suferit doar o anumită întîrziere. Știi că trebuia să reducem la tăcere cele două baterii, pentru că infanteriștii de marină să poată debarca. Nu mai poate să dureze mult.

— Da, domnule locotenent, murmură ostașul, care tocmai asta dorise să audă, ca să nu-l mai frămînte îndoiala.

— Spune și camarazilor dumitale !

Chipul rangerului dispăru, înghițit de întuneric.

Stany privi o clipă plaja pustie. Adevărate păduri de trasoare roșii, portocalii și verzi brăzdau întunericul, părînd să țîșnească din fiecare morman de ruine. În văzduh exploziile se țineau lanț, deseori mai multe deodată, ca niște ciorchini.

— Îmi pare că vom plăti scump toată treaba asta ! bombăni Deale, care, așezat pe-o grămadă de moloz, trăgea nervos dintr-un chiștoc.

— Dacă Bates a trebuie să deschidă focul, înseamnă că n-a beneficiat de efectul de surpriză... Porcăria asta de noapte, nu se vede nimic !

Gîndul unei retrageri prin oraș trecu prin mintea ofițerului. Fără îndoială, pentru cîțiva răzleți mai era cu putință. Dar dintr-un moment într-altul cleștele inamic se va închide complet.

Se aplecă și învîrti cu frenezie manivela telefonului E.E. 8 pentru a scăpa de-o idee care nu era, de fapt, decît schița unui proiect de dezertare.

— Postul de comandă al colonelului. Telefonist Samson.

— Locotenent Stany. Dă-mi-l la telefon pe comandant.

Cîteva șoapte ale telefonistului făcînd legătura, după care se auzi vocea lui Haseldy :

— Ce se aude, domnule locotenent ?

Din glasul lui răzbătea o imensă speranță

— Regret, domnule colonel : nimic nou. Cred că am auzit grupul Bates trăgînd. Un foc infernal.

— Am remarcat şi eu, domnule locotenent. Mi-e teamă că greul abia ne-aşteaptă.

— Cel mai sigur mijloc de-a ne lămuri ar fi să trimitem pe careva.

— Bates ar fi trebuit...

— Trebuie procedat cît mai repede şi mai ales să nu-i credem pe macaronari şi pe huni mai proşti decît sînt. Presupun că pe-acolo îi trec toate năduşelile !

— Cred şi eu, domnule locotenent... De acord : să dea fuga cineva.

Cuvintele „să dea fuga" stîrniră un zîmbet amar pe chipul mînjit de funingine al lui Bob.

— Imediat, domnule colonel. Deale ! Caută-i pe pionierii Tool şi Shaker !

Deale porni în fugă, izbindu-se în întuneric de zidurile umede ale beciului şi lăsîndu-l pe Stany singur cu scrupulele sale.

Cei trei rangeri sosiră imediat.

— Ne-aţi chemat, domnul locotenent ? întrebă bondocul Shaker, gîfîind ca de obicei.

— Da. O chestie scîrboasă.

— Mai rău ca la retragerea din iunie ?

— Vreau să-ştiu ce i s-a întîmplat căpitanului Bates.

Cei doi rămaseră o clipă încremeniţi, apoi Shaker îşi apropie cu prudenţă faţa dolofană de ferestruică.

— Să traversăm asta !

— Da, Shaker. Cît se mai poate. Si mi-e teamă că n-o să se mai poată mult.

— Dar nemţii... începu Tool cu vocea gîtuită.

— Ascultaţi. Trebuie neapărat să ştim ce dracu face Bates ! Dacă refu... vreau să zic, cîtă vreme nu ştim, nu putem face nimic. Dacă există măcar o şansă de a salva acest comando, nu trebui scăpată. Deci e necesar să cunoaştem situaţia.

— Ce vă face să credeţi că hunii n-au închis încă punga ? începu Shaker ca să cîştige timp

— Cel mai bun mijloc de-a ne lămuri e de-a merge la faţa locului răspunse Stany ca s-o scurteze.

— E desigur un ordin, spuse Tool, întunecat la faţă şi potrivindu-şi casca.

— Cred că sînteţi cei mai în stare să scăpaţi nejumuliţi. V-am ales dintre toţi ceilalţi, dar... dacă refuzaţi, adăugă Stany coborînd glasul, nimeni n-o va şti vreodată, afară de voi, de Deale şi de mine.

Un bombardier cu elicele de la tribord înţepenite trecu razant, gata-gata să atingă dispozitivul rangerilor. Beciul vibră sub ecoul excesiv. Toţi plecară capul, aşteptînd explozia. Zgomotul scăzu la fel de repede precum se ivise : desigur că cei doi piloţi stăteau încleştaţi la comenzi, încercînd să scape de capcana ucigaşă a ruinelor şi să ajungă pînă la primele dune.

Tool îi aruncă o scurtă privire lui Shaker.

— În regulă, spuse el în cele din urmă, primesc.

— Vreau să ştiu exact ce se întîmplă dincolo de Oum es Sciausc. În douăzeci de minute să fiţi înapoi. Veţi traversa ued-ul acolo unde s-au despărţit cele două echipe de şoc.

— Shaker vine cu mine ?

— Nu, el va pleca două minute mai tîrziu.

Tool făcu o grimasă : idee de-a porni în *ţara nimănui* nu-i surîdea de fel. Cea de-a pleca singur, cu-atît mai puţin. Îi aruncă lui Stany o privire furioasă şi urcă din nou treptele, fixîndu-şi nelipsita cască-fetiş.

Aplecaţi în jurul ferestruicii, cei trei bărbaţi îl văzură curînd cum se avîntă, îndoit din spate, pentru a traversa piaţa.

În răstimpul a douăzeci de secunde nesfîrşite, silueta lui se legănă pe panta înclinată a fortificaţiei. Nu trase nimeni.

— Uf ! făcu Shaker uşurat, n-aş fi crezut asta în ruptul capului.

— E rîndul dumitale. Vei traversa ued-ul la jumătate distanţă de locul pe unde va trece Tool. Înot, la nevoie! Nu mă interesează dacă te întorci ud leoarcă.

— Chiar fără armă ?

— Dacă trebuie, gol puşcă !

— O să încerc.

— Pleacă acum.

Pionierul reuşi să traverseze povîrnişul strecurîndu-se de-a lungul faţadelor ciuntite.

Patruzeci de rangeri îl urmăreau cu degetul pe trăgaci. Dar după ce dispăru din unghiul lor vizual, nu se mai putu bizui decît pe iuţeala şi inteligenţa lui, dar cel mai mult pe noroc.

Fiecare ostaş, continuă să aştepte, încercînd să nu ţină seama de minutele care treceau, unul după altul, sporind ameninţarea care plana asupra tuturor.

Descurajat, Haseldy încetase să-şi chinuiască binoclul de noapte. Se aşezase pe parapetul postului de telemetrie şi privea focul de „artificii", sfidînd orice prudenţă. Fără îndoială, înţelesese pe deplin situaţia !

În beciul lui, Stany înjura în şoaptă, din cînd în cînd revenindu-i pe buze rugăciuni de mult uitate.

Patru explozii violente îl făcură să sară în sus o dată cu Deale.

— Asta a fost pe-aproape, domnule locotenent.

O coloană uriaşă de praf se învolbura în spirală pe malurile ued-ului Oum es Sciausc.

— Un covor de bombe lansat prea devreme, diagnostică Deale, adulmecînd mirosul de amathol. Cu trei sute de yarzi mai încoace, îmi cădeau în cap...

— Aviatorii n-au o treabă prea uşoară, dacă li s-a interzis să facă o recunoaştere în prealabil.

— N-aş vrea să fiu în piele lor : ei...

— Dumnezeule Doamne !

Auzind exclamaţia superiorului său, Deale sări în picioare, proptindu-şi pistolul-automat de parapetul ferestruicii.

— Ce s-a întîmplat ? Nu văd nimic !

— Exploziile astea... E Bates. Aruncă tunurile în aer.

— Avea misiunea să le păzească.

— Dacă le distruge, înseamnă că nu mai are încotro.

Mîna lui Stany apucă febril manivela telefonului de campanie.

— Atenţie !

Trei oameni se iviră dintr-un morman de dărîmături. O fracţiune de secundă, viaţa lor atîrnă de-un singur fir, foarte subţire avînd în vedere încordarea fiecărui comando.

Cu toate acestea, pe măsură ce umbrele se precizau, recunoscură uniforma rangerilor. Săreau peste tranşee extenuaţi. Cineva îi îndreptă imediat spre beciul unde se afla postul de comandă.

— Soldatul Monroe, cu pionierii Tool şi Lewis.

— Ah ! bun, aprobă Bob. Ce s-a întîmplat ?

— N-am avut noroc, rosti gîfîind cel care răspundea la numele de Lewis. Păreau să ne-aştepte. Da, aşa e : ne aşteptau... Căpitanul Bates a trebuit să atace de două ori.

Ostaşul îşi înghiţea cuvintele, avînd respiraţia prea scurtă pentru a explica totul deodată.

— Ce-i cu tunurile ? întrebă Stany nerăbdător.

— Le-am venit de hac. Macaronarii au contraatacat. Bates a ordonat să se arunce totul în aer.

— Mulţi italieni ?

— Năvăleau de peste tot. Am fost nevoiţi să ne căznim o grămadă ! Mulţi dintr-ai noştri se luptau deja pe suprastructurile cazematelor. N-au putut fi preveniţi...

Stany reprimă o strîmbătură de dezgust chinuind manivela telefonului E.E. 8.

— Ce se întîmplă cu subunitatea ?

— Altceva nu mai ştiu. Doar atît : cînd căpitanul a cerut voluntari s-o şteargă încoace, toţi au ridicat mîna.

— Cînd v-aţi întors, l-ati întîlnit pe Tool ?

— Era cît pe-aci să ne împuşcăm unul pe altul şi...

— Dar Shaker ?

— Nu l-am văzut. De altfel...

Ofiţerul făcu ostaşului un semn poruncitor să tacă.

— Da, am noutăţi, domnule colonel. Tunurile de 155 au fost aruncate în aer. Bates a dat de greu. Pare să aibă pierderi mari : italienii...

Un urlet răspunse celor spuse de Stany. Din fundul cazematei sale masive, Haseldy trînti telefonul pe soclul lui şi trase o lovitură zdravănă peste umărul telefonistului. Colonelul coborî mai mult de-a rostogolul treptele care duceau la postul de tragere.

Radistul grupului privea spre mare, căci avusese timp berechet să-şi verifice instalaţia.

— Nichols : e în regulă, transmite cuvîntul cod !

Omul făcu stînga-mprejur, cu o sprînceană ridicată, după care i se întipări un zîmbet imens pe faţa înnegrită de funingine. Se repezi la manipulator.

Haseldy se apropie de ambrazură. Spre mare noaptea continua să fie neagră ca smoala. Auzea valurile spărgîndu-se pe întinsa plajă, dar nu putea zări nici măcar sclipirea lor albicioasă. Trase puternic în piept aerul proaspăt din larg.

Lansînd cuvîntul cod NIGGER, răsturnase complet situaţia. Într-adevăr — şi îngrijorarea aceasta n-o împărtăşise nimănui — MARINA MILITARĂ PRIMISE ORDIN SĂ SE RETRAGĂ LA ORA DOUĂ. [1]

Era ora unu şi cincizeci de minute.

Cei şase sute cincizeci de infanterişti de marină, care aşteptau răbdători în larg de peste trei ore, aveau să sosească acum cu toţii, spre a veni în ajutorul grupului Bastes şi a zdrobi slaba apărare pe care o organizaseră probabil italienii în jurul capului de pod. Cît despre rangeri, rolul lor era practic terminat.

[1] Cartierul General din Cairo, unde se aflau întruniţi ofiţerii superiori ai celor trei arme, n-a primit cuvîntul NIGGER prin teleimprimator decît exact la ora 02, chiar în clipa cînd amiralul ff... se pregătea să dea navelor ordinul de-a se înapoia (n.a.).

Făcuseră destul.

Ofiţerul privi o clipă manipulatorul care ţăcănea sub degetele antrenate ale radistului. Îşi imagină semnalele gonind prin spaţiu, biciuind antenele celor două contratorpiloare, ale celor optsprezece vedete-torpilor, ale vaselor de escortă, ale Marelui Cartier General din Cairo. Se gîndi că înfrigurarea pune stăpînire în aceeaşi secundă pe fiecare din bărbaţii de pe bord şi că vedetele-torpilor duduie probabil îndreptîndu-se spre coastă.

Era exclus ca staţiile de radioascultare să aibă răgazul necesar pentru a detecta zona de unde se emitea : pentru cele şase litere erau necesare doar patru secunde. Radistul primise ordinul să le repete cu toată viteza şi fără întrerupere timp de un minut şi jumătate.

În larg NIMENI NU TREBUIA SĂ CONFIRME RECEPŢIONAREA. Semnalul transmis slujea doar pentru luarea măsurilor de debarcare.

Mai rămînea de balizat plaja cu o lumină albastră intermitentă pentru a ghida vedetele-torpilor spre uscat. O greşeală de numai trei sute de metri îi putea îndruma pe infanteriştii de marină spre cîmpurile de mine, spre dispozitivele de apărare periferice, sau să determine navele să se înfigă în colţii epavelor care înţesau golful.

— S-a făcut, *sir !* anunţă vesel radistul, înălţînd fruntea.

— Distruge staţia.

Haseldy urcă din nou pe platforma de telemetrie. Semnalizatorul mîngîia enormul proiector pivotant, al cărui fascicol luminos, extrem de subţire, bătea la peste două mile fără vreo refracţie în direcţia coastei.

— Dă-i drumul, Morgan. Nu încetezi să emiţi decît cînd îţi spun eu.

Ostaşul nu se clinti nici măcar cu un milimetru, ştînd cu mîna crispată pe mînerul de comandă şi cu privirea fixă.

— Haide, Morgan ! strigă Haseldy, crezîndu-l ucis pe loc de-o schijă rătăcită.

Dar Morgan era viu şi nevătămat. Îl scălda o sudoare rece ca gheaţa, deşi pe chipul lui se aşternuse o paloare de ceară.

— Ostaş, ce-ai păţit ?

Omul coborî brusc braţul. Maneta pocni, ridicînd paletele obturatorului. Nici o rază de lumină. Proiectorul rămase stins.

Haseldy păli la rîndul său, înţelegînd imediat consecinţele acestei catastrofe.

— Ce-ai făcut ? şopti el consternat.

— Sînt... sînt douăzeci de minute de cînd îl meşteresc. N-am ce-i face. Nu izbutesc să scot nici cea mai mică scînteie din arc.

— L-ai verificat la pornire ?

— Se-nţelege !

— Dar e de necrezut. Eşti sigur că ai...?

— Am verificat totul, *sir*, de zece ori, poate de o sută de ori. Nu mai înţeleg nimic.[1] Dar chiar nimic !

Gata să izbucnească în plîns, ostaşul îşi pierdea stăpînirea de sine văzînd cu ochii.

— Repară-l ! îi ordonă scurt Haseldy. Repară-l imediat.

Părăsi platforma descumpănit la culme. Ce se va întîmpla acum ? Ce-o să facă vedetele ? Dar crucişătoarele, care urmau să atace de la mică distanţă vasele de aprovizionare din port ? Fără a mai socoti că nemţii aveau să riposteze dintr-o clipă într-alta. Era chiar de-a dreptul extraordinar că încă n-o făcuseră. Voiau, fără îndoială, să se informeze precis asupra amploarei capetelor de pod înainte să determine direcţia de efort a contra-atacului.

Haseldy pătrunse în camera de tragere chiar în clipa cînd radistul isprăvea de distrus staţia sa S.G.R. 694. Lămpi şi cristale de cuarţ erau presărate pe jos.

Vibratorul telefonului sună.

— Haseldy la aparat.

[1] Autentic (n.a.).

— Locotenent Stany. S-a înapoiat şi al doilea transmisionist. N-a putut să ajungă la Bates. S-ar părea că acesta e atacat din mai multe direcţii. Încearcă să se retragă spre noi luptînd.

— Nimic altceva ?

— Grupul meu din stînga s-a aflat sub tirul cîtorva Statti italieneşti. Caută să determine linia poziţiilor noastre.

— Dă-le ordin să nu riposteze cu nici un preţ.

— Înţeles. Infanteriştii sosesc ?

— Sosesc, domnule locotenent, sosesc, fiţi fără grijă.

CAPITOLUL X

Nu mai înțeleg nimic, *sir*. Din moment ce-au lansat prin stația de radioemisie blestematul acela de semnal, sînt sau nu obligați acum să-și regleze drăcovenia aia de proiector, da sau nu ? bombăni un pîndar, enervat la culme din cauza așteptării.

Viteza extrem de redusă pe care o menținea vedeta-torpilor pentru a rezista hulei îngădui lui Pierson să audă spusele soldatului.

Cum să zărești un proiector de infanterie în acest ocean de flăcări și de praf în care se transformase Tobrukul pe măsură ce trecea timpul ? Cum să distingi focarul unui semnalizator Scott de exploziile intermitente care se succedau pe uscat ca niște țîșnituri mereu reînnoite ?

Adineauri, cînd Slim transmitea telefonic cuvîntul NIGGER pe pasarelă, crezuse în izbîndă și-și aliniase unitățile perpendicular pe coastă, ca pentru o probă de întrecere între iahturi. Manevră elementară, dar care fusese destul de greu de efectuat.

Nu se petrecuse nimic, și vedetele-torpilor se legănau periculos de mult pe marea tot mai agitată.

Pierson luptă contra ispitei de-a chema nava Sikh pentru a cere noi dispoziții. Își reaminti consemnele categorice de încetare a emisiunii.

Se întrebă dacă nu fusese o greșeală.

— Tot nimic nou, și arde pretutindeni, constată un infanterist de marină.

Ostașii se ghemuiau unii într-alții, luptînd contra răului de mare care-i chinuia de aproape două ore. Și priveau îngrijorați luminile pîlpîitoare ale incendiilor, încercînd să deosebească clipirea rapidă a vreunui proiector. Debarcarea li se părea acum sfîrșitul întregului lor chin. Orice era mai bine decît să se tot fiție în bătaia tunurilor pe puntea asta mînjită de dejecții. Dacă tot trebuiau să moară, măcar să nu-și dea duhul pe acest scrînciob.

— Ce-i drept, continuă Rodney, deși nu-i vorbise nimeni, pifanilor nu le-o fi fost prea moale sub un potop ca ăsta.

— Știi doar că s-a cerut aviației militare să cruțe regiunea portului.

— Da, dar macaronarii și-or mai fi revenit. Vă dați seama : două ore întîrziere ! Poate că cel care trebuia să dea semnalul o fi fost ucis, sau proiectorul lui găurit ca o strecurătoare.

— Nu cunoști pricina, așa-i ? Nici eu. Așa că taci din gură !

Mai clar nici că se putea, astfel că Rodney nu mai scoase o vorbă.

Pierson bătu darabana un timp pe cutia compasului.

Ce aveau de făcut ? Să dea ordinul de înaintare ? Cuvîntul NIGGER trebuia să preceadă doar cu foarte puțin timp debarcarea și pornirea primelor valuri de asalt. Trecuseră zece minute încheiate de cînd Slim primise mesajul.

Și ce făcea oare flotila a cincisprezecea ? Cele două vedete ale sale goneau oare spre port, așa cum li se ordonase ?

Pierson simți că-i tremură picioarele. Fie pentru că stătuse ore întregi în aceeași poziție fără să se așeze, fie din cauza tensiunii nervoase ori a lipsei de somn, simți brusc dorința să bea o ceașcă de cafea fierbinte.

Zgomote confuze și sunetele unor glasuri îl făcură să se întoarcă. Unul din pîndari impuse tăcere infanteriștilor de marină înainte de-a se apleca spre Pierson.

— Vedeta *Oscar* nouă şapte semnalizează că rezistă tot mai greu hulei.

Pierson îşi încleştă atît de tare maxilarele că începură să-l doară, înainte de-a răspunde :

— Comunicaţi-i să rămînă în formaţie cu orice preţ. Să eşueze pe plajă, dacă nu se poate altfel, dar să-şi debarce infanteriştii cînd voi da ordinul.

— Asta-i tot, *sir* ?

— În ce mă priveşte, asta-i tot.

Pierson privi cronometrul încastrat în panou : două şi cincisprezece !

Probabil că Rodney ghicise adevărul : proiectorul nu funcţiona, indiferent din ce cauză. Prilejuri de defectare se găseau cu duiumul. Chiar ostaşul respectiv poate că o fi fost omorît în timp ce străbătea oraşul. Într-un atare infern, era imposibil de regăsit, cu aparatul său. Grupul de comando aştepta probabil pe plajă, blestemînd Marina militară că-l lăsase baltă. La urma urmei, NIGGER nu vestea oare distrugerea sau capturarea celor trei baterii ?

— O să ne mai apropiem, anunţă Pierson. Pîndar, semnalizează formaţiei că vom înainta cu viteză redusă, cap compas o sută patruzeci.

— Am înţeles, domnule comandant !

Omul zbieră o bună bucată de timp în portavoce.

— Spune-le celorlalţi să se strîngă în jurul nostru, zise în încheiere Pierson. Nu e momentul să rămînă în urmă. Cu jumătate viteză înainte !

Vedeta-torpilor fremătă. Apa începu să lunece din nou pe lîngă coca sa profilată pentru viteză, şi vîntul mîngîie chipurile transpirate ale pîndarilor.

Pierson, obişnuit ca Rodney să-şi dea cu părerea, era decepţionat de tăcerea acestuia, uitînd că nu trecuse mult de cînd îl admonestase.

— Tot nimic, pîndar ?

— Nimic, *sir*. Vedetele ne urmează.

— Încetează orice semnalizare. Fă ce ştii ca să nimerim exact în dreptul pifanilor, chiar de-ar fi să mergem

de-a-ndaratelea. Vreau să sosim acolo unde ne aşteaptă, şi nu altundeva.

Omul făcu o strîmbătură al cărei sens era evident, de parcă ar fi luat drept martor orizontul cuprins de flăcări.

— Descurcă-te. Din clipa asta eşti pilotul întregii flotile !

Marinarul scoase un fel de scîncet şi-şi duse la ochi binoclul greu, cu lentile albăstrii. Exploziile deveneau tot mai distincte pe măsură ce distanţa se micşora. Uneori se auzea vuietul profund al incendiilor, amestecat cu pîrîiturile repezi ale lemnului uscat. Şuieratul bombelor sau al proiectilelor subcalibrate domina cîteodată vacarmul.

Un fuzelaj incendiat străbătu tot cerul înainte de-a se prăbuşi într-o jerbă de scîntei [1] !

— Ne aflăm la mai puţin de-o milă, *sir*, anunţă un pîndar.

— Nu vezi nimic ?

— Nimic ! Formaţia ne urmează.

— Ţine mereu coasta sub observaţie, mormăi Pierson, care se aştepta să fie descoperit dintr-o clipă într-alta de pîndarii nemţi.

Din fericire, aviaţia militară britanică atrăgea asupra ei toate fascicolele de lumină ale proiectoarelor. Era deajuns ca unul singur să fie îndreptat spre mare, ca în secunda următoare să se dezlănţuie infernul.

Pierson ştia care ar fi fost rezultatul unui tir precis asupra unei vedete cu puntea supraîncărcată de ostaşi incapabili să se apere. Izgoni cu o strîmbătură imaginea care se impusese minţii sale.

Luminile înroşeau marea de jur împrejurul flotilei şi umbra vedetei se legăna cînd şi cînd pe-o hulă de culoarea sîngelui. La bord fiecare îşi ţinea respiraţia.

— E greu de menţinut legătura optică cu restul flotilei, domnule comandant ! semnală al doilea pîndar.

[1] Pînă în momentul pornirii vedetelor la atac, batalionul 114 de artilerie antiaeriană (FLAK) trăsese 6 500 de obuze, doborînd 28 de bombardiere grele (n.a.).

— Chiar la viteza asta ?

— Hula sporește.

— Descurcați-vă cum știți, dar fără portavoce.

Pierson știa că cea mai mică adîncitură între valuri putea ascunde în întregime linia joasă a unei vedete-torpilor.

Ideea unei eventuale întoarceri îi trecu prin minte. Avea tot mai mult certitudinea că va fi vorba mai curînd de-o evacuare decît de-o debarcare. Vor avea trupele răgazul să ajungă la obiectivul lor în puținele ore de întuneric care le rămîneau ?

O furtună de explozii salută aruncarea unui covor de bombe. În străfulgerările scînteietoare, coasta se profila cu precizia unui decor.

— Deviem spre tribord, domnule comandant !... Și ne aflăm periculos de aproape.

— Babord douăzeci și cinci, ordonă Pierson. Să-mi atrageți atenția cînd veți crede că ne aflăm în fața ued-ului. Dacă e vorba de altceva, păstrați-vă părerile pentru voi.

— S-ar zice că hunii au orbit cu toții ! bombăni un infanterist de marină.

Cum de nu fuseseră încă zărite cele nouă vedete care se legănau la mai puțin de opt sute de metri de coastă ?

— Atenție, domnule comandant ! *Sikh* vine drept spre noi !

— Pe drum înapoi ! urlă Pierson, zdrobind aproape interfonul.

Duduind ca o locomotivă aflată în plină viteză, uriașa coca a distrugătorului se năpustea spre vedeta-torpilor. Mastodontul, orb, brăzda valurile cu etrava-i puternică.

Vedeta-torpilor, a cărei viteză era aproape nulă, nu avu de învins nici o inerție și răspunse imediat. Îngrozit, Pierson văzu flancurile blindate ale distrugătorului astupîndu-i vederea la mai puțin de cincizeci de metri. Îi ghicea silueta elegantă după luminile de la orizont pe care le acoperea trecînd, și care reapăreau în urma lui.

Brusca manevră făcută de *Lucky-Mae* surprinsese toate vedetele și o oarecare derută începu să-și facă loc în rîndul flotilei.

— Înainte cu toată puterea ! ordonă Pierson pentru a-și relua locul, în timp ce pîndarii se agitau frenetic în spatele lui.

— Mii de tunete, acum e în regulă ! bolborosi Rodney, apăsînd pe timonă cu toată greutatea trupului său.

Fulgerător, un proiector de coastă își lansă raza spre larg. Uriașul fascicol de lumină albastru-deschis mătură creasta valurilor, șovăi cîteva clipe și prinse în plin coca distrugătorului *Sikh*.

O bubuitură îi răspunse imediat : distrugătorul deschisese focul, scuipînd prima salvă. Patru obuze de 210 țîșniră mugind spre țărm.

Acum alarma era dată oficial. [1]

Pe de altă parte, Pierson, ordonînd o jumătate de întoarcere fără a reduce viteza torpilorului său, evită ucigașa îmbrățișare a proiectorului.

— *Zulu* la tribord în față !

Pîndarul tocmai zărise al doilea distrugător îndreptîndu-se cu toată viteza spre intrarea în port.

— Atacăm ! strigă Pierson, în mintea căruia nu mai stăruia nici o îndoială.

Vedeta se avîntă în fruntea formației.

— Transmite-le prin portavoce ordinul să ne urmeze.

— Înțeleg, *sir* !

— Înainte cu toată puterea ! Încărcați tunurile.

Pe puntea pupa, în timp ce se roteau mitralierele cu două țevi, infanteriștii de marină se scuturau de apă, potrivindu-și pentru ultima oară curelele echipamentului. Una după alta, țevile pieselor Lee-Enfield se înălțară pentru a înclicheta primul încărcător. Spre puntea prora,

[1] Erau orele patru dimineața. Un locotenent din regimentul 46 FLAK descoperise distrugătorul *Sikh* (detectat în prealabil prin radiolocator) cu un proiector de antiaeriană de 30 de centimetri (n.a.).

tunul Bofors 40 oscila greoi, în timp ce încărcătorul unu înzăvora chiulasa peste un proiectil trasor.

Datorită acceleraţiei, viteza făcea aerul să şuiere, şi cei doi pîndari lăsară capetele în jos, să poată ţine ochii deschişi. Aplecat înainte, ţinînd timona nemişcată, Rodney continua să privească înspăimîntătoarea furtună de flăcări spre care era aţintită etrava.

Pierson ţinea ochii pe jumătate închişi şi chipul său ascetic devenea şi mai dur în lumina schimbătoare.

— S-a pierdut legătura cu *Little Daisy* 124, domnule comandant.

— Ne va urma cum poate.

O jerbă de trasoare împroşcă suprastructurile distrugătorului H.M.S. *Zulu*, aruncînd mari cantităţi de apă pe punţi.

— Tir de reglaj... ticăloşii, nu-şi pierd vremea !

Nava viră spre babord. Reculul tuturor turelelor se produse simultan, şi noaptea se umplu de răcnetul sălbatic al proiectilelor. Pe coastă o baterie apăru înconjurată de fulgere. *Sikh* deschise focul la rîndul său, trăgînd în toate direcţiile.

— *Oscar* nouă şapte a luat-o înapoi, domnule comandant.

— Eşti sigur ?

— Absolut sigur : nu mai înainta aproape de loc.

— Ai rămas în contact optic cu celelalte ?

— Cam greu. Pornirea noastră le-a surprins pe toate. H.M.S. *Zulu* a provocat o întreagă încurcătură ţîşnind înainte.

— Le vezi ori ba ?

— Nu pe toate !

Pierson era ispitit să dea ordinul de reducere a vitezei pentru a îngădui celorlalte vase să-l ajungă. Dar alarma fusese dată ; bateriile de coastă intacte şi distrugătoarele se împroşcau reciproc într-un duel ucigător de artilerie. Pe uscat toate trupele disponibile urmau să iasă din adăposturi, iar statele-majore, încă existente, erau nedumerite de tăcerea celor trei baterii de la Oum es Sciausc.

Prin urmare, trebuiau debarcaţi cît mai mulţi ostaşi înainte ca nemţii să se dezmeticească.

Tirul fiind reglat prea lung, un obuz vîjîi pe deasupra flotilei. În port noi proiectoare se concentrau asupra distrugătorului *Sikh*, care riposta fiecărei lovituri. H.M.S. *Zulu* ca şi distrugătoarele de escortă din clasa *Hunt* nu fuseseră încă detectate.

— Formaţia se împrăştie, domnule comandant !

La strigătul de alarmă al pîndarului, Pierson începu să blesteme. Era prea aproape acum ca să manevreze, iar zgomotul asurzitor al motoarelor împiedica folosirea megafoanelor. Să micşoreze viteza, nici gînd. Mai curînd să profite la maximum de faptul că nici un proiector nu-şi aţintea încă degetul de foc asupra vedetelor.

— Asta-i nebunie curată ! exclamă deodată Rodney, care în faţa unui asemenea spectacol nu mai reuşea să-şi ţină gura.

Avea pur şi simplu senzaţia că pătrunde în incendiu : pe uscat, pe mare sau în aer, păduri de serpentine multicolore se încrucişau şi fiecărui ostaş i se părea întrucîtva că a ajuns în iad după ce-a străbătut o lungă boltă de lumină.

— Măcar eşti sigur de obiectiv, pîndar ?

Pierson fu nevoit să repete întrebarea, căci ostaşul nu părea să-l audă, ocupat cum era să privească straniul creuzet incandescent a cărui gură se căsca dinaintea lui.

— Ei, pîndar !

— Domnule comandant ! strigă omul, cred că cele două ieşituri se află în faţa noastră. Mi s-a părut că văd...

— Ah ! ţi s-a părut ! exclamă furios Pierson.

Dar ce să-i reproşezi unui ostaş care se trezeşte deodată că i s-a încredinţat o responsabilitate zdrobitoare, complet disproporţionată faţă de îndatoririle pentru care a fost pregătit ?

Oceanul de flăcări se oglindea acum în apă de parcă vedeta ar fi traversat un strat de păcură aprinsă. Primele amănunte ale coastei se precizau dansînd : ruine şi reţele de sîrmă ghimpată. Nimic nu mişca încă, şi această linişte avea în ea ceva sinistru.

Prea tirziu spre a face cale întoarsă : distanța era de cîțiva zeci de metri. Primele valuri se spărgeau rostogolindu-se, înspumate. Pe puntea pupa infanteriștii de marină se pregăteau, gata să sară. Treizeci de *mae-west* [1]-uri cu copcile descheiate zăceau presărate pe punte.

În acel moment Pierson înțelese că următoarele secunde vor fi hotărîtoare pentru viața lui. Dacă nimerise pe altă plajă, nu va exista îndurare nici pentru el, nici pentru vreunul din cei care bîțîiau de frică în preajmă-i.

— *Sikh* a fost lovit ! strigă cineva cu vr. glas din care răzbătea spaima.

Pierson strînse mai tare parapetul și simți frica amorțindu-i creierul și paralizîndu-i membrele.

— Reduceți viteza ! izbuti el să bîiguie înainte de-a se lăsa în voia soartei.

[1] Denumire populară a unor centuri de salvare (după numele unei foste vedete de cinema) (n.t.).

CAPITOLUL XI

Euforia care cuprinsese la început grupul de comando condus de Haseldy fu spulberată de un duș rece. Bucuria provocată de știrea că grupul Bates distrusese obiectivul fixat fusese urmată de îngrijorare ; apoi, pe măsură ce trecea timpul, de consternare.

În cîte-o groapă săpată la repezeală înapoia unei grămezi de bolovani sau ghemuiți după vreun parapet format din saci de nisip, fiecare ranger privea cu teamă spre ruinele alburii. Dar în mintea lor — obsedată de plaja care ghiceau că se încăpățînează să rămînă pustie în ciuda cărărilor pe care reușiseră să le balizeze printre cîmpurile de mine — blestemau Marina militară.

Nici unul nu aflase de cele întîmplate cu proiectorul, și furia lor se cristaliza în jurul nevăzutelor vase care reprezentau pentru ei salvarea și viața.

Încetul cu încetul, încetară să mai aștepte duduitul estompat al motoarelor navale sau tropăitul înfundat al ostașilor îndreptîndu-se spre capul de pod.

Numai datorită disciplinei de fier care le intrase în sînge rămîneau țintuiți la pămînt, înghesuiți spre mare, dinaintea lor întinzîndu-se doar neantul. Mulți dintre ei, tentați să se strecoare printre dărîmături și să scape din această capcană ucigătoare, trebuiau să-și concentreze întreaga voință spre a nu ceda ispitei.

În beciul unde umezeala mării străbătea prin pereți sub formă de mucegaiuri tentaculare, sergentul Deale și Bob Stany stăteau tăcuți de-o bună bucată de vreme. Și ei treceau prin toate fazele descurajării.

Fără să știe, cei doi se gîndeau la același lucru : cît de mult ar fi preferat, în clipa aceea, să n-aibă nici un fel de grad, nici o răspundere, ca să-și poată încerca norocul SINGURI !

Dar iată : dacă un ostaș părăsea locul unde se găsea, izbutind să revină la grosul trupelor, era un erou. Dacă un gradat părăsea postul nu era decît un trădător. Și dacă reușea cumva performanța de a străbate printre gloanțele nemților, nu-i folosea decît pentru a cădea sub acelea ale unui pluton de execuție.

Bubuiturile bateriilor FLAK cunoscură un scurt răgaz. Pe cerul negru smocurile de lumină deveniră mai puțin dense.

— S-ar zice că antiaeriana a obosit, bombăni Deale, care simțea cum i se închid încet-încet pleoapele de somn.

Tensiunea momentelor pe care le trăia îl făcea să uite cele cinci zile de deșert pe care trebuise să le îndure pentru a pătrunde în Tobruk prin sud.

— Și *bombing-command*-ul de asemenea, zise Stany cu un glas obosit, păcat că n-a putut amuți toate aceste baterii de la prima lovitură.

Subofițerul schiță un zîmbet amar.

— Și toate astea de pomană ! Jalnic !

Bob Stany ridică ceasul pînă în dreptul ochilor. Slaba luminozitate a acelor cadranului îi arăta că e aproape patru.

— La ora asta ar fi trebuit să fim cu toții reîmbarcați... și infanteriștii de marină așijderea, în urma noastră. Îndată se luminează de ziuă.

Figura energică a lui Deale se încordă deodată.

— Ascultați, *sir* ! S-ar spune că... da, e o salvă de marină ! Una zdravănă !

Într-adevăr, Stany auzise și el mugetul obuzelor trase de distrugătorul *Sikh*.

Un nou infern se dezlănțuia, după cel dinainte, și trasoarele înlocuiră treptat șuierăturile bombelor de cinci sute de livre.

— Încep să mă dumiresc : mărimile de la statul-major au hotărît să anuleze debarcarea infanteriștilor din cauza lui Bates : prea mare întîrziere. Trec la partea a doua : atacarea aprovizionării.

— Și atunci cu noi, cum rămîne ?

— Păi, ne-or fi uitat. Nouăzeci de rangeri nu-i mare lucru pentru ei !

Stany îl auzi pe Deale respirînd tot mai apăsat.

Duelul de artilerie se repercuta în toate direcțiile. Din beci cei doi nu puteau vedea scăpărarea ciocnirilor.

— *By Jove* ![1] iată-i, *sir* !

Un freamăt străbătu fortificațiile.

— Marinarii ?

— Nu... italienii !

Bob Stany avu o senzație de greață. De data aceasta totul se sfîrșise. Vînatul urma să fie ucis. Încercă să-și izgonească din minte imaginea cadavrului său sfîrtecat sub dărîmăturile beciului. Și totuși în felul acesta avea să sfîrșească.

Chipul lui Nancy pluti, de pe-acum neclar, înapoia pleoapelor închise.

O iubise cu-adevărat. Nu încetase să se gîndească la ea, să retrăiască în sine, cu o încîntare mereu reînnoită, rarele clipe pe care le petrecuseră împreună. Dar nu fusese decît un vis. Și un vis trebuie neapărat să ia sfîrșit.

Trecea fără nici o tranziție de la vis la coșmar, asta era tot.

Tras de cine știe unde, un glonț se izbi de frontonul ferestruicii cu un zgomot înăbușit.

— Blestemații ! bombăni Deale cînd jerba de scîntei se stinse.

O rafală de mitralieră Statti își făcu auzit zgomotul de hîrîitoare și schijele țiuiră îndelung printre ruine.

— S-ar zice că s-au enervat macaronarii, spuse Deale, suduind cu un zîmbet sinistru.

— Chestiune de minute pentru noi.

[1] Pe Jupiter ! (engl.)

— Sper că măcar Flota îi pisează zdravăn înspre port.

— E-o porcărie, ne vor face să plătim pentru toți camarazii lor uciși în adăposturi !

— Sigur, vă dați seama ce bucurie va fi pe capul lor cînd s-o lumina de ziuă.

Stany se îmbățoșă.

— Nu încape îndoială, sergent ! zise el scurt. Ai cumva intenția să te predai ?

— Da, domnule locotenent. Cînd o luptă devine zadarnică, cred că singurul lucru rațional e să te constitui prizonier. E chiar o datorie. Tot restul nu e decît utopie. Aparțin uneia din cele mai bune unități ale armatei britanice. O știu, pentru că am asudat destul ca să-mi obțin tresele. Și nu mi s-a urcat la cap !

Bob aprobă, în minte doar.

— Oricum, nu dau multe parale pe pielea celor care au fost puși să îmbrace o uniformă germană !

— Toate greșelile se plătesc, mai ales acelea ale comandanților.

Deale își lipi deodată obrazul pe patul armei sale. Pistolul-mitralieră Sten se imobiliză înainte de-a țîșni din el o scurtă rafală. În locul cu pricina, o grămăjoară cenușie se chirci la baza unei fațade în care se căscau găuri.

— Strașnică lovitură, Deale !... Dacă vrei cu tot dinadinsul să fim reperați...

Soneria pițigăiată a telefonului îl amuți pe Stany, care tresări de emoție.

— Locotenent Stany ? Aci Haseldy. Flota de război a deschis focul...

— Italienii noștri la fel !

— Ceva nou cu Bates ?

— Nu se mai aude nimic de douăzeci de minute... cred că au încetat să-și mai pună întrebări.

— Cînd crezi că vor ataca nemții ?

— Oricum, nu mai durează mult, ocupă poziții în jurul nostru.

— Te prezinți imediat la mine în cazemata de tir. Repet : imediat.

Stany nu mai avut timp să confirme : Haseldy închisese telefonul. Atinse antebrațul lui Deale, stînjenit că părăsea linia avanposturilor în clipa cea mai grea și convins că n-o să-și mai vadă vreodată subofițerul adjunct.

Îi spuse, evitînd să-l privească în ochi :

— Mă cheamă comandantul. Mă bate gîndul că poate e vorba s-o ștergem cîte unul !

N-auzi răspunsul, acoperit de bocănitul pașilor săi urcînd treptele. Afară i se păru că bombardamentul naval ia proporții pe care nu le bănuise. În partea de sud a orașului incediile continuau să-și înalțe flăcările. Absența vîntului le înălța spre cer ca pe niște torțe uriașe.

— Ne lasă baltă, așa-i, *sir* ? scînci un ranger pitit după o fîntînă cu cimentul fărîmițat.

Stany îl recunoscu pe Conway.

— Ba nicidecum... negă el sărind într-o tranșee de legătură.

Cu fața spre larg, în direcția de tragere a cazematei, Haseldy nici nu întoarse capul cînd radistul, transformat în santinelă, îi anunță sosirea lui Bob.

— Ai vreo idee despre motivul pentru care te-am chemat, domnule locotenent ? întrebă el de cum auzi scrîșnind pietrișul în spatele său.

— Absolut nici una, *sir*, și...

Stany închise gura : un vas ardea în larg, rotindu-se nebunește în jurul lui. Coama flăcărilor îl transforma în rug. Cîteva turele mai funcționau, scuipîndu-și obida.

— Uite-așa ține de unsprezece minute, spuse întunecat Haseldy. Ciudat că n-a explodat încă. Ar fi fost mai bine pentru bieții băieți care se pîrjolesc înăuntru.

Glasul nu trăda nici cea mai mică emoție. Bătrînul ofițer spusese asta întocmai cum se enunță un adevăr elementar, ca și cum era vorba de-o constatare de logică pură.

— Celelalte s-au retras ?

— Nu, domnule locotenent. Și se trage de peste tot. Cred că vor plăti scump lovitura asta în plin !... Adineauri un distrugător s-a apropriat să-l remorcheze.

— Și ?

— A fost nimerit înainte de-a se putea apropia suficient. A priceput cum stau lucrurile şi a luat-o la sănătoasa, afundîndu-se în beznă ![1]

În acel moment Bob Stany avu certitudinea că totul e pierdut.

— Şi cum rămîne cu noi, în povestea asta ? Şi-au bătut zdravăn joc de noi la statul-major mixt. Cui îi pasă de cincizeci de aventurieri ?

— Ai ceva de propus ?

O rafală de Spandau ţăcăni în noapte. Îi răspunse detunătura seacă a unui Lee-Enfield şi mitraliera amuţi.

Deodată, un clipocit intens se auzi dinspre plajă. Nu, nu era un vis ; zgomotul se preciza. Desprinzîndu-se din întuneric, fleşcăind printre ţîşnituri continue de spumă, un infanterist de marină ajunse pe nisip.

Uluiţi, cei doi ofiţeri rămaseseră neclintiţi, privind amănunţit uniforma kaki leoarcă de apă ; casca teşită şi jambierele montante.

Ostaşul avea un pistol automat pe care-l aţintea drept înainte, ameninţînd întunericul.

Desfăşuraţi în tirăgători, ceilalţi infanterişti de marină se iviră la rîndul lor. Lucru ciudat, se culcau fără nici un zgomot de cum ajungeau pe nisipul uscat şi li se zăreau baionetele lungi înclinîndu-se pînă la orizontală.

— Nu se poate ! zbieră Haseldy, nevenindu-i să creadă.

Trecu prin faţa radistului şi, cu Stany pe urmele paşilor lui, se năpusti în întîmpinarea infanteriştilor de marină. Avea impresia că o adevărată mulţime urma să apară.

Ostaşul cu pistolul, doar îngenunchiat, privea cazemata mută. Se răsuci instinctiv cînd apăru Haseldy.

— Iată-vă, în fine, marinarilor ! glumi colonelul, beat de fericire.

[1] În realitate, văzînd distrugătorul H.M.S. *Sikh* în dificultate, H.M.S. *Zulu*, nava-soră, s-a apropiat să-i arunce un cablu de amarare. A reuşit să remorcheze epava, dar un obuz de 88, oricît s-ar părea de necrezut, a rupt cablul. Puţin mai tîrziu, H.M.S. *Zulu* ; lovit de trei ori, s-a scufundat imediat, atins de-o baterie italiană dotată cu tunuri englezeşti de 76,5 ! (n.a.).

O mare rumoare se stîrni în rîndul rangerilor, care simţiră cum li se destind nervii dintr-o dată.

Ofiţerul de marină se ridică şi salută reglementar, ignorînd mîna întinsă.

— Căpitan-locotenent J. E. Pierson, ofiţer de punte !

— Ofiţer de punte ! aproape că strigă Haseldy de bucurie adresîndu-se lui Bob, ai auzit vreodată ceva mai frumos în viaţa dumitale ? Dar, lăsînd asta, ne-aţi băgat în toţi sperieţii !

— Proiectorul de semnalizare, începu ofiţerul, fără un zîmbet pe faţă.

— Defect. Vă cerem scuze. Fără îndoială că din cauza bombardamentului, răspunse Haseldy, pe care răceala cazonă a lui Pierson începea să-l indispună. Ştiţi că a trebuit să străbatem toate lucrările de apărare ale naziştilor !

Pierson dădu din cap cu aerul că ştie despre ce e vorba.

— Ne socotim onoraţi că am putut să vă venim în ajutor, domnule colonel.

— Ce efectiv aveţi ?

— Patruzeci de ostaşi pe vedeta mea. Restul flotei vine din urmă. Am întîmpinat multe greutăţi pînă să vă găsim, căci aşteptăm de trei ore în larg. Deriva de coastă...

Cuvintele acestea cuprindeau oare un reproş discret ? Comandantul grupului de comando se prefăcu a nu-l fi remarcat. Arătă spre flăcările şi ţîşniturile de aburi care înconjurau acum distrugătorul.

— Şi dumneavoastră aţi întîmpinat unele dificultăţi suplimentare, după cum văd.

— E *Sikh*. Trei obuze perforante în carenă. Maşinile inundate. Nu-l mai poate ajuta nimic, nu mai răspunde comenzilor.

— Bine, spuse Haseldy. Ostaşii dumitale sînt prea expuşi pe plajă. Trebuie evitată aglomerarea cînd vor sosi ceilalţi. Ar fi mai bine să treacă la nivelul perimetrului meu.

— Dimpotrivă, cred că ar trebui menţinuţi ca unităţi constituite. Dacă se amestecă cu pifa... cu cei din

grupele de comando, nu-i vom putea regrupa spre a-i trimite...

Haseldy făcuse doi paşi înapoi. O arteră a gîtului îi zvîcnea puternic şi chipul i se înăsprise.

— Mi-e teamă că va trebui să vă dezamăgesc, domnule căpitan-locotenent. Dar mai înainte de-a vă trimite ostaşii la asalt trebuie totuşi să existe o plajă de debarcare. Dacă vreţi s-o menţineţi, grăbiţi-vă să-mi întăriţi rîndurile.

Pierson şovăi şi privi neliniştit spre larg. Cei doi ofiţeri îi surprinseră gestul şi o umbră de îngrijorare trecu pe chipul lor.

Un şuierat rapid răspunse întrebării care le ardea deja buzele: a doua vedetă se apropiase de coasta joasă cu viteză redusă, profitînd de pescajul său foarte mic.

Infanteriştii de marină se lăsau să alunece de-a lungul bordurilor, ţinîndu-se încă de punte înainte de-a face, precauţi, primul pas. Alţi patruzeci de ostaşi se desfăşurară, înaintînd calm, cu arma ridicată deasupra căştii.

Efectivul lor depăşea acum pe cel al rangerilor care, recăpătîndu-şi pe jumătate calmul, îşi văzură numărul sporit acum de peste două ori.

— *Baker* prezent la post, *sir*, raportă un sergent-major pocnind din călcîie.

Vedetele porneau înapoi cu mare înfrigurare, grăbindu-se spre vasele de transport pentru a aduce a doua serie.

— Voi avea nevoie de oameni care să jaloneze drumul, domnule colonel, remarcă Pierson văzînd cele două subunităţi aliniindu-se la aceeaşi înălţime pe nisipul îngheţat. Ostaşii mei nu cunosc poziţiile dumneavoastră. Riscă...

— Newmann ! Caporal Newmann ! strigă Haseldy.

Bărbatul se ivi ca ieşit din pămînt, fără ca vreun zgomot să-i fi trădat prezenţa. Pierson îşi stăpîni dorinţa de a face un pas înapoi la această apariţie bruscă, pocită de-o informă bonetă de lînă sub care se zărea strîmbîndu-se un chip murdar.

— Ia cele două grupe. Vor fi întărite primele linii. Prima grupă la stînga, cealaltă la nivelul cazematelor exterioare.

Unul după altul, infanteriştii de marină se ridicară în picioare, avînd grijă ca nici un grăunte de nisip să nu vină în contact cu chiulasa armei lor.

Stany, Pierson şi Haseldy rămaseră singuri, cu privirile îndreptate spre larg. Canonada continua cu aceeaşi intensitate şi salvele se succedau fulgerător. Portul era scăldat literalmente, în flăcări.

Cîteva grenade explodară printre poziţiile rangerilor, apoi tăcerea se lăsă din nou.

— Am scăpat şi de data asta, mormăi Haseldy, urmărind de curiozitate schimbarea la faţă a lui Pierson.

Triumfător şi cu o nuanţă de dispreţ la început, devenise încordat, apoi înspăimîntat. Ofiţerul de marină arunca într-ascuns tot mai dese priviri către bezna de nepătruns a mării.

— Credeţi că vor porni la atac imediat ? întrebă el ca să creeze o diversiune şi să scape de privirile pe care le simţea aţintite în ceafa lui.

— E chiar de mirare că încă n-au făcut-o !

— Nemţii sau italienii ?

— Cu siguranţă că şi unii şi alţii. Spuneţi-mi, pomeneaţi de-o flotilă. N-am văzut decît două unităţi. Unde sînt celelalte, domnule căpitan-locotenent ?

Pierson îşi strînse buzele subţiri înainte de a răspunde dintr-o răsuflare :

— Mi-aş da solda pe zece luni s-o ştiu.

— Optzeci de ostaşi, e bine. Cu ai mei fac o sută douăzeci. Numai că de partea cealaltă sînt douăsprezece mii !

— Proiectorul de semnalizare....

— Ştiu. Mulţumesc ! rosti tăios, printre dinţi, Haseldy, întorcîndu-i spatele.

Înainte de-a se îndepărta, se adresă lui Stany:

— Am să minez cele două tunuri de 180, domnule locotenent. Vei rămîne pe plajă să călăuzeşti... „al doilea val" !

Tonul sfichiuitor nu admitea replică.

Pierson îşi atinti ochii negri spre silueta care se îndepărta, apoi plecă privirea spre Stany. Tresări cînd dădu cu ochii de plăcuţa de identificare cusută pe buzunarul, stîng al uniformei de campanie a acestuia.

— N-am înţeles prea bine numele dumneavoastră, se justifică el.

— Scuzaţi-mă, am uitat să mă prezint. Locotenent Stany Bob, din L.R.D.G.

— Stany... Dumneavoastră !

— Ce vă miră ? Ne-am mai întîlnit ?

Aerul fîşîi deodată repede, s-ar fi zis că şopteşte cineva, şi urmă imediat fulgerul ucigător al unui obuz de mortiere. Se treziră amîndoi cu nasul în nisip, în timp ce schijele înstelau betonul cazematei deasupra capului lor.

Un al doilea proiectil făcu să ţîşnească în aer o coloană de pămînt la zece metri de ţărm.

— Tir de reglaj, spuse Stany, scurmînd frenetic nisipul cu mîinile şi cu picioarele.

Lîngă el, Pierson îi imita gesturile, lopătînd nisipul cu o energie înzecită de spaimă.

O tăcere apăsătoare se lăsă din nou asupra plăjii. Stany se opri deodată, înălţînd capul.

Asurzitorul zgomot al bombardamentului fusese curmat brusc de-o acalmie alcătuită din miile de pîrîituri ale incendiilor, foşnetul valurilor sau chiar, uneori vreun obuz răzleţ. Puţinul care se mai vedea din distrugătorul *Sikh* era pe cale de-a fi înghiţit de valuri. În zare, o navă la pupa căreia se mai vedeau licăririle roşcate ale unui incendiu se îndepărta cu toată viteza.

Bombardierele dispăruseră. Antiaeriana amuţise dintr-o dată.

Pentru prima oară, locotenentul Stany simţi cum îl străbate un val de panică. Niciodată, nici în misiunile cele mai periculoase, nu se aflase într-o asemenea situaţie, fără măcar o fărîmă de speranţă.

Cu spatele spre apele pustii ale mării, în mijlocul unui oraş avînd o garnizoană disproporţionat de numeroasă, în comparaţie cu ei, nu le mai rămînea decît o singură şansă : să supravieţuiască atacului şi operaţiei de curăţire care avea să urmeze atacului.

Dar, chiar în cazul ăsta, naziştii nu le-ar ierta în ruptul capului felul în care fuseseră cît pe-aci să se lase traşi pe sfoară.

Stany sări în picioare.

— Veniţi încoa, că acum începe mardeala !

Traversă plaja în pas alergător şi se lăsă de-a berbeleacul într-o tranşee. Pierson sări peste parapet imediat după el. În ambrazuri, infanterişti ai marinei şi rangeri vegheau cot la cot.

— S-a zis cu noi, domnule locotenent ? spuse un ranger întorcînd spre el un chip pe care nu se vedeau semne de resemnare.

— Deocamdată cred că nu. Probabil că nemţii nu vor ataca înainte de-a se lumina de ziuă. Pînă atunci...

Se auziră pîrîind cîteva rafale, îndepărtate şi sporadice.

— Aţi auzit, *sir* ?

— Ce s-a întîmplat ?

Rangerul surîse cu amărăciune.

— Nişte supravieţuitori din grupul de comando al lui Bates. Îi vînează printre ruine. Nemţii sînt oameni metodici !

Stany dădu ostaşul la o parte şi, luîndu-l pe Pierson cu el, reveni lîngă Deale, în beciul care adăpostea postul de comandă.

— Ceva nou, sergent ?

Subofiţerul arătă cu bărbia spre piaţă. Stany întinse capul spre ferestruica prin care începuse să se strecoare o lumină palidă.

Trei cadavre zăceau în mijlocul terenului pustiu.

— Dar... sînt englezi !

— Tocmai. I-am zărit cînd au apărut de după un colţ de stradă zbierînd: „Nu trageţi !"

— Şi unul dintr-ai noştri...

— Nu.... cineva din spatele lor. O singură rafală i-a curăţat pe toţi. Erau băieţii lui Bates. Pe unul îl cunoşteam.

Pierson aruncă o scurtă privire prin deschizătură. Bătăliile purtate de infanterie i se părură şi mai respingătoare decît îşi închipuise.

— *Sir*, continuă subofiţerul imperturbabil, observaţi că unul dintre ei face pe mortul. Adineauri l-am văzut mişcînd. Ailalţi n-au băgat încă de seamă.

Un ţăcănit rapid străbătu aerul şi două rachete îşi desfăcură florile albe deasupra oraşului. Tirul încetă.

— Ciudat, şopti Stany, suflînd cîteva firişoare de praf de pe chiulasa Sten-ului său, dincolo nu se văd cîtuşi de puţin semne de debandadă.

— S-ar putea ca grupul Oward să fi dat greş.

— N-aş dori să aflu aşa ceva. Oricum, băieţii ştiau de la bun început că n-au nici o şansă la mie să scape cu viaţă[1].

Deodată, fără vreun semn prevestitor, o grindină de obuze trase de mortiere se abătu asupra bateriei. Probabil

[1] Grupul O... reuşise să neutralizeze santinelele şi să se infiltreze adînc în interiorul oraşului. Ghemuiţi printre ruine, aşteptară în zadar cuvîntul NIGGER. Pe măsură ce trecea timpul, văzînd că nu primesc nici un semnal, comandantul lor, convins că operaţia *Agreement* a fost contramandată în ultimul moment, se retrase cu toţi oamenii săi la ora unu noaptea. Obiectivele ce le fuseseră fixate : statul-major, o baterie de 88, o staţie de radio şi aeroportul rămîneau intacte (n.a.).

că trăgeau paralel, căci poziţiile se iluminau din pricina loviturilor. Rotocoale de fum gros, acru, acoperiră poziţia, orbindu-i pe mitraliori şi sufocîndu-i pe soldaţi.

Fiecare explozie era însoţită de ţipete şi urlete de spaimă, răspunzînd ca un ecou salvelor sistematice ale aruncătoarelor de mine.

În două minute, locul unde se găsea bateria semăna cu un peisaj lunar, în care se amestecau, într-un haos de nedescris, infanterişti de marină, rangeri, morţi, răniţi şi ostaşi teferi.

Două rachete îşi desfăcură pe cer jerbele de lumină albă, pentru a permite observatorilor nazişti să-şi regleze tirul.

Bombardamentul nu li se păru a fi provocat suficiente distrugeri: reîncepu cu o intensitate sporită.

— Nu vor să riste nimic, ticăloşii, făcu Deale, aşezînd încărcătoarele Sten-ului său în arc de cerc pe marginile ferestruicii.

În beci, zgomotul bombardamentului pătrundea estompat. Doar bolta se cutremura şi un praf fin desprins din tencuială polua şi mai mult un aer de pe-acum irespirabil.

Pierson îşi vîrîse pistolul în tocul de piele, dîndu-şi seama că nu-i putea fi de nici un folos.

— Şi bineînţeles că nu duc lipsă de muniţii, zise Stany rînjind, de-aici sînt ele trimise pe front ! Încă zece minute şi vor putea sosi cu brancardierii în frunte.

Un rănit coborî val-vîrtej scara beciului, şi, cu capul între mîini, se rezemă de zid.

Deale îşi ridică brusc pistolul-mitralieră şi apăsă cu putere pe trăgaci. Aproape în acelaşi timp izbucniră salve de împuşcături dinspre liniile de apărare răvăşite. Stany dădu fuga spre cealaltă parte a ferestruicii : într-un nor de praf şi de fum se zăreau alergînd nişte siluete. Schmeisser-ele lor licăreau cînd şi cînd.

Cîţiva ostaşi în uniformă se prăbuşiră, răsucindu-se în cădere. Tirul rangerilor deveni mai puternic, în ciuda golurilor provocate de aruncătoarele de mine.

Stany ochi un bărbat care striga un ordin. Puse în gestul său întreaga mînie, tot resentimentul pe care-l încerca ştiind că a procedat în modul cel mai nimerit, că a beneficiat de un noroc neverosimil şi totuşi se trezeşte înfrînt pentru că Flota s-a retras prea devreme [1].

Goli două încărcătoare unul după altul.

Un fluierat domină salva cu tirul său discordant. Nemţii şi italienii făcură stînga-mprejur dînd fuga să se pitească în spatele faţadelor distruse. Vreo douăzeci de cadavre zăceau în piaţă.

— Uf ! respiră uşurat, Stany, o acţiune ratată.

Deale avu un rîs scrîşnit.

— Priviţi, *sir*. Flăcăul de care v-am vorbit.

— Care ?

— Cel care făcea pe mortul. A profitat de ocazie s-o întindă spre noi !

Ofiţerul se aplecă. Praful se aşternea domol, acoperind trupurile cu un giulgiu fin de ghips.

„O să reînceapă", îşi spuse Deale, rozîndu-şi unghiile.

Stany se lăsă pe vine pentru a-şi umple la loc încărcătoarele. Tuburile de cupru goale zăngăneau între degetele sale.

— Ei bine, căpitan-locotenent Pierson, cum ţi se pare ? Nu-i mai bine decît la marină ?

[1] Ce se întîmplase ? Din pricina unui ghinion nemaipomenit, vedeta-pilot a unei flotile se defectase în mijlocul golfului. Nedispunînd de vreun ghid şi de legătura prin radio, în condiţii de vizibilitate zero, restul flotilei aşteptă fără ordine. Cînd distrugătoarele atacară pentru a încerca să accelereze debarcarea, vedetele-torpilor se năpustiră... numai două din optsprezece dădură de grupul H... Celelalte nu nimeriră golful... (n.a.).

Rezemat de zid, Pierson se întoarse încet.

— Nu m-am simţit niciodată atît de fericit, domnule locotenent, niciodată, înţelegi ? Niciodată n-aş fi cutezat să-mi închipui o atare situaţie: dumneata şi cu mine într-un beci !

Stany îi aruncă o privire neliniştită.

— Ce te-a apucat ? Ai înebunit ?

Surîsul schiţat de ofiţer dispăruse cînd auzi fîşîitul caracteristic torpilelor aeriene.

Bombardamentul reîncepea cu o intensitate sporită. În jurul cazematei de tragere cădeau în fiecare secundă cîteva proiectile. Traiectoriile verticale ale obuzelor perforante pătrundeau pînă-n fundul tranşeelor şi al adăposturilor transformîndu-le instantaneu în mormane de cadavre. Explodînd la suprafaţa solului, şrapnelele secerau poziţiile întărite.

Nimeni nu putea nădăjdui să supravieţuiască mai mult de cîteva minute într-un asemenea iad.

Deale, Stany şi Pierson se lungiseră la pămînt, cu mîinile la urechi şi cu gura deschisă, pentru a încerca să suporte efectul exploziilor fără a fi prea buimăciţi. Şase infanterişti de marină şi rangeri dădură buzna la intrarea beciului şi plonjară cu capul în jos.

— Ce bestii ! Ce bestii ! repeta într-una Deale.

Stany şi Pierson nu-l auzeau, ci vedeau numai cum i se mişcă buzele albite de sete şi de praf.

O detunătură extraordinar de violentă desprinse cîteva bîrne din tavan.

— Ce-o mai fi fost şi asta ? urlă Deale, pe care suflul îl dăduse de-a dura.

Stany se rostogoli în fundul beciului pînă la capătul scării, pe care o urcă încet. Cînd ajunse la nivelul solului,

nu mai recunoscu nimic din priveliştea pe care-o zărise abia cu cîteva minute în urmă. Nu mai exista decît cratere, coloane de fum şi grămezi de jar. Obuze cu fosfor aprinseseră un focar de incendiu pe-o şarpantă distrusă.

În depărtare, uriaşa cazemată de tragere nu mai exista: acoperişul se ridicase înainte de-a recădea, zdrobind tot ce se aflase dedesubt. Nu mai rămăsese din întreaga construcţie decît o platformă străbătută de crăpături abia vizibilă în haosul înconjurător.

Stany coborî din nou de-a dura pe trepte, grăbindu-se să scape din iad.

— Haseldy a aruncat bateria în aer[1].

Deale îşi lipi gura de urechea ofiţerului său :

— Mai e cineva pe sus ? zbieră el, arătînd cu degetul spre bolta de pietre.

— Nimeni... începu Stany, care simţea cum îşi pierde treptat sîngele rece.

Două siluete coborîră val-vîrtej. Unul din ostaşi îl tîrî pe celălalt spre un zid, apoi, răzgîndindu-se, îl culcă rezemîndu-i capul de-o piatră.

— Domnule locotenent Stany ! răcni el, trăgîndu-şi răsuflarea.

— Aici !

Bărbatul se apropie şi îşi scoase boneta de lînă cu care se şterse pe faţă. Pieptul îi sălta puternic sub cămaşa kaki sfîşiată.

— *Sir !...* Colonelul Haseldy a fost omorît. Preluaţi comanda [1] !

Stany ridică din umeri : să comande ce ? vru să întrebe, gîndindu-se la trupele decimate care luptau răzleţite, împresurate şi lipsite de orice mijloc de legătură.

[1] Colonelul H..., căzut la Tobruk, era comandantul suprem al L.R.D.G. (n.a.).

— Cred că nu voi avea de dat prea multe ordine, ostaş !

— Sosesc vedetele...

— Ce-ai spus ? sări ca ars Pierson, aplecîndu-se înainte.

— Flota de război a încadrat poziţia noastră cu tirul ei. Vedetele-torpilor sînt aici.

— Oricum, e prea tîrziu !

— Nu, spuse rangerul dînd frenetic din cap : sînt goale. Sînt pentru noi ! SÎNT PENTRU NOI, *SIR !*

Pierson schimbă o privire cu Bob. Cei doi bărbaţi se fixară o secundă.

— Se vede că hunii nu le-au zărit încă. Poate că mai există vreo şansă de-a nu pierde tot, rosti Stany.

— Păi atunci, să nu pierdem vremea.

— Imediat ce încetează bombardamentul.

— Dar e imposibil să se reîmbarce toţi ! Cum o să vă înştiinţaţi oamenii ?

— Scapă cine poate. Salvăm cît mai mulţi. Ceilalţi vor ţine loc de acoperire.

— Doar n-o să-i părăsiţi aici ! exclamă Pierson revoltat.

— Aşa, sau de loc. Păstrează-ţi luciditatea, strigă Stany, ieşindu-şi deodată din sărite. Chiar dacă se salvează doar zece rangeri, tot înseamnă zece nenorociţi teferi. Rămînînd aici, n-am face decît să pierdem ultima şansă. E-o treabă de secunde, nu-i aşa, ostaş ?

Omul aprobă cu vioiciune.

Stany se ridică dintr-un salt.

— Vedete pe plajă ! Imediat reîmbarcarea !

Toţi părură cuprinşi de înfrigurare. Unii se scuturară, dezmorţindu-se, alţii se năpustiră spre ploia de bombe plecîndu-şi capul, cîţiva încercară să vină în ajutorul vreunui camarad rănit, pierzîndu-şi astfel singura şansă de-a ajunge teferi.

Stany, Pierson și Deale ieșiră ultimii. Minele urlau fără încetare și schijele spulberau pămîntul la picioarele lor. Se sileau din răsputeri să răzbească printr-un nor de praf, călcînd peste trupuri, împiedicîndu-se de bucăți de sîrmă ghimpată sau căzînd în tranșee surpate.

— Voi reuși ! Voi reuși !...

Înfrigurat de spaimă și de voința de-a nu muri, cuvintele acestea sunau în creierul lui Stany ca niște ciocane.

— Voi reuși ! Trebuie... Toți cei de aici sînt morți... Norocul va fi iarăși de partea mea, va...

Căzu într-un adăpost pe jumătate surpat peste ocupanții săi, atinse ceva moale și reuși să iasă, înfiorat.

— ...Da, numai morți... doar morți și răniți... Hunii îi vor lichida pe toți. Nu vor lua prizonieri...

Îl fulgeră o durere în clipa cînd puse piciorul pe plajă : se clătină înainte de-a cădea pe spate.

Își apucă înfrigurat umărul : părea de plumb. La cel mai mic gest i se părea că-l străpunge un pumnal.

Consternat, îi zări pe rangeri și pe infanteriștii de marină alergînd spre mare. Unii îl călcară în picioare. Toți rămaseră surzi la chemările sale.

Strîmbîndu-se, proferă o insultă și se așeză în capul oaselor, încetînd să mai audă exploziile.

Marea clocotea ca un cazan. Gheizere înalte marcau loviturile „prea lungi".

Reuși să se ridice în genunchi, apoi în picioare. Nu-și dezlipea ochii de pe coca minusculă care se legăna la o sută de metri de țărm și care reprezenta singura lui speranță. Singura de-a rămîne viu și liber.

Numai că, pentru a ajunge acolo, trebuia să înoate. Pentru a înota îi trebuiau puteri. Iar pe Stany puterile îl părăsiseră aproape complet. Nisipul începuse să-i joace pe dinaintea ochilor.

Refuzînd să privească adevărul în față, făcu un pas, apoi încă unul.

Un infanterist de marină, care în penumbra zorilor nu-l văzuse, îl îmbrînci.

Stany se prăvăli în nisip cu un strigăt. O mare de flăcări îl răsturnă, zvîcnind, pe burtă : mina explodase la mai puțin de zece metri.

Leșinat, nu simți nici măcar brațul musculos care îl apucase de guler. Ochii săi, dați peste cap, nu putură să-l recunoască pe Ewald Pierson.

CAPITOLUL XII

Legănarea domoală a unui vas, în a cărui coca pătrundeau razele soarelui, îl readuse pe Bob din neantul în care plutea.

Întredeschise cu prudenţă un ochi, apoi privirea i se aţinti asupra unui hublou a cărui montură de aramă strălucea. O dată cu lumina puternică, prin fereastra deschisă pătrundea un miros de aer încins şi încărcat cu iod.

Cînd încercă să se mişte, Stany avu impresia că e legat. De fapt, era imobilizat de nişte curele pe-un pat de chingi. Menţinut ţeapăn, de-o atelă lungă şi acoperit de-un pansament gros, braţul i se părea monstruos.

Ochii rănitului făcură înconjurul încăperii. Universul său se limita la patru pereţi de metal alb. Un hublou, un pat de fier şi o masă ovală completau ansamblul.

Se afla, fără îndoială, în cabina unui vas.

Stany scotoci în adîncurile memoriei spre a-şi aminti cum de izbutise să scape din iadul de pe plajă. Strădania îi rămase zadarnică. Ultimul lucru de care îşi aminteă . un soare incandescent explodîndu-i în obraz.

Se întrebă dacă era o vedetă-torpilor sau dacă fusese transbordat pe o navă-spital.

Tambuchiul etanş se deschise cu un pocnet scurt şi un ofiţer de marină deşirat îşi făcu apariţia.

Stany îl recunoscu cu greu pe Ewald Pierson în această uniformă albastră nou-nouţă şi proaspăt călcată. Bărbierit, cu un păr negru deosebit de îngrijit pieptănat, Pierson părea scos din cutie.

Un zîmbet de complezenţă dezmiţit de-o privire prea fixă îi lumină fugar chipul.

— Constat cu plăcere că ţi-ai recăpătat cunoştinţa, domnule locotenent !

Stany se strîmbă a zîmbet.

Cît timp zăcuse în comă ? Plecă instinctiv ochii spre ceasul-brăţară, complet ascuns însă de bandaje.

Pierson îi zărise gestul.

— E ora nouă. Dormi de la cinci.

— Dorm ?

— Încă nu s-a găsit ceva mai bun contra durerii. Infirmierul meu ţi-a făcut cîteva injecţii. Îmi cer scuze pentru trezirea neplăcută.

Tonul monden cu care Pierson rostise această ultimă frază descreţi fruntea lui Stany.

— Ciudat : o clipă m-am crezut prizonier... Cum am ajuns aici ?

— Ai profitat de slăbiciunea mea, răspunse Ewald, al cărui chip exprimă deodată încăpăţînare, sau mai degrabă curiozitate : te-am văzut prăbuşindu-te, sergentul Deale tocmai fusese ucis. Vedeta aştepta în larg la o distanţă de două ancabluri [1] dar îşi lăsase la apă bărcile pneumatice. Oamenii nu aveau de străbătut mai mult de cincizeci de yarzi prin apă. Nemţii se dezlănţuiseră, îţi închipui ! Am reuşit să te îmbrac. Din clipa în care hunii au înţeles ce se pune la cale, au început să tragă din răsputeri. În ciuda perdelei de fum pe care am lansat-o, am primit două lovituri.

— Şi acum ?

— Acum te afli în cabina mea personală. La şaizeci de mile în larg. Distrugătoarele *Defiant* şi *Perth* sînt şi ele

[1] Veche unitate de lungime măsurînd aproape 200 m, folosită pentru lanţurile ancorelor sau pentru aprecierea unor distanţe mici (n.t.).

cu noi, împreună cu şase vase de escortă. Ne îndreptăm spre Alexandria cu viteză redusă, deoarece cîteva din vedetele mele rămîn în urmă.

Stany îşi îndreptă privirea spre hublou, dar nu văzu decît o pată de lumină orbitoare. Închise ochii. Încă îneţoşat de morfină şi de somnifere, creierul lui nu asimila decît cu încetinitorul ceea ce percepea.

Pierson închise cu o lovitură de călcîi uşa etanşă şi aţinti un ventilator mititel spre fruntea îmbrobonată de sudoare a rănitului. Ochii lui exprimară deodată un imens dispreţ.

Acesta era aşadar bărbatul care o sedusese pe Nancy ! Pentru a suta oară îşi reproşa că nu-l lăsase să agonizeze pe plajă... Ar fi avut exact soarta pe care o merita, după felul cum se purtase.

Bob îşi mişcă buzele :

— Vrei să-mi aprinzi o ţigară... sînt acolo, în buzunarul tunicii mele, şopti el, uitînd că era leoarcă de apă şi dezbrăcat la piele.

Pierson trase un sertar şi scoase un pachet de *Camel*. Vîrî o ţigară aprinsă între buzele rangerului, care trase un fum cu nesaţ.

— Şi acum, ce-ai de gînd să faci, domnule locotenent ? se informă Pierson cu voce aspră.

Stany tuşi.

— Rana e gravă ?

— Cred că nu. Desigur că vor fi necesare cîteva luni de reeducare.

— Probabil că voi pleca din Long Rangers. Mi-am îndeplinit datoria cu vîrf şi îndesat. Îmi vor lua alţii locul... Sînt sătul pînă-n gît, Pierson. Nu-ţi poţi închipui cît de sătul sînt.

Degetele îi tremurară un pic cînd scoase din gură ţigara al cărei fum îi intra în ochi.

— Cîţi dintre ai mei ai putut recupera ?

— Şaptesprezece.

— Eram nouăzeci cînd am plecat din Siwa ! De aceea sînt sătul pînă-n gît. Să pui într-una soarta la încercare, jocul permanenet cu moartea, tot timpul misiuni nebuneşti, în care alţii nu se bagă. Rana pe care am primit-o e un avertisment. Pentru mine, s-a încheiat.

Buzele ofiţerului se destinseră într-un zîmbet amar.

— M-am trezit deodată că am o fire de conţopist, Pierson ! Ce poate fi mai frumos decît un birou, un telefon şi un planton care să facă treaba în locul meu şi şi să-mi aducă nişte *whisky* pe furiş ? Vezi dumneata, cred că războiul e un lucru mult prea serios pentru a fi lăsat pe seama unor indivizi ca mine !

Bob avu un acces de tuse care părea că nu se mai termină.

— Şi în asta constă toată fericirea dumitale, domnule locotenent ?

Pentru a răspunde, Stany aşteptă ca bătăile nebuneşti ale inimii sale surmenate să se potolească.

— Nu. Nu numai în asta. Am avut norocul să cunosc ceva pe care indivizilor de genul meu nu le e dat să întîlnească pe-acolo pe unde se învîrtesc, la Siwa sau aiurea : o femeie. O femeie adevărată. Nu dintre acelea pe care le plăteşti proporţional cu solda în bordelurile pentru militari.

În ochii ofiţerului de marină se aprinse o scînteie de mînie, mascată imediat de-un clipit.

— Cum o cheamă ?

— Oh ! numele ei n-o să-ţi spună desigur nimic. Ne-am cunoscut în perioada în care ne fugăreau hunii.

Cînd, în cele din urmă, le-am putut scăpa printre degete, ne-am pierdut amîndoi capul.

Privirea lui Stany rătăcea în depărtare, mult dincolo de tavanul imaculat şi scund, într-un vis care-l ducea cu trei luni în urmă.

— Eram singuri într-o văgăună pierdută pe undeva, numită Baharieh. Ce-ai fi făcut în locul meu, Pierson ?

Ofiţerul simţi că păleşte.

Pierdut mai departe în amintirile sale, Stany nu-i dădu răgazul să răspundă.

— Am cunoscut clipe de dragoste ca niciodată înainte... apoi şi-a văzut de drum. Eu am pornit spre Siwa, ca să reîncep jocul cu moartea, iar ea spre un spital căruia i-am uitat pînă şi numărul. Ştiu doar că era la Alexandria.

— Şi apoi ? făcu Pierson aproape strigînd şi ascunzînd în spate pumnii strînşi.

— Ne-am făcut o sumedenie de promisiuni... În sfîrşit, nu ea : ea nu mi-a cerut nimic. Dar i-am făgăduit că vin s-o văd. Ce se spune de-obicei, mă-nţelegi !

— Aa : ce se spune de-obicei !

— Odată ajuns la Siwa, am fost consemnat. Nici o singură permisie. Nimic. Corespondenţa interzisă. Întregul batalion la secret timp de două luni pentru pregătirea unei misiuni de anvergură. Nu ştia nimeni pe-atunci că era vorba de Tobruk. Pe scurt, nimic de făcut. Degeaba m-am dat de ceasul morţii, de pomană toate discuţiile cu comandanţii. Întotdeauna devii caraghios cînd vorbeşti de sentimentele tale...

Stany mai trase de două ori din ţigară şi-i întinse mucul lui Pierson, care-l aruncă prin deschizătura hubloului.

— Trebuie să mă creadă un ticălos. Un ticălos şi jumătate. Dar numai Dumnezeu ştie că am făcut totul s-o revăd ! E-o femeie minunată, Pierson, pricepi ?

Locotenentul de marină se rezemase de peretele etanş, cu privirea în pămînt.

Împărtăşindu-i cu candoare adevărul, rangerul îi anihila resentimentul. Stany nu era cel pe care îi plăcuse să şi-l imagineze. Nancy îşi făcuse alegerea. Nu-i rămînea decît să se încline. Ura lui era lipsită de obiect.

— Şi ce-ai de gînd să faci acum ?

— Să încerc s-o revăd. La Alexandria, la Cairo, la Suez, oriunde o fi. Iată de ce am să cer mutarea mea din L.R.D.G.

Cei doi nu mai scoaseră o bună bucată de vreme nici un cuvînt. Nici o trăsătură de pe chipul lui Ewald nu trăda teribila luptă interioară pe care o dădea.

— Dar... Spune-mi, Pierson , cînd m-ai zărit pe plajă, mi-ai spus...

— Da, mi s-a părut că eşti altul. De fapt, m-am înşelat.

— Un ranger ?

— Un om nu prea vrednic de stimă.

Stany simţea cum i se îngreuiază pupilele din ce în ce. Căldura toridă de pe coridoare acţiona asupra lui ca un soporific, în ciuda ventilatorului. Părul îi era năclăit de sudoare.

— Cred c-o să trag un pui de somn ! mărturisi el. Nu-i chip să fiu urcat pe punte ? Mă sufoc aici.

Ofiţerul clătină din cap.

— Nu. Sîntem supraîncărcaţi de răniţi şi de morţi. Nu-i acolo locul dumitale.

— Mulţumesc, Pierson... nu-mi mai rămîne acum decît să mă las în voia soartei !

Ofițerul de marină apucă mînerul ușii etanșe. Stany închise ochii, cufundat pe încetul într-un somn fără vise.

— Nu-mi urezi noroc, ca s-o găsesc pe fată ? șopti el cu un glas de pe-acum incert.

— Ba da, locotenent Stany, răspunse Pierson accentuînd fiecare silabă : vă doresc tot norocul din lume... La amîndoi.

EPILOG

Ce s-a întîmplat cu luptătorii din grupul de comando și cu marinarii rămași pe plajă ?

Cînd zorii zilei de 14 septembrie 1942 se revărsară asupra rămășițelor în derivă ale distrugătorului *Sikh*, cuprinse de flăcări, grupuri întregi de ostași din L.R.D.G. așteptau, fără vreun ordin și fără speranță, pe plajă și în jurul bateriilor pe care le cuceriseră în zadar.

Marea era pustie. Ultimele vase dispăruseră de mult, fugind de lumina zilei cît și de Luftwaffe.

Fiecare ostaș era sigur că nimeni nu va mai face nimic pentru el și se pregătea pentru ultima luptă.

Pe grupulețe, luptînd fără nici o speranță, doar pentru a amîna scadența morții, curajul pe care-l dovediră depășì limita posibilului. Cîteva echipe mai luptau încă ÎN SEARA de 14 septembrie.

Puțini prizonieri : pierderile erau aproape egale cu efectivul angajat în luptă.

Pe plajă : cadavre în pielea goală. Cei care primiseră ordinul să execute misiunea în uniforme germane se dezbrăcaseră și-și arseseră veșmintele înainte de a-i dezbrăca pe camarazii lor căzuți în luptă.

Doar cîțiva soldați, într-un număr ridicol de redus, reușiseră să scape de capcana ucigătoare și să se avînte în deșert.

După cinci săptămîni de chin şi de lipsuri, şapte dintre ei izbutiră în sfîrşit să revină la unităţile lor.

Şaizeci de zile mai tîrziu, un detaşament englez culegea din întîmplare un ofiţer care se rătăcise. Dar nu s-ar putea spune că scăpase pe de-a-ntregul de soarta camarazilor săi.

Îşi pierduse minţile.

CUPRINS

Capitolul I 7
Capitolul II 31
Capitolul III 52
Capitolul IV 70
Capitolul V 77
Capitolul VI 91
Capitolul VII 96
Capitolul VIII 116
Capitolul IX 122
Capitolul X 136
Capitolul XI 145
Capitolul XII 164
Epilog 171